

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра обліку та оподаткування

Кваліфікаційна робота

магістра

на тему: Організація та методика обліку на автотранспортному підприємстві
ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

Виконала: студентка 2 курсу, групи 8.0712-оа-1
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньої програми «Облік і аудит»

Д.С. Яцун

Керівник к.е.н., ст. викладач Гороховець Ю.А.

Рецензент к.е.н., доцент Гринь В.П.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економічний
Кафедра обліку та оподаткування
Рівень вищої освіти магістр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____ Н.М. Проскуріна
«_____» _____ 2022 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТОВІ

Яцун Дар'ї Сергіївні

1. Тема роботи: Організація та методика обліку на автотранспортному підприємстві ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» керівник роботи Гороховець Ю.А., к.е.н., ст. викладач, затверджені наказами ЗНУ від 01.05.2023 р. № 650-с, від 18.09.2023 №1446-с.
2. Строк подання студентом роботи 01 грудня 2023р.
3. Вихідні дані до роботи: спеціальна література, законодавчі та нормативні акти, статистичні дані, дані обліку на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що належить розробити): визначити теоретичні аспекти діяльності автотранспортного підприємства; дослідити теоретико-практичні аспекти ведення бухгалтерського обліку на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»; запропонувати напрямки удосконалення організації оперативного обліку на автотранспортному підприємстві.
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): кваліфікаційна робота містить: 113 сторінок, 31 табл., 10 рис., 30 формул, 90 літературних джерела, 6 додатків.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	к.е.н., ст. викладач Гороховець Ю.А.	19.08.2023	19.08.2023
2	к.е.н., ст. викладач Гороховець Ю.А.	16.09.2023	16.09.2023
3	к.е.н., ст. викладач Гороховець Ю.А.	07.10.2023	07.10.2023

7. Дата видачі завдання: 01.06.2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Складання плану роботи, підбір літератури	липень 2023	виконано
2.	Написання вступу	липень 2023	виконано
3.	Виконання першого розділу	серпень 2023	виконано
4.	Виконання другого розділу	вересень 2023	виконано
5.	Виконання третього розділу	жовтень 2023	виконано
6.	Написання висновків	листопад 2023	виконано
7.	Оформлення роботи, одержання відгуку та рецензії	листопад 2023	виконано
8.	Подання роботи на кафедру	грудень 2023	виконано

Студентка _____
(підпис)Д.С. ЯцунКерівник роботи _____
(підпис)Ю.А. Гороховець**Нормоконтроль пройдено**

Нормоконтролер _____

В.В. Сьомченко

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 113 с., 3 розділи, 10 рис., 31 табл., 90 джерел.

АВТОТРАНСПОРТ, ПЛАН РАХУНКІВ, ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК,
СИСТЕМАТИЗАЦІЯ, ОБ'ЄДНАННЯ, ОБЛІК, ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА,
ЗВІТНІСТЬ

Об'єктом дослідження є процес ведення бухгалтерського обліку та його удосконалення на автотранспортному підприємстві ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС».

Метою кваліфікаційної роботи є формування теоретичних, методичних положень розробки практичних рекомендацій щодо ведення бухгалтерського обліку та його удосконалення на автотранспортних підприємствах.

Методи дослідження – історичний, логічний, системно-аналітичний, економіко-статистичний, абстрактно-логічний метод, метод причинно-наслідкових зв'язків, графічний метод та метод порівняльного аналізу, метод моделювання.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що отримано нові обґрунтовані результати, які в сукупності вирішують важливе завдання удосконалення процесу обліку на автотранспортних підприємствах. Теоретичні результати роботи доповнюють сучасну методіку організації бухгалтерського обліку та аналізу діяльності малих підприємств.

Основні результати, що відображають наукову новизну дослідження, полягають у такому:

– удосконалено концепцію управління конкурентоспроможністю автотранспортного підприємства, запропонувавши циклічну схему діяльності конкурентів;

– удосконалено організацію оперативного обліку на

автотранспортному підприємстві за такими напрямками: розробка рекомендацій щодо організації оперативного обліку на різних рівнях та при різних методах оперативного управління; розробка форм первинних документів оперативного обліку; розробка оперативного інформаційного забезпечення на базі ПЕОМ;

– удосконалено облік витрат на автотранспортному підприємстві, запропонувавши нову форму відомості аналітичного обліку витрат автотранспортного підприємства.

Набули подальшого розвитку:

– основні напрямки розвитку організаційних структур управління автотранспортного підприємства, надавши пропозицію здійснювати поетапно методику оцінки рівня адаптивності організаційної структури управління до вимог ринку;

– методологія обліку діяльності автотранспортного підприємства, виявивши особливості обліку в транспортних підприємствах.

Отримані результати дослідження спрямовані розробку рекомендацій щодо удосконалення методики обліку автотранспортного підприємства. Практичне значення одержаних результатів полягає в розробленні рекомендацій, спрямованих на вдосконалення обліку автотранспортного підприємства. Теоретичні результати роботи доповнюють сучасну методику обліку й аналізу діяльності автотранспортного підприємства.

SUMMARY

Qualifying work: 113 pp., 3 fig., 31 tab., 10 annex, 90 references.

AUTOMOTIVE TRANSPORT, ACCOUNT PLAN, TAX ACCOUNT, SYSTEM, ASSOCIATION, ACCOUNTING, ACCOUNTING POLICIES, REPORTING

The object of research is the process of accounting and its improvement at the motor transport enterprise of LLC «UNITED GLOBAL LOGISTIC».

The aim of the qualification work is to formulate theoretical and methodological provisions for the development of practical recommendations for accounting and improvement of their performance at motor transport enterprises.

Methods of research – historical, logical, system-analytical, economic-statistical, abstract-logical method, method of causal relationships, graphical method and method of comparative analysis, method of modeling.

The scientific novelty of the obtained results is that new substantiated results are obtained, which collectively solve an important task of improving the accounting process at the motor transport enterprises. The theoretical results of the work complement the modern methodology of the organization of accounting and analysis of the activities of small enterprises.

The main results reflecting the scientific novelty of the study are as follows improved:

- the concept of managing the competitiveness of a motor transport company, offering a cyclic scheme of competitors;
- organization of operational accounting in a motor transport company in the following areas: development of recommendations for organization of operational accounting at different levels and with different methods of operational

management; development of forms of primary documents of operational accounting; development of operational information support on the basis of PC;

– registration of expenses at a motor transport company, offering a new form of information analytical account of expenses of a motor transport enterprise.

got further development:

– the main directions of development of the organizational structures of the management of the motor transport enterprise, proposing to carry out a step-by-step methodology for assessing the level of adaptability of the organizational structure of management to the requirements of the market;

– the methodology of accounting for the activity of a motor transport enterprise, revealing the peculiarities of accounting in transport enterprises.

The obtained results of the research are aimed at the development of recommendations for improving the methodology of accounting for an automobile enterprise. The practical significance of the results obtained is to develop recommendations aimed at improving the accounting of an automobile enterprise. The theoretical results of work complement the modern methodology of accounting and analysis of the activity of the motor transport enterprise.

ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ	
РЕФЕРАТ	
SUMMARY	
СКРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ	
ВСТУП.....	11
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА	
1.1 Особливості організації обліку на автотранспортному підприємстві..	15
1.2 Методика бухгалтерського обліку та аналіз діяльності автотранспортного підприємства	28
1.3 Управління конкурентоспроможністю автотранспортного підприємства.....	32
РОЗДІЛ 2 ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»	
2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства.....	36
2.2 Методика обліку на автотранспортному підприємстві.....	43
2.3 Організація обліку та його документальне оформлення.....	50
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»	
3.1 Удосконалення організації оперативного обліку на автотранспортному підприємстві.....	84
3.2 Синтетичний та аналітичний облік витрат підприємства та напрями його удосконалення	86
3.3 Пропозиції щодо удосконалення організації обліку та аналізу на підприємстві.....	93
3.4. Аналіз діяльності автотранспортного підприємства.....	102

ВИСНОВКИ.....	109
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ.....	112
ДОДАТОК А Організація технічного обслуговування машин.....	120
ДОДАТОК Б Звіт про фінансовий стан ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК»	121
ДОДАТОК В Звіт про фінансові результати ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК»	122
ДОДАТОК Д Класифікація витрат на утримання автотранспорту ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС».....	123
ДОДАТОК Е Кореспонденція з обліку паливно-мастильних матеріалів залежно від місць його зберігання.....	125
ДОДАТОК И Рахунки синтетичного та аналітичного обліку для відображення витрат матеріальних цінностей, пов'язаних з технічною експлуатацією автотранспортних засобів.....	127

СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАКИ

АТ – акціонерне товариство

АТП – автотранспортне підприємство

ВВП – валовий внутрішній продукт

ГКУ – Господарський Кодекс України

грн. – гривні

ДПА – Державна податкова адміністрація

Д-т – дебет

КМУ – Кабінет Міністрів України

К-т – кредит

МФУ – Міністерство фінансів України

НБУ – Національний банк України

ПАТ – публічне акціонерне товариство

ПДВ – податок на додану вартість

ПММ – паливно-мастильні матеріали

ПрАТ – приватне акціонерне товариство

П(С)БО – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку

ст. – стаття

тис. – тисяча

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

ТУ – технічні умови

ВСТУП

Особливості обліку діяльності автотранспортного підприємства в Україні визначають великий динамізм та досить невеликий загальний строк існування його конкретних суб'єктів, що на макрорівні характеризується швидким темпом оновлення складових на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» як суб'єкта малого підприємництва. Законодавче не виділення суб'єкта малого підприємництва у окремий специфічний сектор національної економіки призводить до неупорядкованої системи бухгалтерського та податкового обліку таких підприємств. Актуальність обраної теми дослідження пояснюється тим, що питання бухгалтерського обліку на автотранспортних підприємствах досить недосконале, а саме потрібно удосконалити форми та методи ведення об'єднаного бухгалтерсько-податкового обліку. Також наявні невирішені питання застосування спрощеного плану рахунків в бухгалтерському обліку суб'єкта малого підприємництва.

Проблематиці автотранспортних підприємств присвячено чимало праць зарубіжних вчених, а саме Шарпа У., Гітмана Л., Брейлі Р., Майерса С., Лістера К., Бланка І.А., Катасонова В.Ю., Ігоніна В.В. та інших.

У наукових колах України дослідженню організації обліку автотранспортних підприємств присвячено праці вітчизняних економістів: Грушка В.І., Дем'яненко М.Я., Завгороднього А., Заруби О.Д., Кравченка В.І., Крупки М.І., Лукінова І.І., Лютого І.О., Нейкової Л.І., Орлова П., Орлова С., Пересади А.А., Пилипченка О.І., Реверчука С.К., Титаренка Н.О., Черваньова Д.М., Якубовського М.М. та інших.

Практично всі автотранспортні засоби, що знаходяться в експлуатації, мають потребу в ремонті і техобслуговуванні. Ці господарські операції мають свої характерні риси при відображенні як у бухгалтерському, так і в податковому обліку. І крім того, існує багато спірних моментів у самих

визначеннях ремонту і техобслуговування, їхніх видів.

Важливість окреслених проблем та їхня наукова та практична значущість зумовили вибір теми роботи, визначили її актуальність, мету, завдання та зміст.

Метою кваліфікаційної роботи є формування теоретичних, методичних положень розробки практичних рекомендацій щодо ведення бухгалтерського обліку та його удосконалення на автотранспортних підприємствах.

Цільова спрямованість зумовила постановку і вирішення наступних завдань:

- дослідити стан обліку на автотранспортному підприємстві;
- визначити шляхи удосконалення організації оперативного обліку на автотранспортному підприємстві;
- удосконалити форму відомості аналітичного обліку витрат пально-мастильних матеріалів підприємства;
- запропонувати шляхи удосконалення обліку діяльності ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС».

Об'єктом дослідження є система бухгалтерського обліку та його удосконалення на автотранспортному підприємстві.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні і практичні аспекти обліку та його удосконалення на автотранспортному підприємстві ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС».

У процесі написання кваліфікаційної роботи використано загальнонаукові та специфічні методи наукового пізнання. Методологічною основою роботи є системний підхід до розкриття процесів облікової політики. Дослідження проводилось із застосуванням діалектичного підходу до вивчення теоретичних засад і сучасного стану обліку в суб'єктах малого підприємництва. Історичний та логічний методи дослідження використовувались при дослідженні розвитку особливостей діяльності автотранспортних підприємств. Системно-аналітичний та економіко-статистичний методи були застосовані при вивченні методології обліку суб'єкта малого підприємництва.

Абстрактно-логічний метод та метод причинно-наслідкових зв'язків були використані в процесі теоретичного узагальнення й формування висновків. Для побудови діаграм, таблиць і схем ми використали графічний метод та метод порівняльного аналізу. Метод моделювання робить можливим узагальнення ситуацій, виведення залежностей, які дозволяють спрогнозувати розвиток явища.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та інші нормативні акти; статистичні матеріали; первинні документи підприємства; вітчизняних та зарубіжних монографічних та періодичних видань з проблем обліку автотранспортних підприємств.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що отримано нові обґрунтовані результати, які в сукупності вирішують важливе завдання удосконалення процесу обліку на автотранспортних підприємствах. Теоретичні результати роботи доповнюють сучасну методiku організації бухгалтерського обліку та аналізу діяльності малих підприємств.

Основні результати, що відображають наукову новизну дослідження, полягають у такому:

З метою удосконалення обліку на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» пропонуємо:

- запропоновано використовувати додаткові субрахунки до формування робочого плану рахунків підприємства для цілей контролю за цільовим використанням палива, запасних частин та інших матеріалів на підприємствах автотранспорту;

- розроблено рекомендації щодо організації оперативного обліку на різних рівнях та при різних методах оперативного управління; розробка форм первинних документів оперативного обліку; розробка оперативного інформаційного забезпечення на базі ПЕОМ;

- запропоновано нову форму відомості аналітичного обліку витрат автотранспортного підприємства.

- удосконалено систему обліку ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ

ЛОДЖИС», виявивши особливості обліку в транспортних підприємствах.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробленні рекомендацій, спрямованих на вдосконалення обліку автотранспортного підприємства. Теоретичні результати роботи доповнюють сучасну методику обліку й аналізу діяльності автотранспортного підприємства.

Основні результати дослідження, що викладені в науковій роботі, пройшли апробацію шляхом обговорення на V Міжнародній науково-практичній Інтернет конференції «Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансові та управлінські аспекти» (м. Дубляни, 22-23 березня 2023 року), XVI Університетській науково-практичній конференції студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених «Молода наука – 2023» (17-22 квітня 2023 року). Були надруковані тези доповідей: «Оптимізаційний підхід до оцінювання економічних можливостей автотранспортного підприємства»,

«Методи мінімізації фінансових ризиків при калькулюванні собівартості продукції». Надрукована стаття на тему «Автомобільні перевезення в Україні: документальне оформлення та особливості обліку»

Кваліфікаційна робота складається з вступу, 3 розділів, висновків, списку використаної літератури.

Загальний обсяг роботи становить 113 сторінок, на яких розміщено 10 рисунків, 31 таблиці, 30 формул, 6 додатків та 90 літературних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Особливості організації обліку на автотранспортному підприємстві

Одним із перспективних напрямків ринкових перетворень в Україні є розвиток бізнесу. Підприємництво виконує особливу функцію в економіці, суть якої зводиться до оновлення економічної системи, створення інноваційного середовища, відкриття шляху до перетворень, та стає силою, що прискорює рух економіки по шляху ефективності, раціоналізації, бережливості та постійного оновлення. Розвитку малого підприємництва заважають цілий ряд економічних та організаційних перешкод, де особливу роль відіграє механізм його оподаткування.

Виробнича діяльність підприємств автомобільного транспорту загального користування досить різноманітна. Вони виконують основний об'єм перевезень на міських, обласних, міжміських та міжнародних магістралях. За формою власності, автотранспортні підприємства (АТП) поділяються на державні, із змішаною формою власності та приватні. За цих умов важливе значення на підприємствах автотранспорту має належна організацію обліку. Якщо в плані обліку основних засобів, матеріальних цінностей, заробітної плати, відрахувань на соціальні потреби, грошових коштів та інших об'єктів обліку існує майже єдина, характерна для всіх галузей України методика, то в плані обліку і калькулювання автомобільних послуг, на сьогодні немає чіткої облікової політики. Тому у статті нами запропонована методика обліку витрат і калькулювання собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті України з врахуванням набутого теоретичного та практичного досвіду.

Автомобільний транспорт України як державного, так і приватного сектору поділяється на вантажний, пасажирський та транспортно-експедиційний.

Вантажний автотранспорт організаційно формується в автотранспортні підприємства (АТП). Основу виробничої бази АТП складають автомашини, причепа і напівпричепа, тобто рухомий склад, на якому здійснюються автомобільні перевезення. Автомобільні перевезення за місцем їх здійснення поділяються на міські, районні і міжміські. Згідно з таким поділом ведеться окремо і облік перевезень за кожним видом. Крім цього, в АТП ведеться облік рухомого складу за їх моделями, це пов'язано з різною вантажопідйомністю (тонни перевезеного вантажу), що є основним показником діяльності автопідприємств цього виду.

У структурних підрозділах транспортних підприємств, виділених в окремі виробничі одиниці, які відносяться до інших галузей народного господарства (промисловість, будівництво та інші), застосовуються типові положення з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) відповідних галузей.

Планування собівартості перевезень (робіт, послуг) є складовою частиною плану економічного та соціального розвитку транспортного підприємства, який розробляється ними самостійно на підставі показників планового обсягу перевезень вантажів і пасажирів та інших робіт і послуг, роботи рухомого складу, продуктивності праці, фонду її оплати та інших.

Розрахунки собівартості перевезень на міжнародному сполученні здійснюються у гривнях згідно з відповідним офіційним курсом Національного банку України.

Розрахунки планової величини собівартості використовуються для визначення прибутку, оцінки економічної ефективності заходів щодо покращення експлуатації транспортних засобів, підвищення технічного рівня транспорту, прогнозування тарифів і цін.

Метою обліку собівартості наданих споживачам транспортних послуг є

своєчасне, повне та достовірне визначення фактичних витрат на перевезення та інші роботи і послуги, що виконані транспортними підприємствами, включаючи видатки в іноземній валюті, перераховані у гривнях відповідно до офіційного курсу Національного банку України, а також непродуктивних витрат і видатків, допущених на окремих ділянках роботи.

Дані обліку собівартості використовуються для оцінки фінансово-господарської діяльності на транспортних підприємствах та їх структурних підрозділах, виявлення резервів скорочення втрат.

Калькулювання собівартості перевезень (робіт, послуг) є важливим засобом для проведення якісного аналізу витрат транспортних підприємств та організацій, обґрунтування проведення організаційно-технічних заходів.

До собівартості перевезень (робіт, послуг) включаються витрати трудових і матеріальних ресурсів, витрати на відтворення основних виробничих засобів та інші поточні витрати, пов'язані із здійсненням перевезень (робіт, послуг).

До складу витрат, що включаються до собівартості перевезень (робіт, послуг), належать затрати, безпосередньо обумовлені технологією та організацією процесів перевезень вантажів і пасажирів та інших робіт і послуг.

Порядок відображення витрат у бухгалтерському обліку регламентується П(С)БО 16 «Витрати» [11].

Важливішими видами витрат підприємства автотранспорту є: витрати на придбання паливно-мастильних матеріалів (ПММ); амортизаційні відрахування; витрати на ремонт і технічне обслуговування рухомого складу; заробітна плата водіїв; сплата податків і зборів.

До ПММ належать: паливо (бензин, гас, дизельне паливо, газ), масла (моторні, трансмісійні, спеціальні), консистентні мастила і спеціальні рідини (гальмівні, амортизаційні).

Можна виділити два основні види заправлення автомобільного транспорту: через стаціонарні пункти заправлення машин на виробничих

дільницях свого підприємства, а також через пости заправлення транспортних засобів мастилами в пунктах технічного обслуговування або в ремонтних майстернях і через сторонні автозаправні станції (далі – АЗС).

Облік нафтопродуктів у місцях зберігання ведеться матеріально-відповідальними особами в картках складського обліку згідно з типовою формою № М-12 первинної облікової документації Міністерства статистики України або в книгах, що містять реквізити, які вказуються в картках складського обліку, окремо по кожному найменуванню й марці нафтопродукту.

На стаціонарних пунктах заправлення транспортних засобів облік нафтопродуктів (їх приймання) ведеться в одиницях маси, а відпуск в баки транспортний засіб – в одиницях об'єму. Для їх визначення матеріально-відповідальними особами періодично проводиться замірювання густини паливно-мастильних матеріалів.

Видача водіям нафтопродуктів здійснюється з вимірюванням відпущеної кількості пального в одиницях об'єму (літрах), мастил – в одиницях маси (кілограмах).

Кількість відпущених нафтопродуктів записується до відомості обліку видачі нафтопродуктів за формою № 38-НП (додаток 38 до Інструкції №81/38, [12], в якій за отримані нафтопродукти розписується водій, а в подорожньому листі – матеріально-відповідальна особа, що відпустила нафтопродукт.

Звіт разом з документами про оприбуткування й витрати в терміни, встановлені керівником підприємства, направляється до бухгалтерії підприємства і є підставою для відображення обліку руху нафтопродуктів.

Бухгалтерський облік нафтопродуктів автопідприємство веде на субрахунку 203 «Паливо» рахунка 20 «Виробничі запаси». До цього рахунку підприємство також може відкривати відповідні субрахунки: 2031 «Нафтопродукти на складах»; 2032 «Нафтопродукти, закуплені на автозаправочних станціях (далі -- АЗС)»; 2033 «Паливо в баках транспортних

мір повної місткості»; 2034 «Газоподібне паливо»; 2035 «Тверде паливо».

Списання пального з підзвіту водіїв на витрати проводиться через дебет рахунку 803 на підставі даних місячних накопичувальних відомостей в межах нормативного списання. Вартість перевитраченого пального утримується за рахунок водія, якщо встановлено його провину, або за рахунок власних коштів підприємства, якщо провину водія не виявлено.»

До обліку зносу автомобільного транспорту в сумі нарахованої амортизації згідно Планом рахунків використовується пасивний балансовий рахунок 131 «Знос основних засобів».

У зв'язку з тим, що формування собівартості послуг (робіт, товарів, продукції) здійснюється щомісяця, нарахування зносу доцільно провадити за нормою амортизації в розмірі 1/3 від встановленої величини.

Згідно з Планом рахунків нарахована амортизація з кредиту рахунка 131 «Знос основних засобів» списується до дебету рахунка 831 «Амортизація основних засобів», а потім – із кредиту рахунка 831 до дебету рахунка 23 «Виробництво» (91 «Загальновиробничі витрати»).

Наступна стаття витрат підприємства автотранспорту – витрати на ремонт і технічне обслуговування (далі – ТО) рухомого складу.

В реєстрах бухгалтерського обліку витрати на проведення ТО, що складаються, як правило, з витрат на придбання матеріальних цінностей, оплату праці виконавців, відображаються такими записами: на вартість списаних зі складу матеріальних цінностей, виданих для виконання ТО автотранспорту, згідно з Планом рахунків -- Дт 801 «Витрати сировини і матеріалів», Дт 803 «Витрати палива і енергії», Дт 806 «Витрати запасних частин» – Кт 201 «Сировина і матеріали», Кт 203 «Паливо», Кт 207 «Запасні частини» із щомісячним списанням фактичних витрат по виконаних ТО з кредиту рахунків 801, 803, 806 по дебету рахунка 23 «Виробництво» (91 «Загальновиробничі витрати»).

Основою для списання запасних частин на ТО та ремонт транспорту є лімітно-забірні картки, які відкриваються на кожен автомобіль окремо,

відповідальним працівником ремонтної служби і передаються на склад, а в кінці місяця – в бухгалтерію.

Враховуючи специфіку ремонтів автомобілів, на великих автомобільних підприємствах рахунок 207 рекомендується поділяти на такі субрахунки: 2071 – запасні частини на складі; 2072 – вузли та агрегати на складі нові; 2073 – вузли та агрегати до капітального ремонту; 2074 – вузли та агрегати після капітального ремонту.

Такий поділ є необхідний тому, що вартість вузлів та агрегатів є значною, після їх поломки здебільшого проводиться ремонт чи реставрація (як господарським способом, так і спеціалізованими ремонтними підприємствами), з оприбуткуванням на склад з подальшим використанням. На відміну від запасних частин видача із складу вузлів та агрегатів проводиться за вимогами при наявності спеціального акту на списання з транспортного засобу і оприбуткування на склад пошкоджених агрегатів.

Списання акумуляторних батарей для встановлення на автомобіль відбувається тільки в обмін на зняту акумуляторну батарею, за наявністю акту на її списання, який підтверджує неможливість її використання.

Списання автомобільних шин здійснюється залежно від пробігу шини. Витрати, пов'язані із заміною автомобільних шин і акумуляторів, протягом звітного періоду збираються, згідно з Планом рахунків, – по дебету рахунка 806 «Витрати запасних частин» у кореспонденції з кредитом рахунка 207 «Запасні сатини» і в кінці періоду списуються по дебету рахунка 23 «Виробництво» (91 «Загально виробничі витрати» з наступним розподілом) із кредиту рахунка 806.

Наступна стаття витрат – витрати на оплату заробітної плати водіям. Підставою для її нарахування є подорожні листи, табель виходу на роботу.

У бухгалтерському обліку нарахування заробітної плати водіям й обов'язкових зборів відображається таким записом: Дт 81 «Витрати на оплату праці» (відповідні субрахунки) – Кт 661 «Розрахунки за заробітною платою», а потім Дт 23 «Виробництво» – Кт 81 або відразу Кт 661 – Дт 23

(якщо підприємство не використовує рахунки класу 8 «Витрати за елементами»).

Виходячи з вище наведеного, автотранспортне виробництво зв'язано з масовим випуском продукції, яка не складається з окремих частин, вузлів, деталей. Визначення собівартості послуг транспортного підприємства не вимагає застосування складних методів, через те, що ця продукція має масовий характер, виробляється простим способом і немає залишків незавершеного виробництва на кінець звітного періоду. Облік витрат на автомобільні перевезення та послуги здійснюється в цілому по транспортному процесу, без розподілу їх за окремими переділами (фазами), тому на автомобільному транспорті застосовується простий метод калькулювання, який має свої різновиди: однопредільний та однопроцесний. Останній якраз і відповідає калькулюванню собівартості автомобільних перевезень. Однопроцесний метод, як правило, застосовується у виробництвах з простим технологічним процесом, який легко ділиться на окремі переділи (фази) і в ході якого виробляється однорідна продукція, що немає напівфабрикатів та незавершеного виробництва. Це, так би мовити, основний метод калькулювання собівартості продукції, робіт та послуг АТП. Позамовний метод застосовується при визначенні собівартості капітальних та поточних ремонтів автомобілів та агрегатів.

Важливим є впровадження нормативного методу обліку витрат на виробництво, який дозволяє групувати фактичні витрати виробництва в калькуляціях за видами перевезень на витрати за нормами, змінами і відхиленнями від встановлених норм. Таке узагальнення витрат дозволяє визначити, за якими статтями калькуляції не дотримуються встановлених на звітний період норм, а також виявити причини та винних відхилень, з метою їх подальшого недопущення.

Методологічні та методичні питання бухгалтерського обліку в Україні регулюються нормативними документами, які призначені одночасно для малих та інших підприємств. Це стосується також положень (стандартів)

бухгалтерського обліку (П(С)БО), норми яких застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (крім бюджетних установ). Винятком є П(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність», що застосовується лише суб'єктами малого підприємництва [15, с. 58].

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» є малим підприємством та подає спрощену фінансову звітність. За визначенням Господарського кодексу України та ст. 2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» суб'єктами малого підприємництва (СМП) є юридичні особи, у яких середньооблікова чисельність працюючих за календарний рік не перевищує 50 чоловік і чистий дохід від реалізації продукції до 8 млн євро та балансовою вартістю активів до 4 млн євро.

Бухгалтерський облік базується на єдиних методологічних принципах, встановлених Законом України № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. (зі змінами 10.08.2022 р.) Підприємство самостійно обирає форму бухгалтерського обліку, виходячи з потреб свого виробництва і управління, їх складності та чисельності працівників.

Підприємствам, що зайняті у матеріальній сфері виробництва, рекомендується використовувати регістри, передбачені журнально-ордерною формою бухгалтерського обліку. Підприємства торгівлі, громадського харчування і збутових видів діяльності можуть використовувати регістри спрощеної форми бухгалтерського обліку.

Малі підприємства, які здійснюють не більше 100 господарських операцій на місяць, не мають виробництва продукції і робіт, пов'язаних з великими матеріальними витратами, застосовують просту форму бухгалтерського обліку [27, С. 45-46].

Відповідно до вимог П(С)БО 25 до складу фінансової звітності СМП входить: Баланс форми № 1м; Звіт про фінансові результати форми № 2м.

Методи визначення доходу в бухгалтерському і податковому обліку

можуть збігатися. Облік реалізації товарів відображається на рахунку 70 «Доходи від реалізації» за відповідними субрахунками: 701 «Дохід від реалізації готової продукції»; 702 «Дохід від реалізації товарів»; 703 «Дохід від реалізації послуг». За кредитом відображається сума реалізації за методом нарахування, за дебетом – сума непрямих податків у сумі реалізації (акцизний збір і ПДВ у підприємств, що сплачують податок за ставкою 6%). Сума реалізації за мінусом ПДВ, акцизного податку списується за дебетом рахунку 70 у кредит рахунку 79 «Фінансові результати» на субрахунок 791 «Результат основної діяльності».



Рисунок 1.1 – Фактори формування облікової політики автотранспортних підприємств

Затрати на виробництво продукції (робіт, послуг), а також затрати, пов'язані зі здійсненням торгівельної діяльності, суб'єкти малого підприємництва відображають по дебету рахунків класу 8 «Витрати за

елементами» (тобто без застосування рахунків класу 9 «Витрати діяльності»). Це правило є загальним для всіх суб'єктів малого підприємництва. Витрати відображаються на відповідних рахунках і субрахунках: 80 «Матеріальні витрати», 81 «Витрати на оплату праці», 82 «Відрахування на соціальні заходи», 83 «Амортизація», 84 «Інші операційні витрати». Ці рахунки дають вичерпну інформацію для складання II розділу Звіту про фінансові результати, тобто формують витрати за елементами. Так як у звіті про фінансові результати за формою 2-м не передбачено розподілу адміністративних витрат і витрат на збут, то в обліку їх теж можна не розподіляти. Облікова політика формується шляхом вибору способів ведення бухгалтерського обліку із тих, які допускаються нормативними документами, враховуючи фактори зовнішнього та внутрішнього впливу (рисунок 1.1).

При розробці наказу про облікову політику доцільно керуватись нормативним забезпеченням стосовно методики та організації облікового процесу (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1 – Основні положення методології та організації обліку, які враховуються при формуванні обліку на підприємствах

Об'єкт	Зміст положень та їх використання в обліковій політиці підприємств	Нормативний документ
1	2	3
Методологічні аспекти обліку		
План рахунків бухгалтерського обліку	Ведення обліку методом подвійного запису. На підставі плану рахунків бухгалтерського обліку малі підприємства розробляють робочі плани рахунків залежно від умов фінансово-господарської діяльності, потреб обліку та управління, що передбачається в обліковій політиці	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва.

Продовження таблиці 1.1.

1	2	3
Оцінка нематеріальних активів, запасів, доходу, витрат, основних засобів	Вартісна оцінка активів і зобов'язань на момент їх придбання, вибуття та на дату балансу	П(С)БО 7,8,9,10,11,12,15,16
Організаційні аспекти обліку		
Нарахування амортизації (зносу) необоротних активів	Визначення методів нарахування амортизації (зносу) основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів	П(С)БО 7, 8
Організаційна форма бухгалтерської служби (роботи)	Бухгалтерський облік здійснюється: - бухгалтерською службою (відділом); - бухгалтером; - відповідальним спеціалістом; - власником (керівником); - спеціалізованою організацією (аналізаторською службою)	Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"
Форма бухгалтерського обліку	Спрощена: проста, без використання реєстрів обліку майна підприємства; форма обліку з використанням реєстрів обліку майна малого підприємства. Журнально-ордерна: повна; скорочена	Вказівки про склад та порядок заповнення облікових реєстрів малими підприємствами. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"
Оформлення первинних та облікових документів	Паперові носії Машинні носії	-П-
Спосіб обробки економічної інформації	Ручний, комп'ютеризований, частково комп'ютеризований	-П-
Внутрішньо-господарський контроль	Керівництво малого підприємства самостійно розробляє систему внутрішньогосподарського контролю	-П-

Методологічні і методичні питання бухгалтерського обліку в Україні регулюються нормативними документами, які призначені одночасно для малих та інших підприємств [18, с. 15].

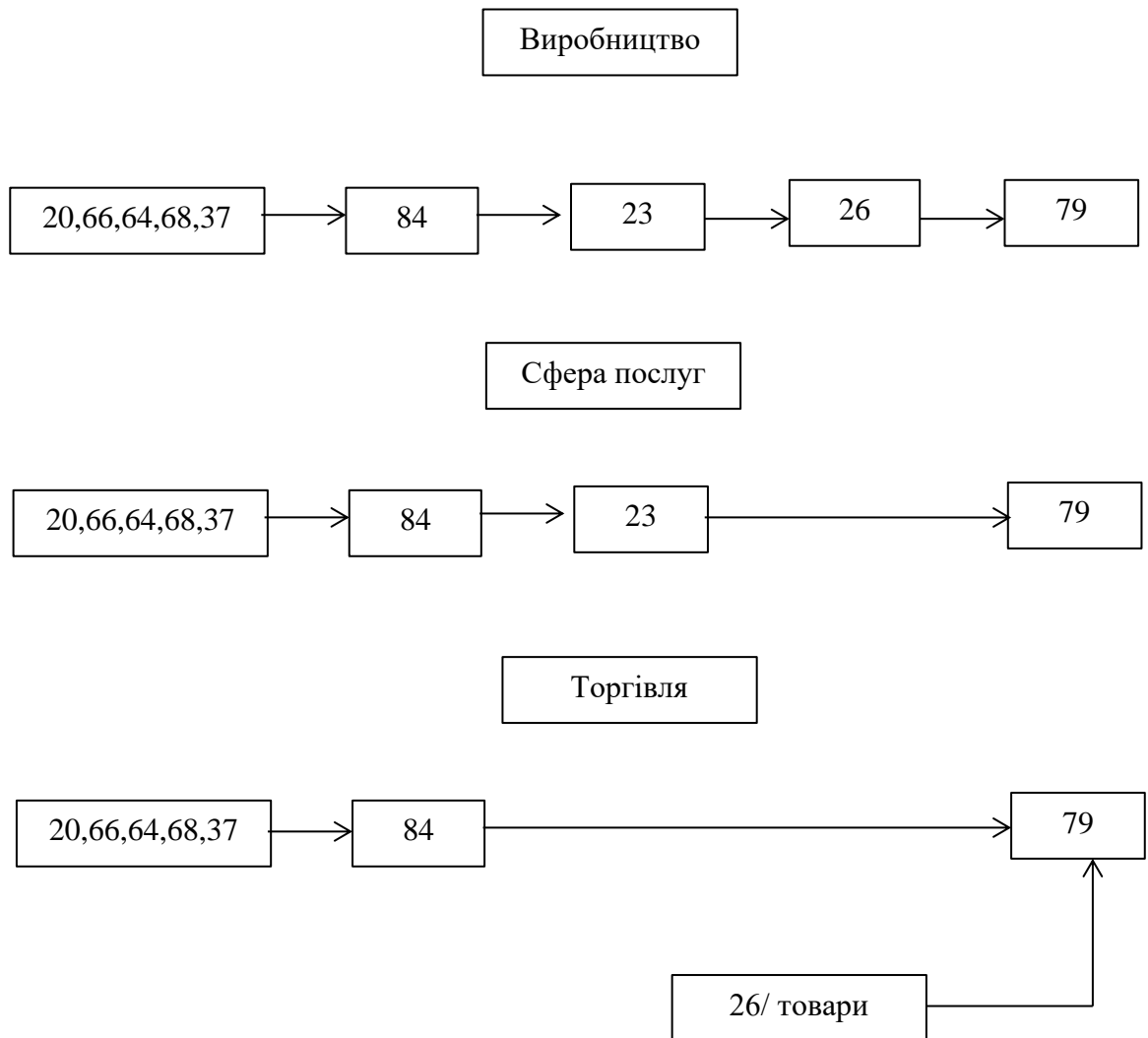


Рисунок 1.2 – Списання прямих витрат по видах діяльності

На рисунку 1.2 приведений загальний («класичний») порядок списання прямих витрат. Для торгівлі і сфери послуг варіантність обліку прямих витрат і собівартості відсутні, для виробничих підприємств пошук нових форм обліку відбувався у вигляді внесення змін в Положення № 196 і П(С)БО-25.

Для малих підприємств порядок формування і списання витрат інший, ніж для звичних, малі підприємства в обліку витрат керуються П(С)БО-16. В загальному вигляді структуризація витрат представлена на рисунку 1.3.

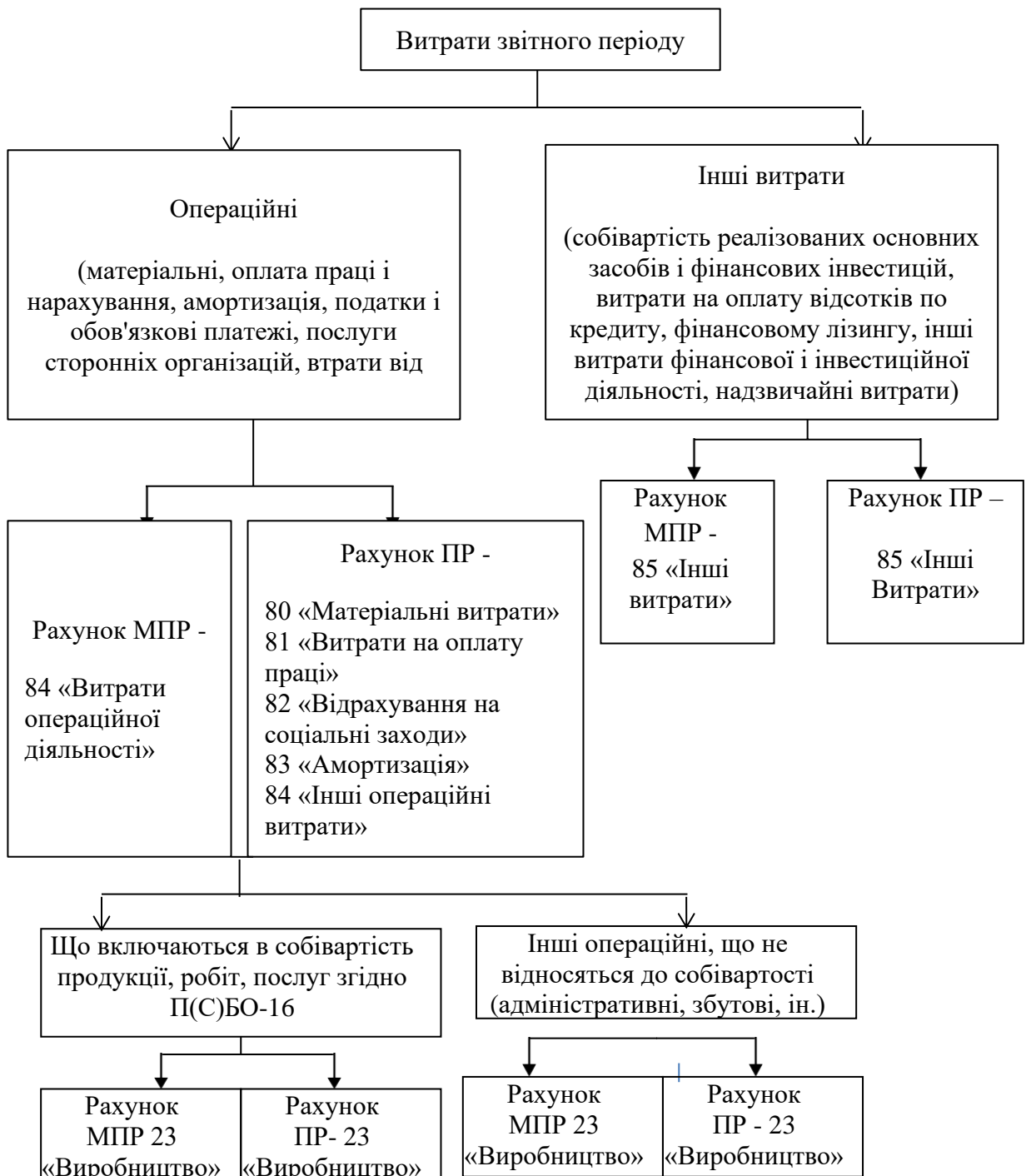


Рисунок 1.3 – Структура витрат малого підприємства

Отже, з рисунку 1.3 видно, що відсутній механізм закриття рахунку 23. Оскільки порядок списання прямих витрат залежить від сфери діяльності підприємства, представимо його окремою схемою (номери рахунків відповідають Малому плану рахунків).

На дату балансу на вказаних рахунках з'являється сальдо, яке не є

результатом закриття прибутково-витратних рахунків, а нараховується по факту. Кожний з приведених варіантів має свої плюси і мінуси.

Варіант П(С)БО-25 вимагає строгого кількісного обліку, калькуляцій і скрупкульозних інвентаризацій, оскільки «витягання залишків» відбувається на підставі інвентаризації незавершеного виробництва і оцінки прямих витрат (матеріальних і на оплату праці), а також кількісного обліку готової продукції по центрах відповідальності.

1.2 Методика бухгалтерського обліку та аналіз діяльності автотранспортного підприємства

За сучасних умов господарювання автотранспортні підприємства є складними, динамічними відкритими системи з великою кількістю елементів, оптимальне поєднання яких і визначає якість функціонування системи в цілому.

Ефективність функціонування підприємства залежить насамперед від адекватно побудованої моделі управління, яка, з одного боку, відображає його специфіку, а з іншого боку, підпорядковується дії факторів зовнішнього впливу, які спонукають її до трансформації (рисунок 1.4).

Аналіз сутності запропонованих моделей управління здійснено з позиції ретроспективного аналізу, який передбачає розгляд кожної моделі управління з точки зору трансформації стадій розвитку людства, еволюції поглядів на природу підприємства, тенденцій розвитку управління в різних економічних системах. Це дало змогу встановити основні характеристики моделі управління майбутнього, проблеми та перспективи її формування для вітчизняних підприємств [22, С. 55-53].

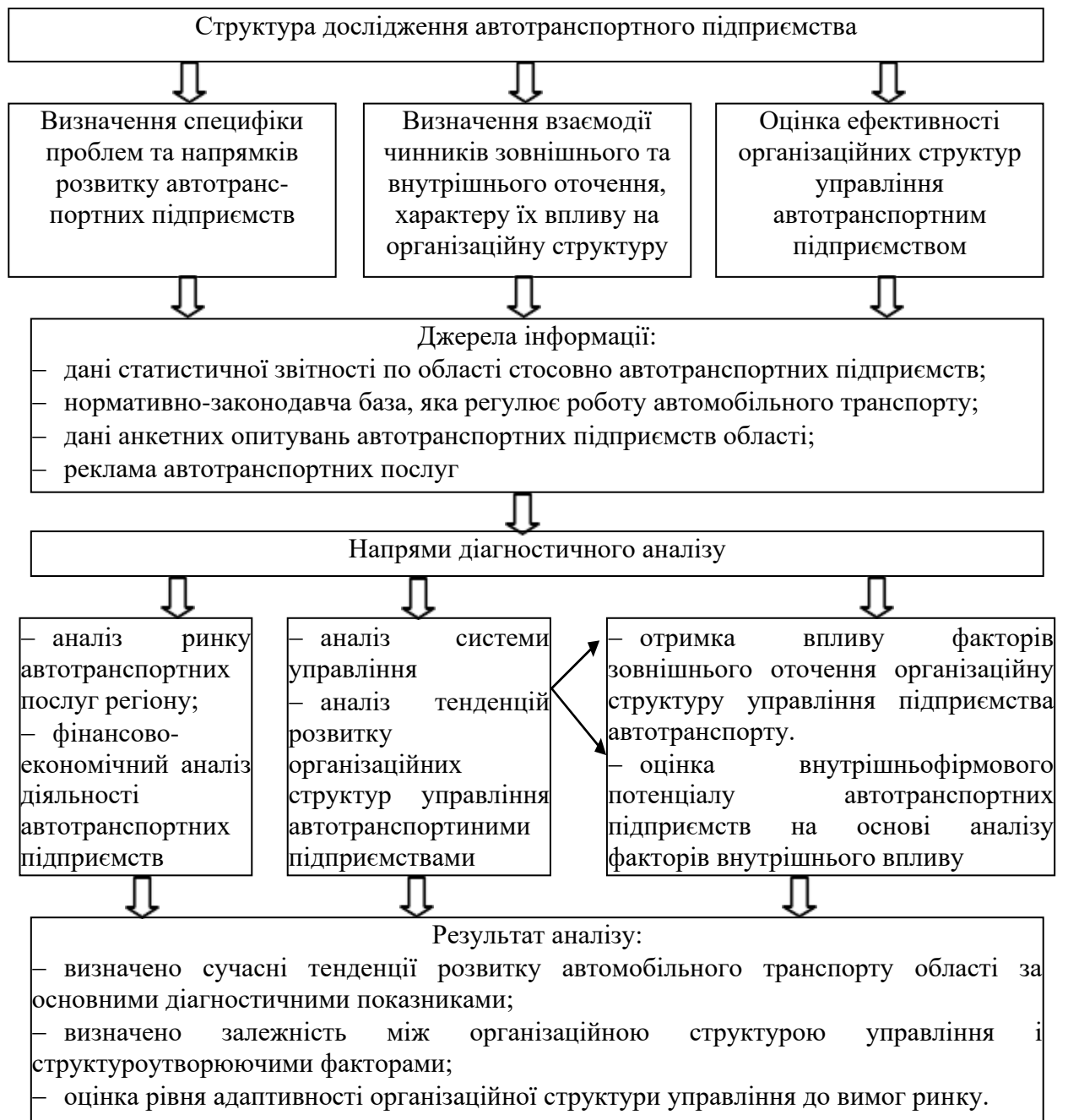


Рисунок 1.4 – Структура дослідження автотранспортних підприємств

Тому «організаційна структура управління» підприємством повинна відображати, з одного боку, стійку впорядкованість його елементів (засобів праці, технічних, технологічних і трудових ресурсів), які утворюють технічну, економічну і соціальну підсистеми, що дозволяє забезпечити цілісність системи, а з іншого боку – постійну взаємодію і взаємозв'язки між елементами системи, які реалізуються у операційній підсистемі, що в

результаті забезпечить досягнення цілей на основі постійної адаптації до вимог зовнішнього оточення.

Вибір організаційної структури управління повинен здійснюватися на засадах системного і ситуаційного аналізу та у розрізі наступних критеріїв: життєвий цикл організації (підприємства), її розмір та тип, характер виробництва, тип технології, культури та управлінської реакції, характер влади, стратегії.

Можна виділити наступні негативні тенденції розвитку ринку автотранспортних послуг:

- постійно простежується тенденція зменшення кількості автомобілів, фактично відсутні підприємства, на яких би збільшилась кількість рухомого складу порівняно з 2022 роком;
- найбільше зменшення кількості автомобільного транспорту характерне для автопідприємств колективної форми власності, що займаються змішаними перевезеннями;
- відбувається перерозподіл рухомого складу між власниками;
- на обстежених автопідприємствах приватної форми власності спостерігається збільшення вантажних автомобілів, дану тенденцію не можна вважати позитивною у зв'язку з тим, що рухомий склад поповнюється за рахунок старих автомобілів.

Недоліки внутрішніх засад функціонування механізму управління автотранспортними підприємствами проявляються у:

- розбалансованості цілей і стратегії їх розвитку;
- недостатній увазі з боку вищої ланки управління до аналізу основних дестабілізуючих зовнішніх факторів макросередовища;
- відсутності відповідальності за результати діяльності на всіх рівнях управління внаслідок неузгодженості основних функціональних повноважень структурних ланок [48, С. 215-221].

Автор пропонує методику оцінки рівня адаптивності організаційної структури управління до вимог ринку здійснювати поетапно, а саме:

- визначення адаптивності організаційної структури управління до вимог ринку здійснювалось за трьома напрямками, кожний з яких складався з групи діагностичних кількісних показників (матеріальних, трудових та фінансових ресурсів);
- аналіз ґрунтувався на показниках темпів їх зростання (спадання) за останні три роки;
- оцінка адаптивності проводилась за бальною системою, бали визначались для кожної групи діагностичних показників по підприємствах залежно від виду перевезення;
- визначалися групи підприємств, які мають однакові базові умови господарювання;
- співвідношення чисельності працівників основного виду діяльності до кількості автотранспортних засобів, співвідношення працівників основного виду діяльності до працівників апарату управління;
- проводився аналіз кожної групи підприємств щодо адаптивності, організаційної структури управління, визначались рівні адаптації у кожній групі.

При проведенні оцінювання рівня адаптивності організаційної структури управління були виявлені наступні закономірності:

- чим більше часу функціонує підприємство, тим більший середній розмір його підрозділів;
- чим більше часу функціонує підприємство, тим більше формалізована його поведінка;
- чим більше часу функціонує підприємство, тим важче йому забезпечити трансформацію структури, функцій, процесів управління, швидкості змін фінансових, технічних та соціальних умов функціонування, оскільки одержання економії на масштабі діяльності, як джерело підвищення. Ефективності, обмежене оптимальними обсягами підприємства.

1.3 Управління конкурентоспроможністю автотранспортного підприємства

Основним законом, який визначає види й організацію автоперевезень, є Закон «Про автомобільний транспорт» № 2344. Згідно з ним, автотранспортні послуги поділяються на:

- пасажирські;
- вантажні;
- вантажо-пасажирські.

Послуги пасажирського автомобільного транспорту загального користування поділяються на автобусні й таксі.

В економічній літературі конкурентоспроможність розглядається як економічна категорія і як об'єкт управління. В останньому випадку конкурентоспроможність подається як сукупність різних підсистем підприємства, що забезпечують конкурентні переваги. Однак дані розробки реалізовані не цілком і вимагають додаткових досліджень.

Об'єкт управління варто розглядати у розвитку і у просторі. Цьому відповідає історико-системний підхід.

Виділено і реалізовано наступні етапи цього підходу: визначення причин виникнення системи; дослідження процесу розвитку системи (еволюція); опис системи, через побудову її моделі.

Управління конкурентоспроможністю не еквівалентно всій діяльності з досягнення кінцевих цілей, а містить в собі тільки ті функції і дії, що пов'язані з розробкою і реалізацією стратегії, конкуренції зі спонуканням до здійснення стратегії, з цільовою орієнтацією різних видів діяльності тощо. Виділено контур управління конкурентоспроможністю, що визначає «убудованість» системи управління конкурентоспроможністю у загальне управління підприємством [49, С. 450-457].

Під контуром управління розуміється замкнута сукупність елементів

системи управління, орієнтована на виконання функцій управління конкурентоспроможністю.

Контур управління, націлений на забезпечення конкурентоспроможності, названо системою управління конкурентоспроможністю.

Запропонована система управління конкурентоспроможністю підприємства представлена у вигляді розширеного і елементарного циклів управління. Обидва цикли передбачають виконання трьох блоків функцій: вирішального, перетворювального та інформаційно-контрольного.

Таким чином, система управління конкурентоспроможністю підприємства заснована на виділенні проблемно-орієнтованого контуру управління.

Вона носить цільовий циклічний характер, дозволяє вчасно враховувати і реагувати на зміни у зовнішньому і внутрішньому середовищі підприємства і тим самим забезпечити високий рівень його адаптивності до динамічних умов середовища; систематизувати вхідні і вихідні інформаційні потоки по циклах і контурах управління; оперативно використовувати отриману інформацію в системі управління.

Під дослідженням діяльності конкурентів розуміється постійно діюча система обліку, аналізу і контролю конкурентів, метою якої є:

- визначення позицій конкурентів, виявлення сильних і слабких сторін їхньої діяльності;
- оцінка власних можливостей підприємства;
- розробка стратегії і тактики конкурентної поведінки на ринку.

Аналіз переваг і недоліків існуючих методик дослідження діяльності конкурентів показав, що деякі з них носять більше загальнотеоретичний, ніж прикладний характер.

Інші, описуючи прикладні методи, не враховують загальні цілі дослідження. Загальним недоліком є відірваність методик від цілей і задач системи управління, внаслідок чого управляюча підсистема не отримує

необхідної інформації для прийняття рішень.

Тому ми запропонували циклічну схему дослідження діяльності конкурентів, що включає в себе декілька етапів (рисунок 1.5).

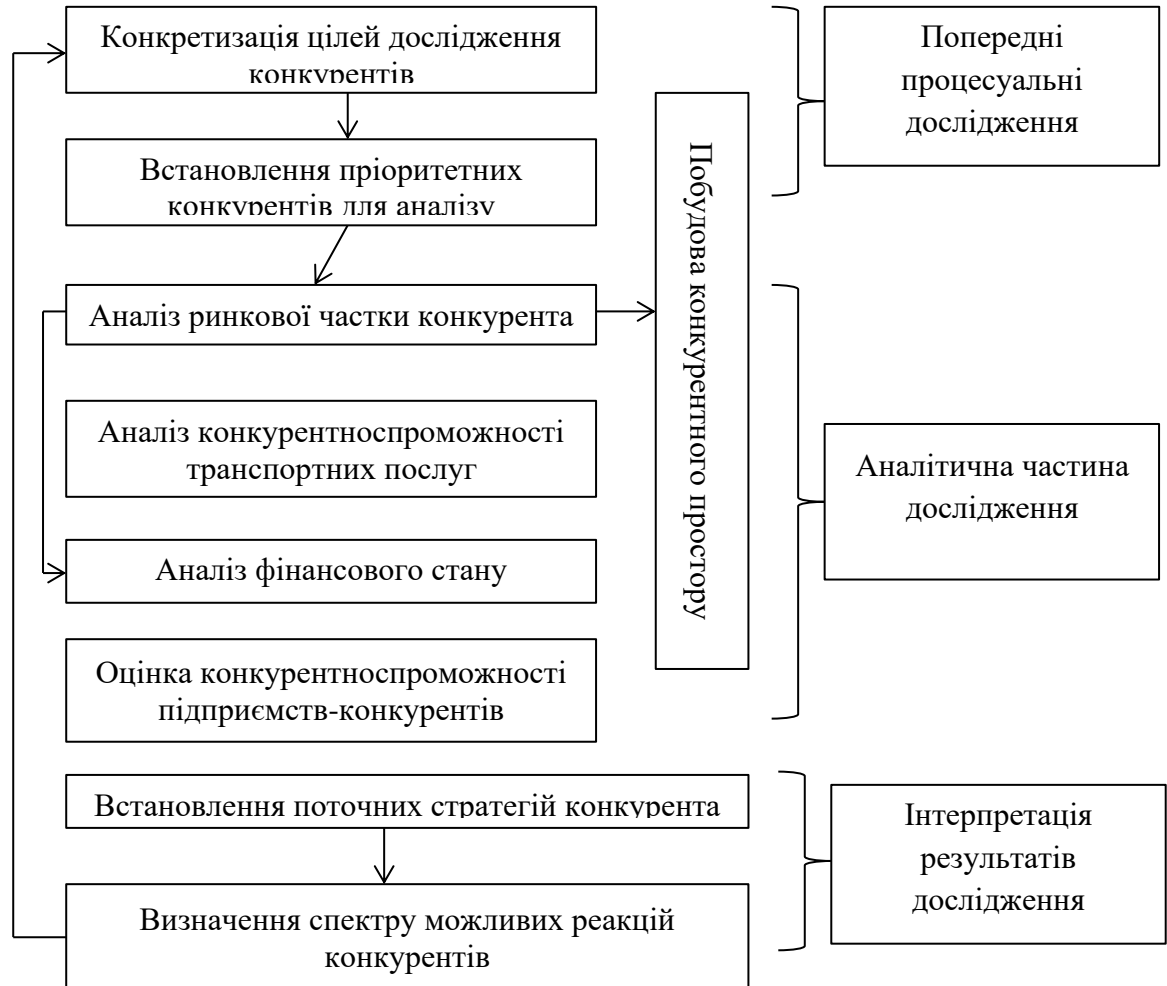


Рисунок 1.5 – Схема дослідження діяльності конкурентів

Конкурентоспроможність транспортної послуги в окремому сегменті ринку ми запропонували оцінювати через індекс конкурентоспроможності стадій виробництва і реалізації послуги:

- індекс пропозиції транспортної послуги,
- індекс виконання перевезення та індекс задовільності клієнта наданою послугою [42, С. 256-259].

Для дослідження траєкторії розвитку підприємства використовується конкурентний простір, на який наносяться координати автотранспортного

підприємства, яке аналізується, у різні періоди часу. Потім вершини просторів з'єднуються векторами, які характеризуватимуть траєкторію розвитку підприємства. Реалізація стратегії містить у собі два взаємозалежних елементи: проведення стратегічних змін і мобілізацію потенціалу підприємства для здійснення обраної стратегії конкуренції. Для цього розроблено докладний алгоритм процесу розробки і реалізації стратегії конкуренції, який дозволяє систематизувати рішення, упорядкувати, підкорити їх певному логічному плану, а також значно полегшити контроль і координацію дій виконавців.

Отже, у першому розділі роботи розглянуто теоретичні основи систем обліку, аналізу автотранспортних підприємств, що відносяться до малих підприємств. Облік автотранспортних підприємств обумовлений незначними об'ємами діяльності та іншими завданнями бухгалтерського обліку порівняно з великим бізнесом.

У малому бізнесі використовуються спрощені форми обліку і прості системи без використання подвійного запису.

Для організації обліку за спрощеною формою мале підприємство на основі типового Плану рахунків бухгалтерського обліку виробничо-господарської діяльності підприємств складає робочий План рахунків, який дозволить вести облік засобів та їх джерел у регістрах на основі головних рахунків та забезпечить контроль за наявністю і збереженням майна, виконанням зобов'язань та достовірністю даних бухгалтерського обліку.

При аналізі автотранспортних підприємств досліджують не тільки результати діяльності підприємства, а ще й потрібно проводити діагностику його бізнес-процесів і вміти знайти зв'язок між результатом та бізнес-процесом.

Процес проведення аналізу малих підприємств не можна обмежувати розрахунком тільки фінансових показників, необхідно вміти читати ці показники і розуміти причини змін при їх порівнянні.

РОЗДІЛ 2

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ НА ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК» – сучасний оператор мультимодальних транспортних технологій. Компанія займається розробкою і реалізацією схем логістики з використанням найбільш ефективних комбінацій транспорту.

Професіоналізм команди, гнучкість мислення і сміливість в реалізації проектів будь-якої складності дає змогу забезпечувати пульс бізнесу, задає динаміку і підтримує його життєздатність.

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК» є провайдером широкого спектру послуг логістики з багаторічним успішним досвідом мультимодальних контейнерних перевезень всіх типів вантажів.

Метою діяльності даної компанії є надання клієнтам якісного, своєчасного транспортування будь-яких вантажів, з дотриманням температурного режиму, правил безпеки, вимог зберігання і транспортування.

Товариство засновано в 2018 році, за 5 років вона встигла себе зарекомендувати себе як надійний та стабільний партнер.

У створенні проекту транспортних перевезень фахівців ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК» керуються двома ключовими принципами:

- мінімальний транзитний час;
- оптимальні конкурентні ставки.

Організація перевезень з урахуванням цих вимог дозволяє ефективно

здійснити доставку будь-якого вантажу в будь-яку точку світу.

Фактично Товариство працює з усіма видами вантажів, які можуть перевозитися в контейнерах. Техніка терміналу дозволяє працювати з навалювальними вантажами – зерновими та промисловими, тарно-штучними вантажами, металопрокатом, трубами тощо. Перспективний напрямок в роботі терміналу на сьогодні – це відправлення експортних вантажів в Європу в контейнерах на залізничних платформах і отримання імпорتنних вантажів, що дозволяє замовникам уникнути сезонних проблем з дозволами на автоперевезення, а також, шляхом збільшеного завантаження контейнерів різного виду вантажів покращити економіку перевезення. До початку вторгнення в Україну, вони отримували вантажі з Австрії та Польщі, а найближчим часом планували відправляти вантаж в Чехію та Німеччину.

Крім портів Великої Одеси ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» активно розвивала доставку вантажів в Середню Азію: Казахстан, Туркменістан, змішаними видами транспорту (автомобільний, залізничний, морський). Товариство здійснює відправлення вантажів в західному напрямку – в пункт Мостиська-Чоп із подальшим транспортуванням по внутрішнім залізничним шляхам Євросоюзу.

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» займає площу 60 тисяч квадратних метрів і одночасно здатен вмістити 1400 TEU (еквівалент 20' контейнера).

Переробна спроможність терміналу:

- залізничний фронт – 150 контейнерів на добу;
- автомобільний фронт – 250 контейнерів на добу;
- наявність автомобілів-контейнеровозів, котрі здійснюють регіональні перевезення контейнерів та вантажів.

Криті складські території складають близько 2000 квадратних метрів.

Інфраструктура Товариства включає:

- залізничний фронт довжиною 900 м, дозволяє приймати 42 залізничні платформи, тобто контейнерний потяг;

- зручні під'їзні колії для автомобільного вантажного транспорту;
- наявність власного рухомого складу;
- митний комплекс, що включає офіс та ангар для належного огляду контейнерів профільними службами;
- відкритий митний склад місткістю 500 TEU;
- складські території для зберігання контейнерів, генеральних та навалочних вантажів.

В найближчих планах – облаштування складу з умовами для зберігання рефрижераторних контейнерів.

Спеціалізована перевантажувальна техніка вантажопідйомністю від 1,5 до 45 тон, що включає вилючні автовантажувачі, стакери та RTG, а також конвеєрний навантажувач, призначений для навантаження в контейнери навалочних та насипних вантажів. Вказана вище перевантажувальна техніка дозволяє обробляти всю номенклатуру вантажів, що надходить на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК».

Термінал знаходиться в одному з найбільш великих адміністративних і промислових центрів України, де розширює можливості логістики і дозволяє доставляти вантаж «до дверей» кінцевого одержувача.

Цьому сприяє важливий транзитний залізничний вузол, по якому курсує регулярний контейнерний потяг пов'язуючи термінал з:

- мережею автомагістралей міжнародного значення (M18, M14 і M04);
- одеський морський торговельний порт;
- чорноморський рибний порт;
- DP World TIS Pivdennyi.

Контейнерні потяги компанії курсують із терміналу «Запоріжжя» з листопада 2020 року. За цей час було прийнято, відвантажено та перевезено наступні вантажі: шрот, масло, феросплави, труби, металопрокат, каолін, маргарин, смоли та силікати, вогнетриви.

Далі проведений аналіз проведено на основі звітності підприємства, результати якого розглянемо в діаграмах та таблицях.

Таблиця 2.1 – Горизонтальний аналіз активів ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК»

Показник	На початок звітного року	На кінець звітного року	Абс. приріст, +,-	Відн. приріст, %
Основні засоби	24356,6	27959	3602,4	14,8
Необоротні активи	24356,6	27959	3602,4	14,8
Запаси	570,2	460,2	-110	-19,3
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	22622	16501	-6121	-27,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1240	765,8	- 474,2	-38,2
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	3586	3586	0
Гроші та їх еквіваленти	2808,5	3502,3	693,8	24,7
Оборотні активи	27240,7	24815,3	-2425,4	-8,9
Активи	51597,3	52774,3	1177	2,9

Відповідно, з таблиці 1.1 видно, як протягом звітного періоду змінилися активи ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» а саме:

- в загальному необоротні активи підприємства на кінець звітного періоду зросли на 3602,4 тис. грн, порівнюючи на початок звітного періоду, або на 14,8%;
- запаси на кінець порівнюючи з початком зменшились на -110 тис. грн, або 19,3%; оборотні активи зменшились на 2425,4 тис. грн, або 8,9%;
- дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги порівнюючи періоди зменшилась на 27,1%;
- дебіторська заборгованість з розрахунками з бюджетом зменшилась на 38,2%.

Наведемо динаміку активів ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» (рисунок 2.1).

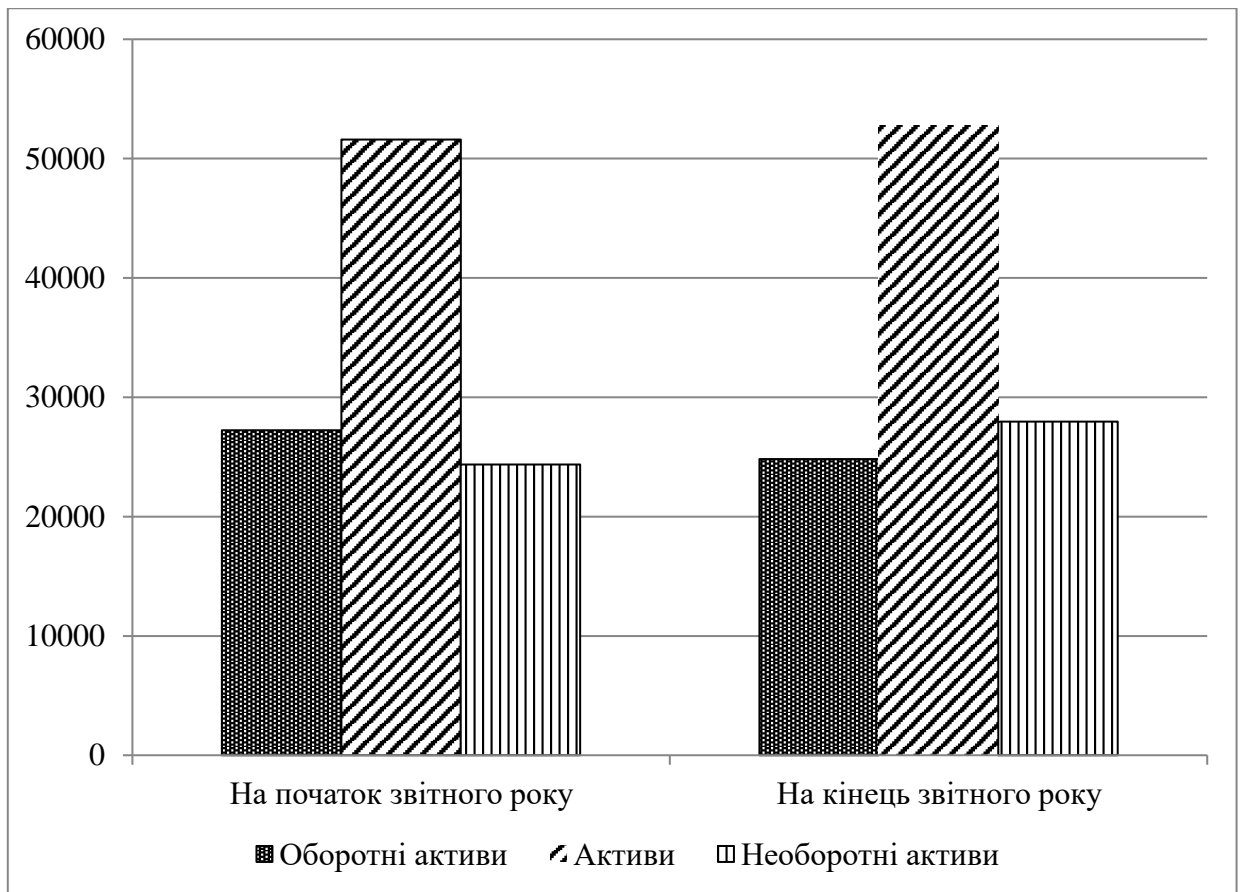


Рисунок 1.1 – Динаміка активів ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК»

Спостерігається посилення господарського потенціалу, на що вказує збільшення суми активів на 2,9%. Тобто у підприємства збільшується обсяг наявного у розпорядженні майна.

Той факт, що активи зростають більш швидко, ніж дохід від продажу товарів і послуг, вказує на необхідність пошуку резервів оптимізації поточної структури активів.

Далі виконаємо горизонтальний аналіз пасивів (джерел фінансування активів) ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» (таблиця 2.2). Факт зростання суми власного капіталу вказує на підвищення рівня благополуччя власників.

Таблиця 2.2 – Горизонтальний аналіз пасивів ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК»

Показник	На початок звітного року	На кінець звітного року	Абс. приріст, +,-	Відн. приріст, %
Нерозподілений прибуток	1304,4	4209,8	2905,4	222,7
Власний капітал	1309,4	4214,8	2905,5	221,9
Довгострокові зобов'язання	-	-	-	-
Товари, роботи, послуги	15953	14071,1	-1881,9	-11,8
Інші поточні зобов'язання	33196,2	33610,6	414,4	1,24
Короткострокові зобов'язання	50287,9	48559,5	-1728,4	-3,4
Баланс	51597,3	52774,3	1177	2,3

Збільшення загальної суми зобов'язань забезпечує більш повне розкриття наявного потенціалу компанії, хоча призводить до більшої залежності від зовнішніх постачальників фінансових ресурсів.

Далі наведемо динаміку пасивів ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» (рисунок 2.2).

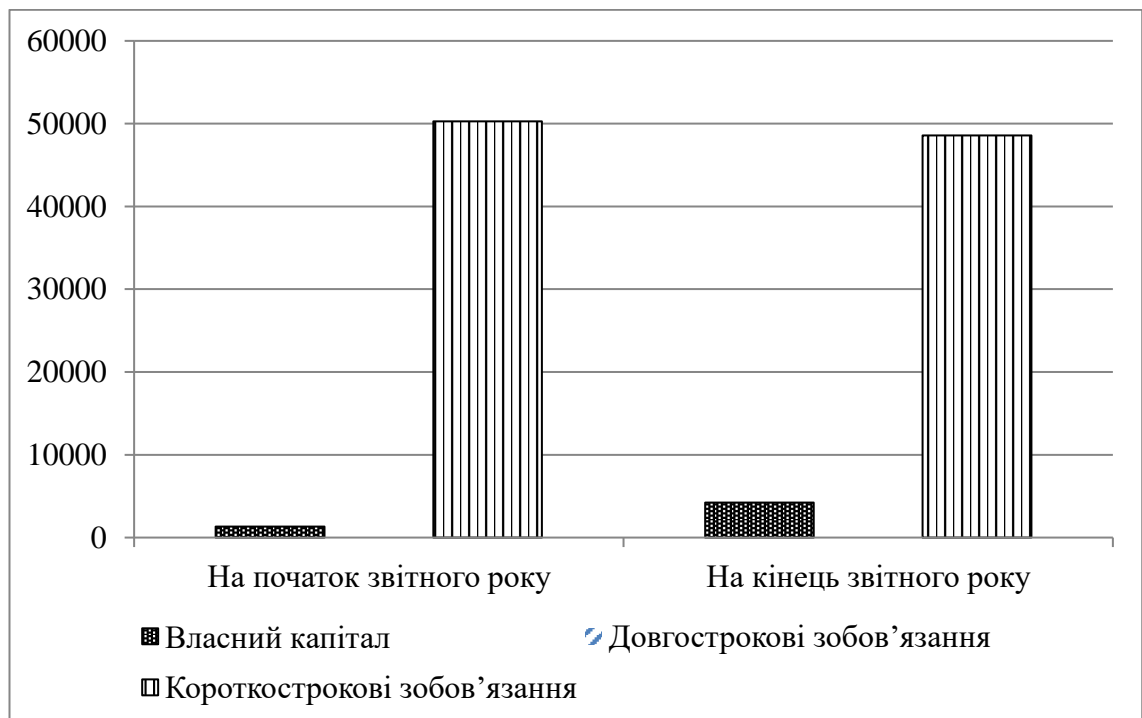


Рисунок 2.2 – Динаміка пасивів ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК»

Зменшується сума наявних джерел фінансування для залучення активів, що зумовлено поступовою сплатою короткострокових зобов'язань.

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» є юридичною особою згідно із законодавством України, має самостійний баланс, власні основні і оборотні кошти, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, круглу печатку та кутовий штамп із своїм найменуванням, фірмовий і товарний знак, інші реквізити. Підприємство набуває статусу юридичної особи з дня її державної реєстрації.

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» здійснює первинний та бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, складає статистичну інформацію в порядку, визначеному чинним законодавством. ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» подає своєчасно і достовірно фінансову та статистичну звітність, а також за повноту та своєчасність перерахування обов'язкових платежів в бюджет та позабюджетні фонди [1, с. 256].

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на кожному підприємстві здійснюється на підставі нормативно-правових документів, що розробляються органами, на які покладено обов'язки регулювання у країні питань обліку і звітності. Це дає змогу вести бухгалтерський облік і складати фінансову звітність за єдиними принципами й формою і таким чином забезпечувати порівнянність облікової інформації.[2] Однак ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК», виходячи з конкретних умов господарювання, обирала найбільш прийнятні для нього форми ведення обліку.

Згідно Наказу про облікову політику ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» керівник створює необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечує неухильне виконання всіма підрозділами та працівниками, причетними до бухгалтерського обліку щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку первинних документів. Відповідальність за ведення бухгалтерського обліку, складання і підписання

несе відповідальність керівник компанії. Відповідальність інших працівників, які ведуть облік, регулюються посадовими інструкціями, що затверджені керівником компанії.

На ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК» використовують журнально-ордерну автоматизовану форму ведення обліку за допомогою програми «1С» із забезпеченням збереження бухгалтерських реєстрів та подачу звітності в електронному вигляді з використанням програми «MEDOC».

2.2 Методика обліку на автотранспортному підприємстві

Первинні документи займають ключову роль в діяльності кожного підприємства. Адже вони є підставою для бухгалтерського обліку. Для того, щоб уникнути непорозумінь з контрагентами та контролюючими органами необхідно знати вимоги до форми та змісту первинних документів.

До первинних документів у ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК», якими оформлюються виконані транспортні роботи, відносять товарно-транспортні накладні, подорожні листи вантажного автомобіля, акти виконаних робіт, інші документи.

Товарно-транспортна накладна – це документ, призначений для обліку товарно-матеріальних цінностей у дорозі, їх переміщення, оприбуткування, списання в оперативному та бухгалтерському обліку, а також для розрахунків у разі перевезення вантажів [35, с. 375].

До товарно-транспортних документів у міжнародному сполученні відносять:

- декларацію відправника небезпечних вантажів;
- авіаційну вантажну накладну (Air Waybill);
- міжнародну автомобільну накладну (CMR);

- залізничну накладну СМПС (накладну УМВС);
- коносамент (Bill of Lading);
- накладну ЦИМ (СІМ);
- вантажну відомість (Cargo Manifest).

У разі здійснення міжнародних перевезень, згідно з нормами Конвенції МДП, яка дає змогу значно спростити проходження митного контролю в дорозі прямування, використовується книжка МДП (Garnet TIR), яка в цьому випадку замінює необхідність заповнювати міжнародну накладну типової форми № СМР.

До товарно-транспортних документів у межах України відносять:

- товарно-транспортну накладну типової форми № 1-ТН;
- у разі перевезення спирту етилового і спиртопродуктів автотранспортом використовують спеціальну товарно-транспортну накладну типової форми № 1-ТН – спирт разом з контрольним аркушем на перевезення спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів форми № 1-АТ;
- у разі перевезень молочної сировини використовують спеціалізовану товарну накладну форми № 1-ТТН (МС) як обов'язковий додаток до товарно-транспортної накладної типової форми № 1-ТН.

Відповідно до законодавства товарно-транспортна накладна є обов'язковою, вантаж перевозять автомобільним транспортом незалежно від умов оплати за роботу автомобіля, умов перевезення вантажів (як на комерційній основі, так і для власних потреб), а також видів перевезень. Товарно-транспортна накладна додається до дорожнього листа автомобіля. Форма товарно-транспортної накладної затверджена спільним наказом Мінтрансу і Держкомстату «Про затвердження типових форм первинного обліку роботи вантажного автомобіля».

Товарно-транспортну накладну (далі – ТТН) оформлює вантажовідправник на кожну поїздку автомобіля і для кожного вантажоодержувача окремо. Вантажовідправник, який надає ТОВ

«ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК» вантаж для його відправки у визначене договором місце, виписує ТТН у чотирьох примірниках. Перший залишається у вантажовідправника і є підставою для списання товарно-матеріальних цінностей, а другий передається вантажоодержувачеві і є підставою для оприбутковування ТМЦ. Третій і четвертий примірники водій завіряє у вантажоодержувача (останній повинен поставити підпис і печатку) і повертає їх перевізникові. ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК», у свою чергу, для виконання розрахунків із замовником автотранспорту (за найняті автомобілі) надсилає останньому третій примірник. Четвертий залишається у перевізника і є підставою для обліку транспортної роботи і нарахування заробітної плати водієві.

Якщо перевозять вантажі нетоварного характеру, за якими не ведеться складський облік, але здійснюється облік шляхом виміру, зважування і т.п., вантажовідправник виписує три примірники ТТН: перший з них залишається у вантажовідправника; другий і третій передаються ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК», який, у свою чергу, другий відсилає замовникові автотранспорту, а третій прикладає до дорожнього листа.

Перший слугує для обліку виконаних перевезень у вантажовідправника, другий – для здійснення розрахунків за використаний у перевезеннях автотранспорт, третій – для обліку транспортної роботи і нарахування заробітної плати водієві.

Товарно-транспортна накладна форми № 1-ТН заповнюється в п'ять етапів такими особами:

- вантажовідправником до прибуття для вантаження автомобіля;
- вантажовідправником після прибуття автомобіля і завантаження товарно-матеріальних цінностей;
- на маршруті прямування (відповідальною особою перевізника);
- вантажоодержувачем після прибуття вантажу;
- перевізником після розвантаження.

Міжнародна автомобільна накладна (CMR). Використання накладної

типової форми CMR у міжнародних перевезеннях засноване на Конвенції КДПГ. Положення Конвенції КДПГ застосовуються до будь-якого договору дорожнього перевезення вантажів, що передбачає винагороду, з використанням транспортних засобів, у випадку якщо місця вантаження вантажу і доставки вантажу, вказані в контракті, розміщені на території двох різних країн, з яких принаймні одна є учасницею Конвенції КДПГ.

Відповідно до вимог глави III Конвенції КДПГ накладна CMR складається в трьох примірниках, підписаних відправником і перевізником:

- перший примірник накладної передається відправникові;
- другий супроводжує вантаж;
- третій залишається у перевізника.

Згідно з нормами Конвенції КДПГ, в тому випадку, якщо вантаж має бути завантажений на різні автомобілі або ж йдеться про різного роду вантажі або про різні партії вантажів, відправник або перевізник мають право вимагати складання такої кількості накладних, яка відповідає кількості використовуваних автомобілів, кількості різних вантажів, що підлягають перевезенню, або партій вантажів.

Відправник зобов'язаний до початку перевезення приєднати до накладної або представити в розпорядження перевізника необхідні документи.

Перевірка правильності і повноти цих документів не входить в обов'язки перевізника.

Накладна CMR повинна містити такі відомості:

- місце і дату її складання;
- ім'я і адресу відправника;
- ім'я і адресу транспортного агента;
- місце і дату прийняття вантажу до перевезення в місце його доставки;
- ім'я і адресу одержувача;
- прийняте позначення характеру вантажу і тип його упаковки і, в

разі перевезення небезпечних вантажів, їх загальноприйняте позначення;

- кількість вантажних місць, їх особливу розмітку і номери;
 - масу вантажу бруто або виражену в інших одиницях виміру
- кількість вантажу;
- пов'язані з перевезенням витрати (вартість перевезення, додаткові витрати, митні збори, а також інші витрати з моменту укладення договору до здачі вантажу);
 - інструкції, необхідні для проходження митного контролю, та ін.

У разі потреби, відповідно Конвенції КДПГ накладна повинна також містити такі дані:

- про заборону перевантаження вантажу;
- витрати, які відправник відносить до себе;
- заявлену вартість вантажу і суму додаткової цінності його під час доставки;
- інструкцію відправника перевізникові відносно страхування вантажу;
- додатковий термін виконання перевезення;
- перелік документів, переданих перевізникові.

Договірні сторони можуть внести до накладної будь-які інші вказівки, які буде визнано необхідними.

Оформлені відповідно до існуючих вимог накладні на перевезення вантажів включаються до документообігу компанії для обліку відвантаження товарів; до документообігу підприємства-отримувача для обліку оприбуткування товарів; до документообігу підприємства-експедитора для обліку виконаних послуг експедирування. В подальшому на їхній підставі робляться записи в реєстрах аналітичного обліку відповідно до продукції, товарів, послуг.

Дорожній лист вантажного автомобіля є також обов'язковим документом. Документ виписується в АТП в одному примірнику на один рейс автомобіля. Важливими показниками є інформація про завдання

водієві, робота водія і автомобіля, а також рух пального. Заповнюють лист, як правило, диспетчер АТП або інший фахівець. Оформлений і підписаний лист здається до бухгалтерії ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК». Тут він проходить контроль на повноту і коректність заповнення і підлягає обробленню. На підставі листа бухгалтерія нараховує заробітну плату водіям, визначає обсяги виконаних робіт, королює рух пального.

Крім внутрішньо-українського документа, в разі міждержавних перевезень ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» транспорту застосовують окрему форму дорожнього листа вантажного автомобіля в міжнародному сполученні.

Акт виконаних робіт є обов'язковим документом у податковому обліку доходів надавача послуг і в обліку витрат отримувача послуг. Його призначення – підтвердити факт виконання договірних обсягів автотранспортних робіт для конкретного замовника. Важливим є наявність обов'язкових реквізитів первинного обліку [1, с. 256].

У бухгалтерському обліку на підприємствах транспорту відображається виробничо-фінансова діяльність, наявність і рух засобів, джерел їх утворення, поточні операції з транспортування вантажів, перевезення пасажирів. Бухгалтерський облік у транспортних підприємствах має ряд особливостей.

Особливістю обліку в транспортних підприємствах є наявність великої питомої ваги в основних засобах рухомого складу – транспорту, навантажувально-розвантажувальних машин, а також необхідність постійного обліку і контролю їх технічного стану, необхідності заміни окремих вузлів, деталей, їх ремонту.

Обліковують специфічні запаси: паливно-мастильні матеріали (ПММ), шини, запасні частини й агрегати та витрати, пов'язані з їх зберіганням. У завдання обліку входить ретельне ведення не тільки синтетичного, а й аналітичного обліку по кожному виду ТМЦ.

Наприклад: рахунок 20 «Виробничі запаси» має субрахунок (рахунок 2-

го порядку) 207 «Запасні частини», до якого доцільно відкрити субрахунки 3-го рівня: 2071 – «Запасні частини, придатні до експлуатації» – до даного субрахунку відкрити такі субрахунки:

- 20711 «Запасні частини, придатні до експлуатації – нові»;
- 20712 «Запасні частини, придатні до експлуатації, що були в експлуатації»;
- 2072 – «Запасні частини, що потребують ремонту»;
- 20721 – «Агрегати на складі»;
- 20722 – «Агрегати в експлуатації».

Наприклад: субрахунок 203 «Паливо», до якого доцільно відкрити субрахунки 3-го рівня:

- 2031 – «Дизельне пальне» (за сортами);
- 2032 – «Бензин» (за марками);
- 2033 – «Масильні матеріали» (за видами);
- 2034 – «Рідини».

Для обліку витрат за господарськими операціями транспортних підприємств призначено рахунок 23 «Виробництво». На АТП до цього субрахунку доцільно відкривати такі субрахунки: транспортування вантажів; перевезення пасажирів; транспортно-експедиційні витрати; інші види діяльності. Особливістю обліку є відсутність незавершеного виробництва, всі витрати відносять на собівартість реалізованих послуг.

Особливістю обліку на АТП є наявність субрахунків до рахунка 63, що відкриваються у трьох розрізах: розрахунки з постачальниками за акцептованими та іншими розрахунковими документами, строк оплати яких не настав (63/1); розрахунки з постачальниками за неоплаченими в термін розрахунковими документами (63/1); розрахунки з постачальниками за невідвантаженими поставками (63/3). Облік витрат на автотранспортних підприємствах (АТП) здійснюється відповідно до П(С)БО 16 «Витрати» та Методичних ре- комендацій з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті, затверджених наказом Міністерства транспорту

України від 05.02.01 № 65.

До витрат, пов'язаних з експлуатацією автотранспорту, можна віднести такі:

- витрати на ПММ;
- витрати на проведення ТО, ремонт автотранспорту, на придбання запчастин;
- витрати, пов'язані із заміною шин, акумуляторів, забезпеченням наявності в автомобілях вогнегасників і аптечок;
- витрати, пов'язані з техоглядом автотранспортного засобу;
- витрати, пов'язані із сплатою податків і зборів (податок з власників автотранспортних засобів, збір за забруднення навколишнього середовища);
- витрати, пов'язані з обов'язковим страхуванням цивільної відповідальності власників транспортних засобів;
- витрати, пов'язані із забезпеченням місць для стоянки і зберігання автотранспорту;
- витрати, пов'язані з амортизацією автотранспортного засобу.

2.3 Організація обліку та його документальне оформлення

Бухгалтерський облік ПММ ведуть на рахунку 203 за видами і місцем знаходження (на складах, у баках автомобіля). ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» придбало бензин А-95 на суму 7300 грн. Крім того, сума ПДВ становить 1460 грн. При цьому бензин залишається на відповідальному зберіганні АЗС і буде відпускатися у міру необхідності за талони номіналом 10л кожний.

Відображено бухгалтерське проведення (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 – Кореспонденція рахунків придбання ПММ за січень 2022 р.

№з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		
		Д-т	К-т	Сума,грн..
1	Відображено здійснену передоплату продавцеві	371	311	8760
2	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	644	1460
3	Відображено оприбуткування бензину у вигляді талонів	203/талони на бензин	631	7300
4	Відображено списання податкового кредиту	644	631	1460
5	Здійснено залік заборгованості	631	371	8760
6	Відображено отриманий за талонами бензин	203/бензину у баках	203/талони на бензин	580

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» за бартерним контрактом придбало бензин А-95 в обмін на товари (обмін неподібними активами). Облікова вартість товарів становить 15000 грн. Контрактна вартість угоди становить 18000 грн, крім того ПДВ – 3600 грн. Бензин оприбутковано в повному обсязі. Перша подія – відвантаження товару (таблиця 2.4).

Таблиця 2.4 – Кореспонденція рахунків придбання ПММ за бартером

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		
		Д-т	К-т	Сума, грн.
1	Відвантажено товар	902	281	15000
2	Відображено дохід від продажу товарів	361	702	21600
3	ПДВ (зобов'язання)	702	641	3600
4	Відображено фінансовий результат від реалізації товару	702 791	791 902	18000 15000
5	Відображено отримання бензину за бартером	203	631	18000
6	ПДВ (кредит)	641	631	3600
7	Відображено залік за бартером	631	361	21600

Придбання ПММ підзвітною особою. Підзвітною особою на АЗС були придбані ПММ на суму 5000 грн, крім того, ПДВ – 1000 грн.

Придбані ПММ використовуватимуться для вантажного автомобіля (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 – Кореспонденція рахунків придбання підзвітною особою

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		
		Д-т	К-т	Сума, грн.
1	Видано аванс під звіт з каси	372	301	6000
2	На підставі затвердженого авансового звіту	203	372	5000
3	Відображено ПДВ (кредит)	641	372	1000

При цьому слід врахувати, що списанню підлягають не фактично витрачені ПММ (залишок пального в баку + кількість заправленого пального – залишок пального в баку після повернення автомобіля), а нормативне, розраховане витрачання ПММ. Розрахунок нормативної витрати пального для різних типів рухомого складу автомобільного транспорту (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 – Витрати пального легковими автомобілями

Модель (модифікація) автомобіля	Робочий об'єм двигуна, V_p , куб. см	Максимальна потужність двигуна N_e , кВт	Тип коробки передач(КП)	H , л/100км
ВАЗ-1111	649	21,5	4М	6,5
ВАЗ-2101,				
ВАЗ-21013	1198	44,1	4М	8,9
ВАЗ-21011	1294	47,7	4М	9,1
ВАЗ-21016	1294	47,7	4М	9,1

Для легкових автомобілів нормативна витрата пального розраховується за формулою 2.1:

$$Q_H = 0,01 \times H_S \times S \times (1 + 0,01 \times K_S), \quad (2.1)$$

де Q_H – нормативна витрата пального, л (м3);

H_S – базова лінійна норма витрати пального, л/100 км (м3/100 км);

S – пробіг автомобіля, км;

K_S – сумарний коефіцієнт, що коригує, %.

У разі використання на легкових автомобілях чи автобусах у зимовий період незалежних обігрівачів витрата пального на роботу обігрівача враховується в загальних нормативних витратах пального за формулою 2.2:

$$Q_{\text{н}} = 0,01 \times H_{\text{с}} \times S \times (1 + 0,01 \times K_{\text{с}}) + \text{Нон} \times \text{Тон}, \quad (2.2)$$

де Нон – норма витрати пального на роботу незалежного обігрівача, л/год;

Тон – тривалість роботи обігрівача (розраховується згідно з п. 1.8 залежно від тривалості роботи автомобіля на лінії і температури навколишнього середовища), год.

Визначити норму списання пального (таблиця 2.7) для автобуса ГАЗ-3221 «Газель» з робочим двигуном 2300 мЗ, максимальна потужність двигуна 73,5 кВт, тип коробки передач 5М, загальна пасажиромісткість – 9 + 1 чол., різниця спорядженої маси - 0,68 т.

Пробіг відповідно показникам спідометра становить 1200 км. Норма становить 19 л/100 км.

$$H = 19 + 0,68 \times 2 = 20,36 \text{ л/100 км}; 20,36 \text{ л/100 км} \times 1200 / 100 = 244,32 \text{ л};$$

$$\text{Вартість } 244,32 \times 50,0 \text{ грн} = 12216,00 \text{ грн.}$$

Таблиця 2.7 – Кореспонденція рахунків при списанні пального

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		
		Д-т	К-т	Сума, грн.
1	Списано паливо в межах норми	23 (92,93)	203/бен- зин у баках	12216,00

Розмір збитку визначається за формулою 2.3:

$$P_3 = ((B_B - A \times I_{\text{інфл}}) + \text{ПДВ}) \times 2, \quad (2.3)$$

де P_3 – розмір збитку;

B_B – балансова вартість;

A – амортизація;

$I_{\text{інфл}}$ – індекс інфляції;

ПДВ – сума ПДВ.

На підприємстві за станом на 05.01.2022 року була проведена інвентаризація ПММ, які зберігалися в наземних сталевих резервуарах більше одного місяця. За обліковими даними на складі до проведення інвентаризації зберігалось 1500 л бензину А-95.

Внаслідок інвентаризації виявлена нестача бензину А-95, що належить до I групи нафтопродуктів (норма 0,09 л на 1 т) у кількості 11 л. Облікова вартість бензину становить 50 грн за 1 л.

Інвентаризаційна комісія визначила, що винною особою є матеріально-відповідальна особа. Індекс інфляції становить 1,01.

Визначити суму природних втрат, розмір нестачі, відобразити бухгалтерські проведення.

Сума природних втрат бензину в межах норми становить $1,5 \times 0,09 = 0,135$ л, або 6,25 грн.

Нестача понад норму становить $11 - 1,135 = 10,865$ л.

Сума, що підлягає відшкодуванню

$((10,865 \times 1,85) \times 1,01 + (10,865 \times 1,85 \times 0,2 \%)) \times 2 = (20,10 \times 1,01 \times 4,02) \times 2 = 48,64$ грн.

Списання ПММ здійснюється відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» за одним із методів: ідентифікованим, середньозваженої вартості, ФІФО, який має бути зафіксований у наказі про облікову політику підприємства.

Згідно з наказом Міністерства транспорту України від 30.03.1998 р. №102 «Про затвердження положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту» система технічного обслуговування і ремонту автотранспорту на підприємствах, які використовують автотранспорт у виробничих цілях, складається з певних елементів (рис. 2.3).



Рисунок 2.3 – Система технічного обслуговування і ремонту

У I кварталі 2022 р. ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» виконало поточний ремонт власного легкового автомобіля (таблиця 2.8).

При цьому використовувалися послуги станції технічного обслуговування, вартість яких становить 15000 грн, крім того, ПДВ 20 % - 3000 грн. Також у процесі ремонтних робіт були використані запасні частини, що значилися на балансі підприємства – обліковою вартістю в сумі 300 грн.

Для накопичення та структуризації витрат при здійсненні перевезень використовують Методичні рекомендації з формування собівартості

перевезень (робіт, послуг) №65 від 05.02.2001 р. на транспорті.

Таблиця 2.8 – Кореспонденція рахунків здійснення рахунків ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

№ п/п	Зміст запису	Кореспонденція рахунків		
		Дебет	Кредит	Сума,
1	Відображено придбання запасних частин на умовах передоплати для наступних ремонтів автомобілів	631	311	6000
2	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	644	1000
3	Відображено оприбуткування запасних частин	207	631	5000
4	Відображено списання податкового кредиту	644	631	1000
5	Відображено витрати на проведення ремонтних робіт	23/ремонт	207	5000
6	Відображено витрати, пов'язані з послугами сторонньої організації:			
	- проведено передоплату	685	311	18000
	- відображено суму податкового кредиту з ПДВ	641	644	3000
	- відображено витрати на зазначені послуги на підставі акта про виконані роботи	23/ ремонт	685	15000
	- відображено списання податкового кредиту з ПДВ	644	685	3000
7	Списано на витрати загальну суму ремонту	92	23/ремонт	18000

Рекомендації можуть застосовуватись для цілей планування, ведення обліку і калькулювання собівартості перевезень вантажів і пасажирів, робіт і послуг, пов'язаних з транспортним процесом, як на транспортних підприємствах, так і на інших підприємствах, що виконують зазначені роботи (послуги), незалежно від форм власності і підпорядкування, але з урахуванням технологічних та організаційних особливостей кожного підприємства.

Конкретний перелік і склад статей калькулювання собівартості перевезень визначається підприємством (табл. 2.9).

Собівартість перевезень (робіт, послуг) – це виражені в грошовій формі поточні витрати транспортних підприємств, безпосередньо пов'язані з підготовкою та здійсненням процесу перевезень вантажів і пасажирів, а

також виконанням робіт і послуг, що забезпечують перевезення.

Таблиця 2.9 – Господарські операції ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

№ з/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		Сума, грн.	Податковий облік	
		Дт	Кт		ВВ	ВД
1	Оприбутковані в комору зношені запчастини для здачі як металобрухт за ціною можливого продажу (відновлювальної вартості)	209	716	80,00	-	-
2	Реалізовано оприбуткований металобрухт	361	712	96,00	-	80,00
3	Відображений ПДВ на суму реалізації	712	641	16,00	-	-
4	Списано собівартість реалізованого металобрухту	943	209	80,00	-	-
5	Отримано оплату за металобрухт	311	361	96,00	-	-

Калькулювання собівартості – це визначення розміру витрат у грошовій формі на виробництво одиниці певного виду робіт (послуг) з окремих видів витрат. За допомогою калькулювання визначаються собівартість одиниці робіт (послуг), всього їх обсягу, собівартість виробництва за окремими структурними підрозділами підприємства, за різними виробничими процесами і в цілому по підприємству.

Метою обліку витрат і визначення собівартості перевезень (робіт, послуг) є своєчасне, повне та достовірне визначення фактичних витрат на їх виконання, обчислення фактичної собівартості окремих видів перевезень (робіт, послуг), здійснення контролю за використанням матеріальних, трудових і грошових ресурсів. В обліку операції з придбання, заміни і списання автомобільних шин і акумуляторних батарей відображаються наступними записами, що представлені в таблиці 2.10.

Таким чином, в аналітичному обліку на субрахунку 207 відображають не тільки нові автошини, але і зняті з автомобіля, які були в експлуатації (придатні для відновлення).

Операції відновлення шин не збільшують первісну вартість шин, оскільки такі не відносяться до основних засобів.

Таблиця 2.10 – Господарські операції ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

Зміст операції	Дт	Кт
Придбання шин (акумуляторів)	2071	631
Відображено податковий кредит	641	631
Відпуск шин (акумуляторів) в експлуатацію	232 (автотранспорт)	2071
Надходження на склад з експлуатації шин (акумуляторів) придатних для відновлення за ціною можливого використання за умови, що термін корисного використання минув	2075	716
Відновлення шин (акумуляторів) сторонніми організаціями	232 (автотранспорт)	631,685
Відображення витрат на відновлення шин (акумуляторів) власними силами	232 (автотранспорт)	661,201

Періодичність проведення технічного обслуговування ТЗ, що представлена в таблиці 2.11.

Відповідно до пункту 3.8 Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту, затвердженого наказом Мінтрансу України 30.03.98 №102, роботи в рамках ЩО, ТО і СО не відносяться до реконструкції, модернізації, технічного переозброєння й інших видів поліпшення ТЗ. У Положенні №102 дані визначення і для ремонтів. До особливостей бухгалтерського обліку у платника єдиного податку – суб'єкта малого підприємництва відноситься можливість застосовувати спрощений план рахунків.

Таблиця 2.11 – Періодичність проведення технічного обслуговування ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК»

Тип ТЗ	Періодичність видів технічного обслуговування, км		
	ЩО	ТО-1	ТО-2
Автомобілі легкові, автобуси	Один раз на робочу добу незалежно від кількості робочих змін	5000	20000
Автомобілі вантажні, автобуси на базі вантажних автомобілів або з використанням їхніх базових агрегатів, автомобілі повнопривідні, причепа и напівпричепа		4000	16000

Аналітичний облік ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» організовує відповідну систему реєстрів аналітичного обліку доходів. Позиціями аналітичного обліку можуть бути різні об'єкти - автомобіль, підрозділ, рейс, маршрут, вид перевезень тощо. Обране рішення про відкриття аналітичних рахунків закріплюється в наказі про облікову політику. У процесі оброблення інформації дані аналітичних реєстрів узагальнюються на рахунках замовників (рахунок 36) та доходів (субрахунок 703).

У вантажовідправника до моменту передачі права власності на відвантажену продукцію товари та інше вона числяться на балансі вантажовідправника на окремому субрахунку відповідного рахунка.

Після того, як по відвантаженій продукції право власності перейде до покупця (вантажодержувача), вона (її собівартість) списується на витрати.

Момент переходу права власності визначається за домовленістю сторін. Відбутися це може у момент навантаження готової продукції на автотранспорт, якщо його у вантажовідправника отримує представник вантажодержувача, або у момент оприбуткування продукції на складі вантажодержувача, якщо на водія автомобіля, який перевозив вантаж (продукцію), були покладені обов'язки експедитора. За винятком того випадку, коли водій є працівником підприємства-вантажодержувача, а автомобіль є власним або орендованим підприємством-вантажодержувачем. У такому випадку, як правило, за умовами договору перехід права власності відбувається у момент отримання водієм-експедитором вантажу (продукції) у вантажовідправника.

У вантажодержувача-покупця вартість придбаного товару, обладнання, сировини та іншого відображається на балансі у момент переходу до нього від вантажовідправника-постачальника права власності за даними активами.

Як правило, це момент передачі вантажу від вантажовідправника довіреній особі вантажодержувача при його навантаженні на автомобіль або

момент передачі вантажу перевізником (його водієм-експедитором) комірнику вантажоодержувача при розвантаженні автомобіля [10].

Якихось особливостей відображення у бухгалтерському обліку ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» і замовника надання та оплата автотранспортних і експедиторських послуг не мають.

Особливості виникають у взаєминах ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» і замовника (отже, і у їх відображенні у бухгалтерському обліку) лише тоді, коли у процесі транспортування вантажу відбувається його повна або часткова втрата чи псування.

Оскільки відповідальність за схоронність вантажу під час його транспортування покладається на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК», то у разі його псування чи втрати у процесі доставки замовник (вантажовідправник або вантажоодержувач) має право на пред'явлення йому претензій. Сума претензій визначається виходячи із суми фактично завданого збитку та умов договору і відображається у замовника за кредитом субрахунку 374 «Розрахунки за претензіями» [14,с 473].

Відображення операцій з міжнародних вантажних перевезень у ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» мають наступний вигляд (табл. 2.12).

Таблиця 2.12 – Операції по розрахунках з міжнародних вантажних перевезень у ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК»

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума,грн
1	Отримано суму авансу від замовника за транспортну послугу:			
	- частина вартості обкладається за ставкою 20%:	311	681	2400
	- частина вартості обкладається ПДВ за ставкою 0%	311	681	112000
2	Нараховано суму податкових зобов'язань з ПДВ за ставкою 20%	643	641	400
3	Відображено суму доходу від реалізації транспортних послуг	681	703	114400
4	Відображено розрахунки за податковими зобов'язаннями з ПДВ	703	643	400
5	Списано на собівартість реалізації витрати	903	23	97000
6	Віднесено на фінансовий результат: - сума доходу від реалізації транспортних послуг	703	79	114000
	- собівартість реалізованих послуг	79	903	97000

Підгрунтя виробничої бази ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК»: вантажні автомобілі, легкові автомобілі, спеціальні автомобілі, автобуси, причепа й напівпричепа тощо. До окремої категорії службових легкових автомобілів належать легкові автомобілі і автобуси, що перебувають на балансі юридичних осіб і використовуються для задоволення власних потреб (службових поїздок) або для транспортного обслуговування на комерційних засадах [17, с 392].

Автотранспортні засоби зазвичай належать до окремої групи основних засобів, що зумовлює відповідну організацію їхнього обліку. При цьому одиницею обліку є об'єкт основних засобів із необхідними предметами комплектації: окремі агрегати (шасі, кузов, двигун), автошини, акумулятор, комплект інструментів тощо. Крім того, здійснюють облік рухомого складу за окремими моделями автотранспорту. Всі об'єкти підлягають реєстрації в органах ДАІ та нумерації інвентарними номерами під час передання їх в експлуатацію.

Первинна вартість придбаного об'єкта складається з таких витрат: суми, що сплачують постачальникам активів і підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків); реєстраційні збори, державне мито й аналогічні платежі, що здійснюють у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів; суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються підприємству); витрати зі страхування ризиків доставки основних засобів; витрати на установку, монтаж, налагодження основних засобів; інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання із запланованою метою [19 с.695].

Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані й одержання первинно визначеної суми майбутніх економічних вигод від його використання, включають до складу витрат.

Первинна вартість основних засобів збільшується на суму витрат,

пов'язаних із поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта. Первинна вартість основних засобів зменшується у зв'язку з частковою ліквідацією об'єкта основних засобів.

Витрати на сплату відсотків за користування кредитом не включають допервинної вартості основних засобів, придбаних (створених) повністю або частково за рахунок позикового капіталу [20, с 66].

На кожен об'єкт автотранспорту, що надходить на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» у складі основних засобів, оформлюють Акт приймання – передання (внутрішнього переміщення) основних засобів (форма ОЗ-1).

На підставі цього документа здійснюють також переміщення автотранспортних об'єктів між підрозділами компанії.

Аналітичний облік на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» ведуть за кожним об'єктом автотранспорту в експлуатації згідно з Інвентарною картою обліку основних засобів (форма ОЗ-6).

Інвентарні картки реєструють в описах інвентарних карток з обліку основних засобів (форма ОЗ-7), записи в яких здійснюють за видами об'єктів. Синтетичний облік ведуть на субрахунку 105 «Транспортні засоби» рахунка 10 «Основні засоби».

Для нарахування амортизації (зносу) автотранспортних засобів ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» використовує один із методів обліку прямолінійний за нормами податкового обліку.

Для визначення непридатності транспортного засобу до експлуатації, неможливості й неефективності проведення його ремонту, а також оформлення необхідної документації для його списання на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» наказом керівника створюють постійно діючу комісію у складі:

- головного інженера або заступника керівника компанії;

- головного бухгалтера, особи, на яку покладено відповідальність за зберігання об'єктів;
- інших відповідальних посадовців.

Ліквідацію автотранспортних засобів оформляють Актом на списання автотранспортних засобів (форма ОЗ-4), в якому вказують реквізити: назву об'єкта; його інвентарний номер; відомості, що характеризують цей об'єкт; рік виготовлення; дату надходження в компанію; місце експлуатації, дату введення в експлуатацію; первинну вартість об'єкта; пробіг; термін експлуатації; кількість проведених капітальних ремонтів та вартість їх; причини ліквідації; суму зносу об'єкта; витрати, пов'язані з ліквідацією; доходи від ліквідації (вартість запасних частин, агрегатів, матеріалів, що мають оприбутковуватися після списання).

Акт складають у двох примірниках. Його підписують члени комісії, затвердженої наказом керівника.

У таблицях 2.13 наведено операції зі списання автомобіля в разі ліквідації або обміну.

Таблиця 2.13– Облік списання автотранспортного об'єкта

№ з/п	Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн
1	Списано суму зносу автомобіля, що ліквідується	131	105	380
2	Списано залишкову вартість автомобіля, що ліквідується	976	105	200
3	Зменшено податковий кредит із ПДВ на недоамортизовану частину автомобіля (методом «сторно»)	/641/	/644/	/40/
		976	644	40
4	Списано витрати з ліквідації об'єкта	976	65,66	100
5	Оприбутковано запчастини від ліквідації об'єкта	207	746	800
6	Списано на фінансовий результат доходи від ліквідації автомобіля	746	793	800
7	Списано на фінансовий результат втрати від ліквідації автомобіля	793	976	340

У таблицях 2.14 наведено операції зі списання автотранспортного об'єкта за договором обміну.

Таблиця 2.14– Облік списання автотранспортного об'єкта за договором обміну

№ з/п	Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн
1	Передано автомобіль за договором обміну	377	742	270000
3	Списано суму зносу автомобіля	131	105	190000
4	Списано залишкову вартість автомобіля	972	105	210000
5	Списано на результати дохід від обміну автомобіля	742	793	225000
6	Списано на результати залишкову вартість автомобіля	793	972	210000
7	Отримано товарів в обмін на автомобіль	281	631	225000
8	Відображено податковий кредит із ПДВ	641	631	4500
9	Проведено залік за договором обміну	631	377	270000

Основним первинним документом, за яким обліковують роботу автомобілів, є подорожній лист. Згідно з даними подорожнього листа вантажного автомобіля (легкового автомобіля, автобуса) здійснюють облік виконаної роботи з перевезення вантажів (пасажирів); витрат пального; нарахування заробітної плати водіям та іншим працівникам, які виконують автотранспортні роботи; розрахунків із замовниками.

У процесі автотранспортних перевезень використовують такі подорожні листи:

- вантажного автомобіля у міжнародному сполученні – форма № 1 (міжнародна) видається на час відрядження автомобіля та водія для перевезення вантажу в міжнародному сполученні;
- вантажного автомобіля, чинного в у межах України – форма № 2;
- службового легкового автомобіля – форма № 3.

Подорожній лист легкового автомобіля видають підприємства й організації, які надають службові легкові автомобілі для транспортного обслуговування юридичних осіб на комерційних засадах або використовують їх у службових поїздках для власних потреб, а також компанії, на замовлення яких здійснюють транспортне обслуговування службовими легковими автомобілями.

Подорожні листи форм № 2 і № 3 видають, як правило, на один робочий день (зміну) після обов'язкової здачі подорожнього листа за

минулий робочий день.

Подорожній лист виписують на підставі замовлення відповідальної особи за виконання робіт і видають водію щоденно диспетчери перед виїздом із гаражу. По завершенні роботи (робочого дня) водій повертає його диспетчерові.

Перед виданням подорожній лист реєструють у диспетчерському журналі за такими реквізитами: реквізити ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК», дата видачі і номер подорожнього листа, прізвище та ініціали водія, його підпис при одержанні подорожнього листа, дата повернення подорожнього листа, підпис відповідальної особи. Бланки подорожніх листів є бланками суворої звітності. Бухгалтерія видає подорожні листи працівникам відділу експлуатації під звіт і списує у видаток згідно до реєстрів, складених за даними журналу обліку руху подорожніх листів (форма авто-10). У журналі записують кожний подорожній лист, виданий водієві, і контролюють повернення подорожнього листа диспетчерові. Під час видачі подорожнього листа диспетчер обов'язково перевіряє за журналом здачу водієм попереднього листа, що фіксує своїм підписом. Журнал відкривають на кожен рік, усі подорожні листи в ньому, починаючи від початку року, нумерують.

Заповнення подорожнього листа до видачі його водієві здійснює диспетчер, а безпосередньо на лінії – вантажовідправник і вантажоотримувач. На лицьовому боці подорожнього листа зазначають прізвище водія і працівників, що супроводжають машину, найменування вантажу, місце його отримання і доставки, масу вантажу, час виїзду із гаража. Механік має оглянути машину перед її виходом на лінію, у подорожньому листі засвідчити її технічну справність; водій має розписатися у прийнятті справної машини. Час виїзду і повернення у подорожньому листі фіксує диспетчер і підтверджує своїм підписом. При поверненні до гаража водій передає машину механікові. В частині фактичного виконання виробничого завдання записи в листі робить диспетчер – за кожною поїздкою

вантажного автомобіля зазначають час і номер товарно-транспортної накладної, в якій оформлено відправку вантажу. Відображають також простої на лінії із зазначенням причин. В окремому розділі подорожнього листа відображають рух палива: його залишок при виїзді, кількість виданого за день та залишок під час заїзду до гаража і здачі автомобіля.

У разі міжнародних перевезень вантажів подорожні листи оформлюють відповідальні особи перевізника.

На маршруті руху відповідні показники заповнюють:

– водій – на підставі товарно-транспортної накладної: найменування вантажовідправника, адресу (місто) відправлення вантажу, адресу (місто) призначення вантажу, номери й дати оформлення товарно-транспортної накладної, найменування перевезеного вантажу, відповідно його загальну кількість, зокрема й перевезення іноземною територією. Після виконання перевезень ці записи засвідчує підписом власник вантажу;

– митні органи — відзначають проходження автомобілем контрольно- диспетчерських пунктів і проведення контролю у цих пунктах (проставляють штамп встановленої форми й роблять запис на лицьовому та зворотному боці подорожнього листа стосовно дати здійснення контролю (число, місяць, рік) і часу (година, хвилина);

– відповідальна особа перевізника – на підставі переданих товарно-транспортних накладних перевіряє достовірність даних про виконання завдання, що засвідчує власним підписом.

Для здійснення контролю за використанням вантажних автомобілів на кожен із них оформлюють Картку обліку роботи вантажного автомобіля, яка є накопичувальним реєстром про роботу автомобіля за звітний місяць, рух палива й дані про його витрати за нормами і фактично. У картках також можна зазначати суму нарахованої заробітної плати. Записи у картці здійснює диспетчер на підставі даних подорожніх листів.

На підставі карток обліку роботи вантажного автомобіля для узагальнення даних про роботу автотранспорту в компанії загалом складають

Зведену відомість обліку роботи вантажних автомобілів. Відомість складають за марками автомобілів. У ній відображають ступінь використання вантажних автомобілів у роботі, обсяг виконаної роботи, простої невиробничого характеру, витрати пального за нормою і фактично. Дані зведеної відомості використовують для списання пального, складання звітності, аналізу використання транспорту та здійснення контролю за виконанням плану автоперевезень.

Особливе місце в складі виробничих запасів ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» належить запасним частинам, а також автомобільним шинам у запасі й обороті.

Запасні частини – окремі деталі, вузли, агрегати транспортних засобів, призначені для заміни зношених частин об'єктів під час технічного обслуговування та ремонту їх.

Приймання нових запасних частин і автомобільних шин на склад здійснюють на підставі супровідних документів, виписаних організацією-постачальником: товарно-транспортною накладною, специфікації тощо.

Кожному агрегату, який надійшов на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК», присвоюють номенклатурний номер (штрих-код). Під цим номером в оперативному порядку ведуть Картку обліку оборотного агрегату, в якій відображають усі дані руху агрегату (надходження, встановлення на автомобіль, зняття з автомобіля, передання в ремонт, повернення з ремонту тощо).

Аналітичний облік запасних частин на складах здійснюють за місцями зберігання (матеріально відповідальними особами), однорідними групами (механічна група, електрична група тощо), марками автомобілів та номенклатурними номерами (штрих-кодами). Аналітичний облік обладнання, двигунів, вузлів та агрегатів обмінного фонду ведуть за такими групами: придатні до експлуатації (нові й відремонтовані); підлягають ремонту; перебувають у ремонті; непридатні до експлуатації. Облік руху оборотних агрегатів здійснює технік у спеціальних картках обліку, що містять такі

реквізити: дати надходження і вибуття, назву агрегату, його номенклатурний (штрих-код) і заводський номери, пробіг, проведені види ремонту, звідки надійшов і кому виданий агрегат.

За наявності обмінного фонду запасних частин видачу їх зі складу для технічного обслуговування і ремонтів автомобілів проводять в обмін на зняті з автомобілів. Непридатні запасні частини, що прийняті в обмін на видані із обмінного фонду складу, зберігаються окремо, по завершенні місяця їх списують і оприбутковують як брухт. Запасні частини, що потребують ремонту, передають до ремонтного цеху за накладними, а після ремонту повертають на склад і використовують як обмінний фонд.

Облік запасних частин ведуть за такими цінами:

- нові та зняті з автомобілів, але придатні для експлуатації – за діючими цінами придбання;
- відремонтовані – в розмірі 50 % діючої ціни придбання;
- які потребують ремонту – у розмірі 25 % діючої ціни придбання;
- непридатні до експлуатації – за ціною брухту або можливого використання.

Непридатні для експлуатації агрегати після списання їх у встановленому порядку розбирають на запасні частини, які оприбутковують на складі. Облікову картку списаного агрегату не анулюють, а продовжують використовувати під тим самим номером для обліку агрегату, що надійшов замість списаного [18 с. 752].

Облік автомобільних шин зазвичай здійснюють у комплектах, до яких належать покришки (зокрема безкамерні), камери та обвідні стрічки.

Автомобільні шини, встановлені на колесах та наявні у запасі при автомобілі, включають до його первинної вартості й обліковують у складі основних засобів. Автомобільні шини, акумулятори й запасні частини, що перебувають на складі, не можуть самостійно виконувати жодних функцій або робіт, тому їх не включають до складу основних засобів (за винятком, коли вони надходять у комплекті нового автомобіля) незалежно від ціни їх

придбання й обліковують у складі оборотних засобів — виробничих запасів. Аналітичний облік автомобільних шин на складах ведуть за місцями зберігання (матеріально відповідальні особи) й за окремими групами: шини нові; шини, що були в експлуатації, але придатні для подальшої експлуатації; шини, відремонтовані або відновлені методом накладання нового протектора; шини, що були в експлуатації й підлягають ремонту або відновленню; шини, не придатні для подальшої експлуатації. Усередині кожної групи облік ведуть за окремими деталями (покришки, камери), а також за кількістю, розмірами (марками), моделями, сортами, цінами, заводськими номерами.

Відпуск зі складу автомобільних шин у разі заміни проводять за обов'язкової здачі шини, знятої з автомобіля. Оприбуткування знятої шини здійснюють на підставі накладної, а видачу нової шини – на підставі вимоги.

Оперативний облік автомобільних шин в експлуатації й ремонті здійснюють у Картках обліку роботи шин. У Картці обліку роботи шин вказують: назву підприємства – виробника шин; її технічний стан; марку й модель автомобіля, на якому шину використовують; дату монтажу й демонтажу шини; її попередній пробіг на іншому автомобілі, пробіг у тис. км від початку експлуатації. Картку доцільно оформлювати на кожну шину.

Картка є підставою для висування претензії заводам – виробникам та шиноремонтним заводам у випадках, коли шини не витримали гарантійного пробігу; нарахування резерву на ремонт шин; списання у зв'язку із їхнім зносом; нарахування премій водіям за перепробіг шин; визначення й відшкодування водіями сум втрат від недопробігу шин через їхню вину. Заповнені Картки обліку роботи шин зберігають за номерами автомобілів і закривають в разі списання шин в утиль, де вказують результати огляду й висновки комісії стосовно непридатності шин до подальшої експлуатації або ремонту, а також під час передання для відновлювального ремонту із посиланням на документ про прийняття на ремонт.

Заміна зношеної шини, що вибула через непридатність її для подальшої експлуатації, відбувається лише за умови здачі її на склад. Заміну зношеної

шини, а також її ремонт в процесі експлуатації здійснюють за рахунок резерву на ремонт автомобільних шин, який щомісяця нараховують за рахунок виробничих витрат. Для визначення розміру нарахування зносу шин на автомобіль кожної марки, норму витрат на 1000 км пробігу треба помножити на кількість коліс на автомобілі (без запасного). Отриману суму слід помножити на місячний фактичний пробіг автомобіля у кілометрах згідно зі зведеною відомістю і поділити на 1000.

Облік нарахування (резервування) сум на відновлення зносу та ремонт автомобільних шин здійснюють на окремому субрахунку рахунка 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів».

За кредитом рахунка 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів» відображають нарахування резерву, а за дебетом вартість шин у разі замін їх на зношені, а також усі витрати, пов'язані з ремонтом шин. При цьому кредитують рахунки, з яких здійснюють ці витрати. Шини, зняті з автомобілів через непридатність для подальшої експлуатації, але придатні для поновлення і ремонту, оприбутковують за дебетом рахунку 20 «Виробничі запаси» і кредитом рахунку 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів». При цьому оприбуткування їх здійснюють за такими цінами: за діаметра ободу до 17 дм – 2 грн, за діаметра ободу від 17 дм до 20 дм – 5 грн, за діаметра ободу понад 20 дм – 17 грн.

При списанні шин із виробничими дефектами і пробігом нижче гарантійних норм донараховану суму резервів відносять за рахунок постачальника.

Якщо на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» нарахування резерву на відновлення зносу й ремонт шин не передбачено, відповідні витрати відносять безпосередньо до виробничих витрат діяльності й на собівартість продукції.

Інвентаризації запасних частин і агрегатів проводять у розрізі таких ознак: нові; зняті з автомобілів або причепів і придатні для використання; що потребують ремонту; відремонтовані; непридатні, що підлягають здачі в

металобрухт. В інвентаризаційному описі вказують номенклатурний номер деталей або агрегатів. Під час інвентаризації шин в описах вказують їхній серійний (заводський) номер із включенням усіх літерних і цифрових позначень.

Синтетичний облік наявності та руху придбаних і виготовлених запасних частин, готових деталей, вузлів, агрегатів, що використовуються для проведення ремонтів і замін зношених частин автотранспортних засобів, інструментів, а також автомобільних шин у запасі та в обороті, здійснюють на субрахунку 207 «Запасні частини» рахунка 20 «Виробничі запаси». На цьому ж субрахунку обліковують обмінний фонд устаткування, двигунів, вузлів, агрегатів, створюваний у ремонтних підрозділах ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК».

Субрахунок 207 «Запасні частини» може мати такі субрахунки другого порядку:

- 2071 – запасні частини;
- 20711 – запасні частини придбані нові;
- 20712 – запасні частини, виготовлені на підприємстві;
- 20713 – запасні частини, непридатні до експлуатації;
- 2072 – обмінний фонд запасних частин;
- 20721 – придатні запасні частини обмінного фонду;
- 20722 – запасні частини обмінного фонду, що підлягають відновленню;
- 20723 – запасні частини обмінного фонду в ремонті;
- 2073 – автомобільні шини;
- 20731 – автомобільні шини в запасі;
- 20732 – автомобільні шини в обороті;
- 20733 – автомобільні шини в ремонті.

Розглянемо у таблиці 2.15 операції, пов'язані із обліком запасних частин і автомобільних шин.

Таблиця 2.15 – Облік руху частин і автомобільних шин на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК»

№з/п	Зміст операції	Дт	Кт	Сума,грн
1	Отримано від постачальника запасні частини (шини)	207	631	9000
2	Нараховано податковий кредит із ПДВ	641	631	1800
3	Запасні частини, використані для ремонту автомашин	23	207	5000
4	Проведені відрахування до резерву на відновлення шин	23	47	800
5	Пред'явлена претензія постачальникові за неякісні шини	374	47	200
6	Списано вартість ремонту шини	47	631	200
7	Списано вартість шин, встановлених замістьзношених	47	207	500
8	Передання шин в експлуатацію	207	207	900

Під час надходження паливно-мастильних матеріалів на склад або до паливно-роздавальної колонки матеріально відповідальна особа – заправник (комірник) має оприбуткувати нафтопродукти, що надійшли зі складанням первинного документа (прибуткового ордеру тощо) і зробити необхідні записи в Журналі обліку нафтопродуктів із зазначенням дати надходження матеріалів, номера цистерни, номерів квитанції й товарно-транспортної накладної постачальника. Сторінки журналу мають бути прошнуровані, пронумеровані, скріплені підписами посадових осіб і печаткою компанії [16,с 784].

Для обліку видачі палива зі складу використовують лімітно-заправочні відомості, які відкривають на місяць для кожного автомобіля. Відпуск палива водіям здійснює заправник у межах ліміту, встановленого на місяць.

Кількість фактично виданого водіям палива фіксують у двох документах: у Відомості обліку видачі нафтопродуктів і в Подорожньому листі водія. У Відомості обліку видачі нафтопродуктів заправник зазначає дату, номер подорожнього листа, прізвище водія і кількість відпущеного палива за марками. Водій підтверджує отримання палива своїм підписом. Заправник записує відпущене паливо до подорожнього листа і ставить у ньому свій підпис. Паливо, відпущене на заправку автомобіля, розглядають

як внутрішнє переміщення від однієї матеріально відповідальної особи (заправника) до іншої (водія). На підставі цих документів і в такому самому порядку відображають рух талонів на паливо. При цьому складають окрему Відомість обліку видачі нафтопродуктів. Не використані талони, раніше отримані водієм, повертаються, про що у подорожньому листі роблять відповідний запис.

На підставі первинних документів, за якими в компанії здійснюють приймання і відпуск нафтопродуктів, матеріально відповідальна особа (заправник, комірник) складає Звіт про рух нафтопродуктів, який разом із первинними документами подає до бухгалтерії. Це слугує підставою для відображення в облікові руху нафтопродуктів. При складанні звіту враховують затвержені норми втрат нафтопродуктів у вагових одиницях на 1м² поверхні випаровування резервуарних місткостей та в кілограмах до кількості руху нафтопродуктів в осінньо-зимовий або весняно-літній період залежно від значення октанового числа палива та кліматичної зони. Втрати нафтопродуктів під час зачищення резервуарів і технологічних нафтопродуктопроводів списують за окремими актами, що складають на кожен випадок зачищення.

При виїзді з компанії і після повернення водій надає подорожній лист, в якому механік (чи інша уповноважена особа) проставляє дані пробігу автомобіля за спідометром, а також залишки палива у баках автомобіля під час виїзду й при поверненні. Ці показники фіксують у диспетчерському журналі.

Фактичні витрати палива за кожним подорожнім листом встановлюють за розрахунком: до залишку палива у баках автомобіля на початок зміни додають кількість палива, отриманого в натурі або за талонами, і віднімають залишок його у баках на кінець зміни. Фактичні витрати за кожним подорожнім листом зіставляють із витратами, розрахованими за нормами, й визначають економію або перевитрати палива за кожною маркою автомобіля.[14, с 473]

Списання паливно-мастильних матеріалів із підзвіту водія здійснюють з урахуванням чинних норм витрат їх. При цьому зважають на суттєві особливості експлуатації автотранспортних засобів. Для автомобілів норми встановлюють з урахуванням таких чинників: базова норма на пробіг (на 100 км); на поїздку із вантажем (враховують збільшення витрат палива через особливості маневрування, наявність операцій із завантаження та розвантаження); на одну тону спорядженої маси (враховують додаткові витрати палива при зміні спорядженої маси автомобіля, причепа або напівпричепа); на виконання транспортної роботи (враховують додаткові витрати палива під час руху автомобіля з вантажем); на пробіг у разі виконання спеціальної роботи (на 100 км); на роботу спеціального обладнання, встановленого на автомобілі (на годину або виконану операцію); на роботу незалежного обігрівача. Крім того, враховують особливості дорожніх умов руху (збільшення витрат палива в зимовий період експлуатації, у гірській місцевості), виду палива, терміну експлуатації автотранспортного засобу тощо.

Придбання паливно-мастильних матеріалів у дорозі на сторонніх АЗС відображають в авансовому звіті водія.

До авансового звіту додають документи, що підтверджують придбання цих матеріалів (чек ЕККА АЗС, товарний чек, розрахункову квитанцію, а також податкову накладну, якщо сума в чеку перевищує 20 грн). У подорожньому листі також має бути позначка АЗС про кількість виданого палива.

Водій упродовж трьох робочих днів після повернення із відрядження зобов'язаний відзвітувати за авансовим звітом про витрату одержаних у касі підзвітних сум. Підставою для списання паливно-мастильних матеріалів є подорожній лист автомобіля.

Облік талонів на нафтопродукти здійснює призначена керівником матеріально відповідальна особа у Книзі обліку талонів на нафтопродукти. Книга має бути пронумерована, прошнурована, підписана керівником і

головним бухгалтером підприємства і затверджена печаткою. Записи в ній здійснюють щоденно за даними документів на оприбуткування і списання талонів на нафтопродукти.

Оприбуткування талонів фіксують у книзі на підставі накладних на відпуск матеріальних цінностей (талонів на нафтопродукти). Списання талонів проводять згідно із видатковими ордерами (накладними). Видатковий ордер оформлюють на кожного водія, який отримує талони на нафтопродукти в підзвіт.

Він містить такі обов'язкові реквізити: прізвище, ім'я, по батькові особи, яка отримує талони, номінал одного талону, загальну суму отриманих талонів, підписи матеріально відповідальної особи та водія. За даними прибуткових і видаткових документів матеріально відповідальна особа складає під копірувальний папір 2 примірники Звіту про рух талонів, один примірник передає до бухгалтерії підприємства разом із первинними документами.

Підставою для списання палива є Відомість обліку видачі нафтопродуктів і подорожній лист. На кожне 1 число місяця здійснюють інвентаризацію залишків палива у баках автомобіля з оформленням інвентаризаційного опису.

Після того, як дані одержаних реєстрів звірено, складають дві картки: Картку обліку витрачання палива автомобілем та Особову картку водія. Першу картку відкривають на кожний транспортний засіб. У ній указують фактичну й нормативну витрату палива за кожним подорожнім листом (економія чи перевитрата).

В Особовій картці водія відображають облік фактичного і нормативного витрачання палива за кожним подорожнім листом і підсумовують результати роботи за місяць (економія чи перевитрата), що слугує підставою для нарахування премій за економію чи утримань вартості перевитраченого палива. Вартість перевитрат палива списують за рахунок водія (якщо доведено його вину) або за рахунок компанії (якщо вину водія не

доведено).

На підставі підсумкових даних карток обліку витрат палива автомобілем технік з обліку паливно-мастильних матеріалів складає за кожним видом палива Зведену відомість обліку витрат паливно-мастильних матеріалів за автомобілями за місяць, яку затверджує головний інженер і передає до бухгалтерії.

Відомість треба звірити з даними про залишки палива в актах зняття залишків палива в баках автомобілів, а також із даними про фактичне отримання палива водіями і даними звітів матеріально відповідальних осіб (заправників) за поточний місяць.

Після цього за відомістю проводять списання на витрати виробництва використаного палива [17,с 392].

На підставі актів інвентаризації залишків та звітів про рух палива технік з обліку паливно-мастильних матеріалів складає звіт про витрати палива за місяць, в якому відображає рух палива за видами, фактичні витрати палива за видами, фактичні витрати палива та результат (економія або перевитрати) проти встановлених норм.

Перевитрати палива водіями за рішенням керівника підприємства відносять до відшкодування матеріально відповідальною особою або на витрати діяльності.

Заправку і дозаправку автомобілів мастилами здійснюють, як правило, під час проведення технічного обслуговування автотранспорту.

Облік наявності й руху паливно-мастильних матеріалів, призначених для експлуатації транспортних засобів та інших виробничих потреб, здійснюють на субрахунку 203 «Паливо».

На цьому рахунку також обліковують оплачені талони на нафтопродукти і газ.

До субрахунку 203 доцільно вести такі субрахунки другого рівня:

– 2031 «Нафтопродукти на складі» – обліковується наявність і рух усіх видів нафтопродуктів, що перебувають на нафтоскладах, у пунктах заправки,

інших підрозділах підприємства, у ваговому й грошовому еквіваленті;

– 2032 «Нафтопродукти в талонах» – обліковують талони, отримані матеріально відповідальними особами на нафтопродукти в одиницях виміру, зазначених у талонах та у вартісному вираженні;

– 2033 «Нафтопродукти в баках автотransпортних засобів» – облікують паливо, отримане водієм із нафтоскладу підприємства і на сторонній АЗС;

– 2034 «Газоподібне паливо на складі» – обліковують газоподібне паливо на складі в підзвіті комірника;

– 2035 «Газоподібне паливо в талонах» – обліковують талони, отримані матеріально відповідальними особами, на газоподібне паливо в одиницях виміру, зазначених у талонах та у вартісному вираженні;

– 2036 «Газоподібне паливо в баках автотransпортних засобів» – обліковують газоподібне паливо у підзвіті водіїв.

Аналітичний облік паливно-мастильних матеріалів ведуть за кожним субрахунком за їхніми видами (марками), місцями зберігання й матеріально відповідальними особами [12, С. 56-59]. У таблиці 2.16 наведено операції з обліку паливно-мастильних матеріалів на автотransпортному підприємстві.

Таблиця 2.16 – Облік руху паливно-мастильних матеріалів на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК»

№ з/п	Зміст операції	Дт	Кт	Сума,грн
1	Отримано від постачальника бензину для автомобілів	2031	631	9000
2	Нараховано податковий кредит із ПДВ	641	631	1800
3	Бензин залито до баку автомобіля (підзвіт водія)	2033	2031	8000
4	Залито до баку автомобіля бензин від сторонньої АЗС	2033	372	1000
5	Видано водієві талони на бензин	2032	2032	800
6	Одержано бензину на АЗС за талони	2033	2032	800
7	Списано вартість використаного бензину за нормами	231	2033	9300
8	Списано вартість використаного бензину понад норму на фінансові результати	79	2033	350
9	Списано вартість використаного бензину понад норму за рахунок матеріально відповідальної особи (водія)	375	2033	150

Записи по віддзеркаленню в обліку єдиного податку представлені в таблиці 2.17.

Таблиця 2.17 – Облік єдиного податку ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

№ п/п	Зміст запису	Бухгалтерський облік у платника єдиного податку по ставці 10%		
		Дт	Кт	Сума, грн.
1	Нарахована сума податкових зобов'язань по єдиному податку за звітний період	84	64	13600
2	Сплачений єдиний податок	64	31	13600
3	Сума нарахованого податку списана на фінансовий результат	79	84	13600

Як видно з таблиці 2.16, бухгалтерські дані (витрати, відбивані згідно П(С)БО-16) як і раніше збираються на звичних рахунках Плану рахунків. Паралельно нагромаджується інформація і для податкового обліку.

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» купило для адміністрації візитки на 300 грн. (без ПДВ) і канцтовари на 100 грн. (без ПДВ).

Дані цінності були віднесені до МШП (оприбутковані на рахунок 22) і списані бухгалтерією при передачі в експлуатацію наступними записами (таблиця 2.16).

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» має наступні облікові дані:

- початкове дебетове сальдо по рахунку 371 – 1800 грн., зокрема: по рахунку 3711 – 600 грн., по рахунку 3712 – 1200 грн.;
- кінцеве дебетове сальдо по рахунку 371 – 1800 грн., зокрема: по рахунку 3711 – 840 грн., по рахунку 3712 – 960 грн.;
- за звітний період по дебету рахунку 921 пройшла сума 500 грн., по дебету 922 – 300 грн (табл. 2.18).

За звітний період сальдо по рахунку 371 не змінилося і складає 1800 грн., проте сальдо за рахунком 3711 збільшилося на 240 грн. (840 - 600). Оскільки суми заборгованості враховуються з ПДВ, то для розрахунку податку на прибуток з них необхідно виключити податок на додану вартість.

Таблиця 2.18 – Господарські операції ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

№ з/п	Зміст запису	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн.
1	Списані канцтовари	921	22	100
2	Списані візитки	922	22	300

За розрахунковий період рахунок 3711 збільшився без урахування ПДВ на 200 грн. ($240 / 6 \times 5$). Загальна сума витрат, таким чином, складе 700 грн. (500 грн. (дебетовий оборот по рахунку 921) + 200 (збільшення передоплат без ПДВ)).

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» в червні 2022 р. купило комп'ютер для директора (амортизація відноситься на адміністративні витрати).

Первинна вартість комп'ютера – 40000 грн. З липня підприємство починає нараховувати на нього амортизацію прямолінійним методом виходячи з півтора років максимального терміну експлуатації (18 місяців). Вона складе 5,56% зносу від первинної вартості в місяць ($100\% / 18$ місяців). При цьому її місячна сума буде 2224,00 грн. ($4000 \text{ грн.} \times 5,56\%$),

амортизація в липні, серпні, вересні складе 833,30 грн.

У вказаному періоді будуть зроблені наступні проводки (таблиця 2.19).

Таблиця 2.19 – Облік рахунків амортизації ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛЛОДЖИС»

№ п/п	Зміст запису	Бухгалтерський облік		
		Дт	Кт	Сума, грн.
1	Нарахована амортизація	921	1311	833,30
2	Списані адміністративні витрати	791	921	833,30

Використовування методу деталізації також вимагає розподілу рахунків фінансових результатів на доповнених субрахунки.

За звітний період ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» має наступні

данні:

- адміністративні витрати – 5000 грн;
- собівартість реалізованих товарів – 100 000 грн;
- дохід від основної діяльності (реалізація послуг) – 150 000 грн. без

ПДВ.

В такому випадку проводки по закриттю періоду (формування фінансового результату) можуть виглядати наступним чином (таблиця 2.20).

Таблиця 2.20 – Облік рахунків фінансових результатів

№ з/п	Зміст запису	Бухгалтерський облік		
		Дебет	Кредит	Сума, грн.
1	Списання собівартості реалізованого товару	7911	9021	100 000
2	Списання адміністративних витрат	7911	921	5000
3	Списані доходи від реалізації товару	702	7911	150 000

На рахунку 7911 сформований валовий прибуток від основної діяльності без обліку змінених сум передплат у розміру 46000 грн. Деталізувати слід тільки ті рахунки, котрі які призначені для накопичення податкової інформації, відрізняються від бухгалтерського.

А так як кожен вид діяльності має свої особливості, деталізація рахунків може відрізнятися від приведених вище розрахунків.

У травні 2022 року ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» здійснила попередню оплату за послуги (маркетингові дослідження) на суму 3600 грн. с ПДВ, використав для реєстрації заборгованості рахунок 371 «Розрахунки по виданим авансам». Таким чином, на 1 червня початкове дебетове сальдо по рахунку 371 ставить 3600 грн. При цьому сума ПДВ, сплачена в складі передплати, відображена на рахунку 644 «Податковий кредит», а значить, кредитове сальдо по рахунку 644 на 1 червня 2022 р. ставить 600 грн.

Оскільки для визначення податку на прибуток необхідно використовувати суми передплати без ПДВ, їх розраховують так: Дебетове сальдо по рахунку 371 – Кредитове сальдо по рахунку 644

На ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» це 3000 грн. (3600-600).

З основних засобів ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» має тільки комп'ютер (первинна вартість без ПДВ – 40000 грн.), введений в експлуатацію в квітні 2022 р. Амортизація нараховується прямолінійним методом, виходячи з півтора років терміну корисної експлуатації, і складе в місяць 222,40 грн. При цьому податкова амортизація нараховуватиметься з червня і за червень – серпень складе 833,30 грн. ($40000 \times 6,25\% / 3$).

Протягом червня 2022 р. підприємство здійснило наступні операції:

- 4 червня підписаний акт виконаних робіт про надання раніше передплачених маркетингових послуг – на суму 3600 грн. (з ПДВ);
- 5 червня здійснена передоплата за товари постачальнику – на суму 1200 грн. (з ПДВ);
- 6 червня оприбутковані матеріали від постачальника на умовах передоплати – на суму 6000 грн. (з ПДВ);
- 7 червня здійснена передоплата консультаційних послуг із законодавства – на суму 4800 грн. (з ПДВ);
- 8 червня підписаний акт виконаних робіт і сплачений поточний ремонт легкового автомобіля, що використовується підприємством за договором безвідплатного користування. Вартість ремонту – 700 грн.;
- 11 червня здійснена передоплата за друк буклетів, призначених для безкоштовної роздачі без оформлення підписних листів, – на суму 600 грн.;
- 12 червня підзвітна особа закупила канцелярські теки на суму 240 грн. (з ПДВ), які передані в експлуатацію з одночасним стовідсотковим списанням;
- 13 червня продані запчастини собівартістю 40000 грн. за 60000 грн. (з ПДВ);
- 14 червня списаний бензин, використаний для роботи службового легкового автомобіля, на суму 600 грн.;
- 19 червня одержана передоплата за запчастини на суму 3600 грн. (з ПДВ);
- 29 червня нарахована амортизація на комп'ютер. Амортизація за

червень склала 222 грн. 40 коп. (розрахунок сум амортизації приведений при описі деталізації рахунків амортизації);

– 9 червня проведено формування фінансових результатів (списані накопичені доходи і витрати на рахунок 79).

Прибуток оподаткування – 34085,67 грн. (33085,67 + 3000 - 2000), що відповідає даним роздільного обліку. Проведений аналіз порядку відображення нарахування єдиного податку на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС». ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» – платник 5% єдиного податку – отримало у вересні від підприємства «Надія» передоплату за послуги; підприємству «Верес» було відвантажено матеріали на суму 1200 грн – розрахунок проведено також у вересні, підприємству «Весна» – на 1300 грн, – це підприємство не розрахувалось за товар; від підприємства «Деймар» надійшла безоплатна фінансова допомога в розмірі 500 грн. Собівартість реалізації матеріалів становить 800 грн. Загальна сума виручки, яка надійшла від реалізації та безповоротної фінансової допомоги на розрахунковий рахунок, становитиме $1000 + 1200 + 500 = 2700$ грн.

Сума єдиного податку, що необхідно перерахувати на рахунок казначейства, становитиме $2700 \times 0,05 = 135$ грн.

Таблиця 2.21 – Відображення у бухгалтерському обліку доходів і витрат при виконанні робіт (послуг)

Дата	Найменування операції	Дт	Кт	Дані бухгалтерії
1	2	3	4	5
15.12	Одержано кошти за послуги, надані у листопаді (у т.ч. ПДВ)	311	361	12000
25.12	Надані послуги за грудень (у т.ч. ПДВ)	361	703	13200
25.12	Відображене податкове зобов'язання з ПДВ	703	641	2200
31.12	Відображена собівартість послуг за грудень:	801	201	1000
	- вартість використаних матеріалів;	23	801	1000
	- заробітна плата робітників;	23	811	3000
	- нарахування до соціальних фондів;	23	821,822	1125
	- амортизація виробничого обладнання;	831	131	150
		23	831	150
31.12	Списано виробничу собівартість послуг на фінансовий результат	791	23	5275

Продовження таблиці 2.21

1	2	3	4	5
31.12	Відображено адміністративні, на збут та інші витрати у складі фінансових результатів на загальну суму 2492 грн., у т. ч. : - заробітна плата адміністрації; - нарахування до соціальних фондів;	791 791 791 831 791	811 821 822 823 84	1580 593 200 50 50
31.12	Віднесено на фінансові результати суму доходу за грудень (без ПДВ)	703	791	11000
	- орендна плата за приміщення офісу; - амортизація комп'ютера бухгалтерії.		131 831	
31.12	Нараховано єдиний податок із суми доходу за грудень з ПДВ (13200 x 5%) і віднесено на фінансові результати	85 791	641 85	660 660
31.12	Списано нерозподілений прибуток за результатами звітного року	791	441	2510
19.01	Перераховано єдиний податок із суми виручки від реалізації, що надійшла у грудні (1200 x 5%), за даними Розрахунку	641	311	60

Перевірено та проаналізовано облік доходів і витрат при виконанні робіт (послуг) (табл. 2.21).

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

3.1 Удосконалення організації оперативного обліку на автотранспортному підприємстві

Для раціональної організації й ефективного управління транспортним процесом керівництву необхідна оперативна інформація про кількість придатних для використання транспортних засобів, потреба в транспортному обслуговуванні окремих виробничих підрозділів та про матеріально-технічне забезпечення транспортних робіт. Виходячи з цього основними завданнями оперативного обліку транспортних засобів у автотранспортних підприємствах є: визначення порядку формування інформаційних потоків залежно від методів і структури оперативного управління; раціональна організація документування інформації про: потребу в транспортних засобах, наявність і технічний стан транспортних засобів, забезпеченість транспортних підрозділів основними виробничими запасами; прискорення процесу надходження, обробки й узагальнення інформації з метою оперативного визначення ефективних напрямів використання того чи іншого виду транспорту.

Вдосконалення оперативного обліку транспортного обслуговування за такими напрямками: розробка рекомендацій щодо організації оперативного обліку на різних рівнях та при різних методах оперативного управління; розробка форм первинних документів оперативного обліку; розробка оперативного інформаційного забезпечення на базі ПЕОМ. Розроблено електронні таблиці за такими напрямками: формування бази даних про використання транспортних засобів; формування вихідних оперативних

звітів.

Організація аналізу в автотранспортних підприємствах підпорядкована трьома основними завданнями:

- надання інформації для прийняття оперативних управлінських рішень;
- оцінка використання транспортних засобів і визначення резервів підвищення її ефективності в поточному періоді;
- визначення перспективних напрямів розвитку транспортного обслуговування підприємств [33, с. 31].

Розв'язання цих завдань потребує створення обліково-аналітичної бази за такими рівнями: оперативний, поточний та стратегічний аналіз (рисунок 3.1).

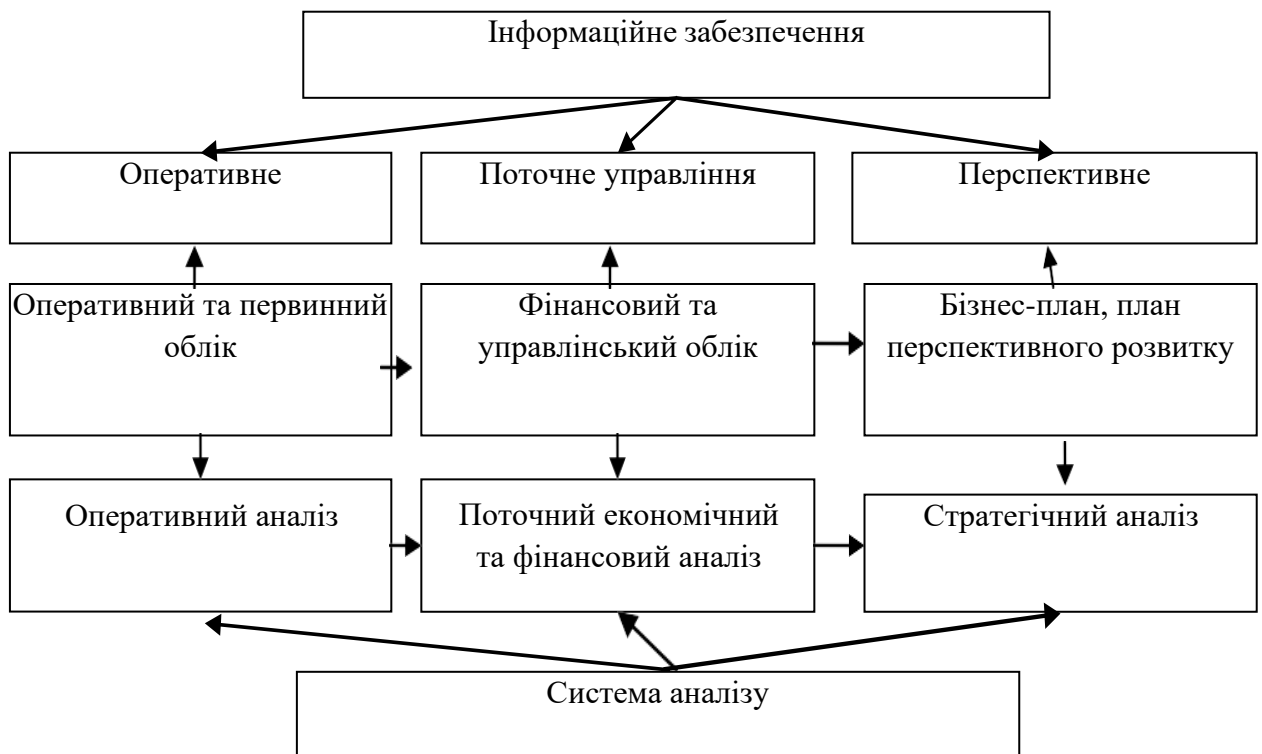


Рисунок 3.1 – Схема організації інформаційного забезпечення аналізу в автотранспортному підприємстві

Детальний аналіз забезпеченості підприємств області необхідними засобами – кадрами, матеріальними, зокрема ПЕОМ, фінансовими, свідчить

про можливість великих і середніх автотранспортних підприємств створити спеціальні обліково-аналітичні відділи з обліку й аналізу роботи транспортних засобів.

Визначено, що створення аналітичних центрів можливе за умови використання відповідних інформаційних технологій.

3.2 Синтетичний та аналітичний облік витрат підприємства та напрями його удосконалення

Оскільки головною функцією автотранспорту є переміщення вантажів, для нормальної роботи автомобільного транспорту здійснюється також ряд додаткових функцій обслуговування і управління виробництвом.

Класифікація витрат на утримання автотранспорту базується на групуванні витрат за їх економічним значенням (Додаток Д) і передбачає відокремлення трьох ознак: за технологічним призначенням, за однорідністю ресурсів, а також за статтями витрат. Оскільки для бухгалтерського обліку базовою є класифікація за статтями витрат, для удосконалення його методичних положень щодо витрат на технічну експлуатацію автотранспортного засобу, доцільно обрати підхід, що передбачає поділ витрат за їх статтями.

1. Витрати на оплату праці. До цієї статті включаються всі види основної і додаткової заробітної плати, нарахованої водіям по подорожніх листах і табелях, а також суми премій, нарахованих з фонду заробітної плати, резерви на оплату відпусток у встановленому планом розмірі. Основними завданнями обліку заробітної плати на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» є:

– точне визначення затрат праці і заробітної плати та своєчасне включення її до собівартості продукції;

- контроль за кількістю і якістю праці робітників і службовців, за використанням робочого часу і трудовою дисципліною;
- контроль за використанням фонду заробітної плати, своєчасне складання і подання у відповідні інстанції звітності про працю і заробітну плату.

Належне документування виплат водіям дозволяє (на підставі табеля обліку робочого часу, подорожніх листів та інших документів) врахувати всі види робіт, що ними виконуються, їх складність, нормованість та інше для визначення рівня витрат на оплату праці, пов'язаних з наданням автотранспортних послуг та здійсненням технічної експлуатації автотранспортних засобів.

2. Відрахування на соціальні заходи. До них відносяться відрахування на соціальне страхування від основної та додаткової заробітної плати водіїв згідно з чинним законодавством.

Оскільки за двома зазначеними статтями витрат господарські операції є взаємопов'язаними, розглянемо кореспонденцію рахунків із нарахуванням заробітної плати водіям та відрахувань на соціальні заходи (табл. 3.1).

Всі витрати, пов'язані із заробітною платою водіїв, та відрахування на соціальні заходи ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» відносить на 23 рахунок «Виробництво».

3. Паливно-мастильні матеріали. За цією статтею відображається:

- фактична вартість палива, яке витрачено на експлуатацію рухомого складу, відповідно до відомостей заправки, талонів, вимог, подорожніх листів та інших документів;
- витрати на транспортування палива до місця зберігання і заправки;
- витрачання матеріалів безпосередньо в процесі експлуатації автомобілів, а також витрачання такелажу (брезенту, ниток тощо), що використовуються при перевезенні вантажів.

Надходження ПММ на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» відбувається шляхом придбання за оплату коштами; безоплатного

одержання; як внесок до статутного капіталу; при виявленні надлишків під час проведення інвентаризації.

Таблиця 3.1 Відображення господарських операцій з нарахування заробітної плати водіїв та відрахувань на соціальні заходи на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1.	Нараховано заробітну плату водію	91	661
2.	Утримано із заробітної плати водія ПДФО	661	641
3.	Утримано із заробітної плати водія військовий збір	661	642
4.	Нараховано ЄСВ на заробітну плату	91	651
5.	Виплачено з каси заробітну плату	661	301

Крім того, підприємство фактично може купувати ПММ одним із таких способів, що обумовлює особливості відображення операцій в бухгалтерському обліку (Додаток Е). Крім того, для цілей контролю за витрачанням ПММ, вважаємо за доцільне ввести наступні субрахунки для обліку зазначених запасів (залежно від місць їх зберігання):

- субрахунок 203.1 «Паливо на складі», призначений для обліку палива, що зберігається на складі;
- субрахунок 203.2 «Паливо у баках», призначений для обліку палива, що зберігається в баках автотранспортних засобів;
- субрахунок 203.3 «Паливо на відповідальному зберіганні», призначений для обліку палива, що знаходиться на відповідальному зберіганні, в тому числі паливо, оплачене на основі придбання талонів.

4. Знос автомобільної гуми та акумуляторів. Особливої уваги потребують витрати, пов'язані з експлуатацією шин та акумуляторів. До цієї статті включають:

- відрахування до резерву на відновлення і ремонт автомобільних шин, які розраховуються згідно за нормами на 100 км пробігу;

- витрати, пов'язані з встановленням акумуляторів та автомобільних шин на колеса;
- вартість матеріалів, витрачених водіями на ремонт автомобільних шин на шляху сполучення.

Операції щодо заміни шин та акумуляторів не належать до удосконалення транспортних засобів. Проте, вказані операції не включаються до складу робіт з технічного обслуговування. При придбанні автомобіля з шинами вартість включається до первісної вартості автомобіля. Шини, придбані для заміни у процесі експлуатації, враховуються як матеріали підприємства.

Кореспонденція рахунків за операціями з придбання, встановлення та заміни шин та акумуляторів (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 Кореспонденція рахунків з обліку придбання, встановлення та заміни шин та акумуляторів на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

№ з/п	Зміст запису	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Перераховано аванс постачальнику за поставку шин (акумуляторів)	371	311
	Відображено з ПДВ	641	644
2	Відображено оприбуткування шин (акумуляторів)	207	631
	Відображено податковий кредит з ПДВ	644	631
3	Закрито розрахунки за виданими авансами	631	371
4	Відображено списання непридатних шин (акумуляторів), які були замінені новими	91	207

Експлуатаційний ремонт і технічне обслуговування автомобілів та причепів. До цієї статті відносяться:

- витрати на всі види технічного обслуговування і ремонту рухомого складу;
- основна і додаткова заробітна плата працівників, які зайняті поточним ремонтом та технічним обслуговуванням автомобілів;
- відрахування на соціальні заходи від основної і додаткової

заробітної плати ремонтних робітників;

– вартість матеріалів, палива і запасних частин до автомобілів, які витрачені при проведенні ремонтів.

Згідно з наказом Міністерства транспорту України «Про затвердження положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту» система технічного обслуговування і ремонту автотранспорту на підприємствах, які використовують автотранспорт у виробничих цілях, у тому числі для надання транспортних послуг стороннім споживачам.

Під час здійснення технічного обслуговування і ремонту підприємство несе витрати, пов'язані з оплатою праці, використанням запасних частин, оплатою послуг сторонніх організацій тощо.

У бухгалтерському обліку згідно з п. 15 П(С)БО 7 «Основні засоби» витрати, пов'язані з ремонтом основних засобів (у тому числі автотранспортних засобів), включаються до витрат діяльності в повному обсязі. Витрати, пов'язані зі збільшенням майбутніх економічних вигод, початково очікуваних від використання транспорту, включаються до складу первісної вартості конкретного автомобіля [73].

Розглянемо кореспонденцію рахунків по проведенню ремонту автомобіля ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» (табл. 3.3).

Таблиця 3.3 Кореспонденція рахунків з обліку ремонту автотранспорту на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

№ з/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Перераховано СТО передоплату за роботи з ремонту і технічного обслуговування автомобіля	371	311
2	Виконано роботи з ремонту автомобіля (підписано акт виконаних робіт з СТО)	91	631
	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631
3	Виконано роботи з технічного обслуговування автомобіля	91	631
	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631
4	Відображено взаємозалік заборгованості	631	371

Необхідно врахувати, що коли під час капітального ремонту замінюється будь-який базовий агрегат автомобіля і при цьому поліпшуються його технічні показники порівняно з цими ж параметрами до заміни, то в бухгалтерському обліку витрати, пов'язані з такою заміною, повинні збільшити первісну вартість автомобіля.

Для бухгалтерського обліку витрати на технічне обслуговування і технічний ремонт рухомого складу, які виконуються в майстернях, призначено рахунок 91 «Загальновиробничі витрати».

Аналітичний облік цих витрат ведеться у спеціальних відомостях (за видами обслуговування, статтями витрат).

Для цілей контролю за цільовим використанням палива, запасних частин та інших матеріалів на підприємствах автотранспорту доцільно застосовувати систему рахунків синтетичного та аналітичного обліку, яка б дозволяла визначити стан матеріальних цінностей, що списуються у зв'язку з технічною експлуатацією автотранспортних засобів, доцільність їх відновлення та можливості подальшого використання. За результатами дослідження запропоновано використовувати наступний підхід до формування робочого плану рахунків підприємства (Додаток И).

Амортизаційні відрахування. В цій статті відображаються суми щомісячних відрахувань від вартості автомобілів і причепів, які розраховуються у відповідності зі встановленими нормами амортизаційних відрахувань. Враховуючи норми П(С)БО 7 «Основні засоби» [89], метою нарахування амортизації є систематичний розподіл вартості автомобіля, що амортизується, протягом періоду його корисного використання. Підприємство може нараховувати амортизацію на автомобіль із застосуванням таких методів: прямолінійного, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивного, виробничого. Суму нарахованої амортизації підприємство відображає збільшенням суми витрат підприємства і зносу.

У системі оподаткування вивчається правомірність відношення витрат

підприємства, яка відображається в податковій звітності, а саме в Декларації з податку на прибуток підприємства. Запропонуємо відомість аналітичного обліку витрат автотранспортного підприємства такої форми (таблиця 3.4)

Таблиця 3.4 – Відомість обліку витрат по автотранспортному підприємству за січень 2022 року, тис. грн

Статті витрат	Кореспон- дуючий рахунок (кредит)	Авто- мобіль № 1	Авто- мобіль № 1	I т.д.	Всього по рахунку (статті витрат)
1. Прямі матеріальні витрати, всього, у т. ч.:		4170,65	3541,40
1.1. Бензин	2031	4124,50	63,00
1.2. Газ	2032	0,00	3446,40
1.3 Дизельне паливо	2033	0,00	0,00
1.4. Трансмісійні мастила	2034	0,00	0,00
1.5. Моторні мастила	2035	16,00	32,00
1.6. Акумулятори	2091	0,00	0,00
1.7. Шини	2092	0,00	0,00
18 Інші прямі матеріальні витрати		30,15	0,00
II Прямі витрати на оплату праці, всього, у т. ч.:		700,00	670,00
2.1. Основна заробітна плата	661	550,00	550,00
2.2. Додаткова заробітна плата	661	150,00	120,00
2.3. Інші виплати та заохочення	661	0,00	0,00
III. Інші прямі витрати, всього, у т. ч.:		5155,76	3502,80
3 1. ЄСВ	65	262,92	251,66
3.2. Амортизація рухомого складу	131	4500,00	3150,00
3.3 Амортизація нематеріальних активів	133	0,00	0,00
3.4.Амортизація інших необоротних активів	132	0,00	0,00
3.5.Інструменти	221	12,84	16,99
3.6.Інші прямі витрати		0,00	0,00
3.7.Витрати на технічне обслуговування транспортних засобів	232	380,00	60,00
3.8.Витрати з ремонту ТЗ	233	0,00	24,15
IV Загальновиробничі витрати	91	140,15	100,00
Разом витрат виробництва		10166,56	7814,20

Ця відомість може бути заповнена на підставі первинних документів, а також відомості по кореспондуючих рахунках.

Пропонуємо відомість аналітичного обліку витрат пально-мастильних

матеріалів підприємства (на прикладі списання газу) такої форми (таблиця 3.5).

Таблиця 3.5 – Відомість списання газу (пропан) по автомобілю ГА33024 за лютий 2022 р.

Дата	Надходження газу	Залишок на початок дня	Спідометр на початок дня	Спідометр на кінець дня	Кілометраж гр. 4 – гр. 3	Норми витрати	Списання газу гр. 5×гр.6/100	Залишок на кінець дня гр. 1гр. + 2-гр. 7
01.02.22		19,00	18612,0	18702,0	90,0	20,00	18,00	1,00
02.02.22	22	1,00	18702,0	18795,0	93,0	20,00	18,60	4,40
03.02.22		4,40	18795,0	18801,0	6,0	20,00	1,20	3,20
06.02.22	20	3,20	18801,0	18913,0	112,0	20,00	22,40	0,80
07.02.22	20	0,80	18913,0	19015,0	102,0	20,00	20,40	0,40
08.02.22	70	0,40	19015,0	19311,0	296,0	20,00	59,20	11,20
09.02.22		11,20	19311,0	19364,0	53,0	20,00	10,60	0,60
10.02.22	76	0,60	19364,0	19369,0	5,0	20,0	1,00	75,60
13.02.22	60	75,60	19369,0	19994,0	625,0	20,00	125,00	10,60
14.02.22		10,60	19994,0	20046,0	52,0	20,00	10,40	0,20
15.02.22	30	0,20	20046,0	20050,0	4,0	20,00	0,80	29,40
16.02.22	45	29,40	20050,0	20377,0	327,0	20,00	65,40	9,00
17.02.22	142	9,00	20377,0	20837,0	460,0	20,00	92,00	59,00
18.02.22	68	59,00	20837,0	21294,0	457,0	20,00	91,40	35,60
20.02.22		35,60	21294,0	21343,0	49,0	20,00	9,80	25,80
21.02.22	20	25,80	21343,0	21568,0	225,0	20,00	45,00	0,80
22.02.22	144	0,80	21568,0	22235,0	667,0	20,00	133,40	11,40
23.02.22		11,40	22235,0	22243,0	8,0	20,00	1,60	9,80
24.02.22	22	9,80	22243,0	22290,0	47,0	20,00	9,40	22,40
27.02.22	60	22,40	22290,0	22409,0	119,0	20,00	23,80	58,60
28.02.22	50	58,60	22409,0	22884,0	475,0	20,00	95,0	13,60
Разом	849				4272,0		854,40	

3.3 Пропозиції щодо удосконалення організації обліку та аналізу на підприємстві

ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» є суб'єктом малого підприємництва. Відповідно до Податкового кодексу України [1] суб'єкт

малого підприємництва – юридична особа, яка перейшла на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності самостійно обирає одну зі ставок єдиного податку: 3% суми виручки від реалізації продукції у разі сплати ПДВ [2]; 5% суми виручки від реалізації продукції у разі включення ПДВ до складу єдиного податку.

Наявність двох ставок єдиного податку обумовлює актуальність визначення умов за яких перехід на 5% єдиний податок призведе до зниження податкових платежів порівняно із єдиним податком 3%.

Сума виручки від реалізації однакова при ставках 3% та 5% єдиного податку виявляється не дуже коректним, оскільки розмір виручки за 3% та 5% єдиного податку буде відрізнятися на суму ПДВ.

При застосуванні єдиного податку 3% виручка додатково збільшується на суму ПДВ, а у разі вибору 5% єдиного податку – ні. Таким чином, рівновигідність обрання зазначених ставок єдиного податку з урахуванням фактора уточнення суми виручки від реалізації на складову ПДВ прийме вигляд (формула 3.1):

$$3\% \times P + (ПЗ - ПК) = 5\% - P_{\text{бпдв}} + E_d, \quad (3.1)$$

де 3%, – ставка єдиного податку;

5% – ставка єдиного податку;

P – обсяг виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) з ПДВ, грн.;

ПЗ – податкові зобов'язання з ПДВ, грн.;

ПК – податковий кредит з ПДВ, грн.;

$P_{\text{бпдв}}$ – виручка від реалізації без ПДВ, грн.;

E_d – додатковий ефект (або додаткові втрати, які враховуються зі знаком «←») при переході з 3% на 5% ставку єдиного податку, грн.

Оскільки виручка від реалізації з урахуванням ПДВ дорівнює (формула

3.2):

$$P = P_{\text{бпдв}} \times 1,2, \quad (3.2)$$

Так, формула 3.1 модифікується таким чином (формула 3.3):

$$6\% \times P + (\text{ПЗ} - \text{ПК}) = \left(\frac{0,05}{1,2}\right) \times P + E_{\text{д}}, \quad (3.3)$$

При цьому, ціна збільшення ставки єдиного податку відповідає у загальному випадку сумі ПДВ, що підлягає перерахуванню до бюджету.

Таким чином, якщо дотримується нерівність то зміна ставки єдиного податку з 3% на 5% виявляється економічно не доцільною, оскільки збільшення ставки єдиного податку не буде компенсуватися зниженням платежів з ПДВ до державного бюджету (формула 3.4):

$$(\text{ПЗ} - \text{ПК}) - E_{\text{д}} < 0,0233 \times P, \quad (3.4)$$

З розрахунків можна зробити висновок, коли сума сплаченого ПДВ перевищує 2,33% виручки від реалізації продукції, доцільним є перехід на єдиний податок за ставкою 5%.

З метою визначення умов доцільності ставки єдиного податку за показниками діяльності малих підприємств було змодельовано шість ситуацій з різним співвідношенням цих показників. Результати розрахунків наведено у таблиці 3.6.

Розрахунки в таблиці 3.6 показують, що відносно варіанту №1 загальні податкові зобов'язання за 3% єдиним податком дорівнюють 43 тис. грн., додатковий ефект від зміни ставки єдиного податку – (-24) тис. грн., таким чином, загальний ефект від зміни ставки єдиного податку перевищує податкові зобов'язання за єдиним податком 3% і призводить до додаткових

втрат.

Таблиця 3.6 – Перевірка адекватності запропонованого методу визначення доцільної ставки єдиного податку

Варіант	Виручка від реалізації (з ПДВ), тис.грн.	ПДВ, тис.грн.			Єдиний податок, тис.грн.		Додатковий ефект від зміни ставки єдиного податку, тис. грн.	Загальний ефект від зміни ставки єдиного податку, тис. грн.	
		Податкові зобов'язання (2)/6	Податковий кредит	Підлягає сплаті в бюджет (3-4)	3% (2)×0,03	5% ((2)/1,2×0,1)		визначений прямим методом	визначений непрямим методом
№ 1	260	43	18	25	8	11	-24	43	43
№ 2	320	53	30	23	10	13	-10	26	26
№ 3	480	80	86	-6	14	20	8	-25	-25
№ 4	690	115	68	47	20	29	28	3	3
№ 5	770	128	100	28	23	32	12	-2	-2
№ 6	820	137	90	47	25	34	20	8	8

У даній ситуації зміна ставки єдиного податку не виявляється доцільною. Проте у разі переходу на 5% єдиний податок варіанта № 3 отримає додаткову вигоду від зміни ставки єдиного податку у розмірі 25 тис. грн. Результати показують, що показники, обчислені на основі цієї методики дозволяють окрім прямого ефекту визначити додатковий ефект від застосування ставок єдиного податку.

Аналіз показників рентабельності необхідно проводити в двох напрямках:

– якщо сума сплаченого єдиного податку перевищує суму нарахувань до Пенсійного фонду України, що для платника 6% єдиного податку виражається нерівністю (формула 3.5):

$$0,332 \times T \leq 0,42 \times 0,03 \times B, \quad (3.5)$$

де 0,332 – загальний розмір внесків на соціальне страхування;

T – сума витрат на оплату праці, грн.;

0,42 – розмір відрахувань до Пенсійного фонду України, які перераховуються до цього Фонду установами Державного казначейства у складі єдиного податку;

0,03 – ставка єдиного податку;

V – сума виручки від реалізації товарів (робіт, послуг) підприємства.
або (формула 3.6):

$$T \leq 0,0759 \times V, \quad (3.6)$$

Для платника 5% єдиного податку нерівність (формула 3.5) матиме вигляд (формула 3.7):

$$0,332 \times T \leq 0,42 \times 0,05 \times V, \quad (3.7)$$

де 0,05 – ставка єдиного податку.

В результаті перетворень отримаємо нерівність (формула 3.8):

$$T \leq 0,126 \times V, \quad (3.8)$$

Коли розмір нарахувань до Пенсійного фонду України перевищує суму єдиного податку:

– для платника 3% єдиного податку (формула 3.9):

$$T > 0,0759 \times V, \quad (3.9)$$

– для платника 5% єдиного податку (формула 3.10):

$$T > 0,1265 \times B, \quad (3.10)$$

Розрахунок показників рентабельності для загальної та спрощеної системи оподаткування на основі методики Ю. Іванова та Л. Карпова, які з урахуванням змін ставок податків та зборів, різниці виручки від реалізації платників 3% та 5% єдиного податку матимуть наступний вигляд.

Показник рентабельності господарської операції для платника податків на загальній системі оподаткування (формула 3.11):

$$P = 0,624975 - 0,624975 \times \frac{П}{B} - 1,0275 \times \frac{T}{B}, \quad (3.11)$$

Показник рентабельності для платників 3% єдиного податку:

– при $T \leq 0,0759 \times B$ (формула 3.12):

$$P = 0,77333 - 0,8333 \frac{П}{B} - 1,0103 \times \frac{T}{B}, \quad (3.12)$$

– при $T > 0,0759 \times B$ (формула 3.13):

$$P = 0,7985 - 0,8333 \frac{П}{B} - 1,342 \times \frac{T}{B}, \quad (3.13)$$

де 1,342 – загальний розмір нарахувань до Пенсійного фонду України.

Показник рентабельності для платників 5% єдиного податку (формула 3.14):

– при $T \leq 0,1265 \times B$ (формула 3.14):

$$P = 0,9 - \frac{П}{B} - 1,0103 \frac{T}{B}, \quad (3.14)$$

– при $T > 0,1265 \times B$:

$$P = 0,942 - \frac{\Pi}{B} - 1,342 \frac{T}{B}, \quad (3.15)$$

Відзначимо відмінності умов оподаткування 3% та 5% єдиного податку в частині ПДВ. Платник єдиного 5% податку не є платником ПДВ, що вплине на неможливість отримання його покупцями податкового кредиту. Тобто формула для розрахунку показника рентабельності для платника 5% єдиного податку у разі надання знижки $P10$ прийме такий вигляд:

– при $T \leq 0,1265 \times B$ показник рентабельності буде дорівнювати (формула 3.16):

$$P = \frac{(\frac{5}{6} \times B - \Pi) - 1,0103 \times T - 0,1 \times \frac{5}{6} \times B}{B} \quad (3.16)$$

$$P = 0,75 - \frac{\Pi}{B} - 1,0103 \frac{T}{B}, \quad (3.17)$$

де $\frac{5}{6} \times B$ – розмір виручки від реалізації з врахуванням наданої знижки.

– при $T > 0,1265 \times B$, показник рентабельності розраховується (формула 3.17):

$$P = \frac{(\frac{5}{6} \times B - \Pi) - 1,348 \times T - 0,058 \times \frac{5}{6} \times B}{B} \quad (3.18)$$

$$P = 0,785 - \frac{\Pi}{B} - 1,348 \frac{T}{B}, \quad (3.19)$$

Для інтервалу $T \leq 0,0759 \times B$ показники рентабельності визначаються за формулами 3.11; 3.12; 3.14; 3.16. Якщо порівняти ці показники, обчислені за формулами 3.12 та 3.16, можна зробити висновок, що на даному інтервалі виявляється доцільним співпраця з покупцем, діяльність якого оподатковується за 6% єдиним податком.

Для визначення раціонального способу оподаткування виявляється доцільним порівняння показників рентабельності, які обчислюються за формулами 3.11, 3.12 та 3.14.

Оскільки залежності показників лінійні без точок перегинів, можна порівняти їх значення на краях інтервалів. Так, при $T=0$, вони приймуть такий вигляд (формули 3.18, 3.19, 3.20):

$$P_{\text{заг}} = 0,624975 - 0,624975 \times \Pi/V, \quad (3.20)$$

$$P_{6\%} = 0,7733 - 0,8333 \times \Pi/V, \quad (3.21)$$

$$P_{10\%} = 0,9 - \Pi/V, \quad (3.22)$$

Результати порівнянь (залежність показника рентабельності від системи оподаткування за при $T=0$) приймуть такий вигляд (формули 3.23, 3.24, 3.25):

$$P_{\text{заг}} = 0,547557 - 0,624975 \times \Pi/V, \quad (3.23)$$

$$P_{6\%} = 0,696641 - 0,8333 \times \Pi/V, \quad (3.24)$$

$$P_{10\%} = 0,823341 - \Pi/V, \quad (3.25)$$

Функціональні обов'язки всіх осіб, що беруть участь в організації податкового обліку розрізняються залежно від обраної форми податкової політики.

Отже, у третьому розділу роботи надано пропозиції щодо удосконалення організації обліку ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС». В процесі дослідження для оцінки податкових наслідків зміни ставки єдиного

податку було проаналізовано вплив наступних показників підприємства на прийняття рішення про вибір ставки єдиного податку: виручки від реалізації; податкових зобов'язань з єдиного податку та ПДВ; додаткового ефекту від зміни ставки єдиного податку.

З метою визначення умов доцільності ставки єдиного податку за показниками діяльності малих підприємств було змодельовано шість ситуацій з різним співвідношенням цих показників.

Розрахунки показують, що відносно варіанту № 1 загальні податкові зобов'язання за 6% єдиним податком дорівнюють 43 тис. грн., додатковий ефект від зміни ставки єдиного податку – (-24) тис. грн., загальний ефект від зміни ставки єдиного податку перевищує податкові зобов'язання за єдиним податком 6% і призводить до додаткових втрат. Таким чином у даній ситуації зміна ставки єдиного податку не виявляється доцільною. Проте у разі переходу на 10% єдиний податок варіанта № 3 отримає додаткову вигоду від зміни ставки єдиного податку у розмірі 25 тис. грн.

Результати підтверджують, що показники, обчислені на основі цієї методики дозволяють окрім прямого ефекту визначити додатковий ефект від застосування ставок єдиного податку, що дає змогу отримати більш достовірні результати та визначити доцільну ставку єдиного податку.

Проведене дослідження методичних підходів до вибору раціональної системи оподаткування виявили недостатність розробок в сфері застосування відносних показників, зокрема показників рентабельності для оцінки вибору системи оподаткування.

Якщо значення трудомісткості менше, ніж 7,59%, а значення показника матеріаломісткості нижче за 71%, виявляється доцільною продаж продукції платнику 3% єдиного податку. Проте, коли значення матеріаломісткості перевищує 71%, більш вигідним є співпраця з платником податків на загальній системі оподаткування. При цьому реалізація продукції платнику 5% єдиного податку за таких значень показників трудомісткості та матеріаломісткості не є доцільною.

Запропоноване нами впровадження підходу до організаційного забезпечення процесу управління податковими платежами малого підприємства сприятиме підвищенню його сталості.

3.4 Аналіз діяльності автотранспортного підприємства

Стабільність фінансового стану підприємства залежить від правильності й доцільності вкладення фінансових ресурсів у активи, тому для його оцінки необхідно передусім вивчити структуру майна та джерела його формування, причини зміни складових майна.

Дані таблиці показують, що загальний капітал компанії більше на 1177,6 тис. грн, або на 2,3%. Розподіл коштів між основним й оборотним капіталом на початок року становить 47,2% й 52,8% відповідно. На кінець року 53% і 47%. Приріст основного капіталу склав 3602,4 тис. грн, або 14,8%, а оборотного – 2425,4 тис. грн, або 8,9 зменшилась. Питома вага основного капіталу збільшилась на 4,8%, а оборотний зменшилась на 5,8%.

На кінець року історичних змін у структурі капіталу не можна сказати, що не відбулося: основний капітал збільшився, а оборотний зменшився. Незважаючи на приріст основного капіталу з 24356,6 тис. грн до 27959 тис. грн, або 47,2% до 53%, оборотний капітал зменшився з 27240 тис. грн до 24815,3 тис. грн, або 52,8% до 47%, тобто на - 5.9 % в структурних змін. Отже, відбувся незначний перерозподіл коштів убік зростання менш мобільної їхньої частини.

Для характеристики наявності, складу, структури капіталу й змін, що відбулися на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК», за даними балансу складемо аналітичну таблицю (таблиця 3.7).

Таблиця 3.7 – Аналітична таблиця майна ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ

ЛОДЖИСТІК»

Склад майна	На початок року		На кінець року		Відхилення		Зміна структури, %пунктів (2-4)
	Сума, тис. грн	Пит. вага, %	Сума, тис. грн	Пит. вага, %	Сума, тис. грн	Пит. вага, %	
Загальний капітал	51597,3	100	52774,3	100	1177,6	102,3	-
1. Основний капітал	24356,6	47,2	27959	53	3602,4	114,8	+4,8
2. Оборотний капітал	27240,7	52,8	24815,3	47	-2425,4	91,1	-5,8
2.1 Матеріальні оборотні активи	570,2	2,1	460,2	1,9	-110	80,7	-0,2
2.2 Кошти й короткострокові цінні папери	2808,5	10,3	3502,3	14,1	693,8	124,7	+3,8
2.3 Дебіторська заборгованість та інші активи	23862	27,6	20852,8	84	-3009,2	87,4	-3,6

Наведена структура свідчить про те, що високий ступінь зв'язаності капіталу або його втрати у зв'язку з фізичними і моральним зношуванням, в остаточному підсумку підвищують ризик неліквідності.

Відповідно до правил ведення бухгалтерського обліку, вкладення капіталу в нематеріальні активи є новим об'єктом спостереження, обліку, аналізу й управління. Питома вага їх у майновій масі всіх активів підприємства в цей час настільки низька, що не витримує порівняння з аналогічними показниками компанії у країнах з розвинутою ринковою економікою.

Керівництво підприємства повинно мати чітке уявлення, за рахунок яких джерел ресурсів воно буде здійснювати свою діяльність, і в які сфери діяльності буде вкладати свій капітал.

У результатах аналізу структури джерел капіталу показуємо, на якому переважно капіталі працює компанія – власному або позиковому, чи має в собі сформована структура капіталу великий ризик для інвесторів, чи сприятлива, вона для ефективного його використання. Для більшої наочності складемо таблицю 3.8.

Для того щоб визначити частку власних коштів в загальній вартості

майна компанії. Цей показник характеризує співвідношення інтересів власників й кредиторів. Бажано підтримувати цей коефіцієнт на досить високому рівні. Це дає можливість забезпечувати стабільну структуру капіталу [31, с. 357].

Таблиця 3.8 – Аналітична таблиця майна ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК»

Склад майна	На початок року		На кінець року		Зміни,(+, –)	
	Сума, тис. грн	Пит.вага, %	Сума, тис. грн	Пит.вага, %	Сума, тис. грн	Пит.вага, %
Усього джерел	51597,3	100	52774,3	100	+1177	102,3
1. Власний капітал	1509,4	2%	4214,8	8	+2705,4	
1.1. Статутний капітал	5,0	0,4	5,0	0,1	–	100
1.2. Резервний капітал	–	–	–	–	–	–
1.3. Додатковий, інший додатковий капітал, нерозподілений прибуток	1304,4	99,6	4209,8	99,9	+2905,5	322, 8
2. Позиковий капітал	50287,9	98	48559,3	92	1728,6	96,6
2.1. Довгострокові кредити	–	–	–	–	–	–
2.2 Короткострокові кредити	1000	2	700	1,4	-300	70
2.3. Кредиторська заборгованість	49287,9	98%	47859,3	98,6	- 1428,6	97,1

Необхідно розрахувати коефіцієнт незалежності за формулою (формула 3.4):

$$K_n = \frac{\Pi_1}{ВБ} \times 100\%, \quad (3.16)$$

Розрахуємо коефіцієнт фінансування:

$$K_\phi = \frac{4214,8}{50287,2} \times 100\% \quad (3.17)$$

Виходячи з цього бачимо, що коефіцієнт фінансування складає 7,9 грн. власного капіталу припадає на кожну гривню зобов'язань компанії. Таким

чином, компанія є фінансово стабільною. Рівень фінансових ризиків знаходиться на прийнятному рівні.

Особливу увагу при оцінці структури джерел майна компанії необхідно приділити способу їхнього розміщення в активі. У цьому проявляється нерозривний зв'язок аналізу пасивної й активної частин балансу [30, с 704].

Тому що власні кошти підприємства обмежені, джерелом додаткового фінансування стає позиковий капітал. У результаті виникає ефект спіралі, кожен виток якої погіршує поточну платоспроможність компанії, тому що в умовах значного відволікання коштів з обороту платоспроможність досягається за рахунок частини, що залишилася, працюючого капіталу. Тенденція до зростання іммобілізованих коштів робить це завдання усе більш важким [28, с 488].

Проаналізуємо ефективність використання власного капіталу на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК» на підставі даних фінансової звітності (таблиця 3.9).

Таблиця 3.9 – Показники ефективності використання власного капіталу ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК», тис. грн.

Показник	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Відхилення
1. Чистий прибуток, тис. грн	912,7	2905,4	1992,7
2. Загальна сума власного капіталу, тис. грн	1309,4	4214,8	2905,4
3. Чистий дохід від реалізації послуг, тис. грн	200255,8	311813,2	111557,4

Дані таблиці показують, що чистий прибуток на кінець звітного періоду склав 2905,4 тис. грн., порівнюючи початок звітного періоду збільшився на 1992,7 тис. грн. Також спостерігаємо збільшення у власному капіталі на 2905,4 тис. грн., внаслідок прибуткової господарської діяльності.

Фінансові результати діяльності компанії характеризуються приростом суми власного капіталу (чистих активів), основним джерелом якого є

прибуток від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності, а також отриманий унаслідок надзвичайних обставин.

Прибуток – це частина чистого доходу, який безпосередньо одержують підприємства після реалізації продукції як винагороду за вкладений капітал і ризик підприємницької діяльності. Кількісно він становить різницю між сукупними доходами і сукупними витратами звітного періоду [27].

В таблиці 3.10 представлено результати фінансової діяльності ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК».

Таблиця 3.10 – Результати фінансової діяльності ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТІК», тис. грн.

Показник	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення
Чистий дохід від реалізації послуг	200255,8	318213,2	117957,4	58,9
Собівартість реалізованих послуг	199146,8	314670	115553,5	58
Інші операційні витрати	-	-	-	-
Інші витрати	-	-	-	-
Разом витрати	199142,8	314670	115527,2	58,1
Фінансовий результат до оподаткування	1113	3543,2	2430,2	218,3
Чистий прибуток	912,7	2905,4	1992,7	218,3
Власний капітал	1309,4	4214,8	2905,4	221,8
Позиковий капітал	50287,9	48559,3	-1658,6	3,4
Необоротні активи	24356,6	279590	3603,4	14,8
Оборотні активи	27240,7	24815,3	-2425,4	-8,9
Чисельність працівників	14	14	-	-

Аналізуючи дані за звітний період, слід зазначити, що фінансові результати компанії значно збільшився на 1992,7 тис. грн., або на 218,3% порівняно з початком звітного періоду. При цьому збільшився чистий дохід від реалізації послуг на 58,9 % (117957,4 тис. грн.) Собівартість наданих послуг кожний раз зростає. Чистий прибуток виріс с 912,7 до 2905,4 тис. грн. Позиковий капітал зріс на 2905,4 тис. грн., або на 221,8%. Хоча питома вага в структурі активів припала на оборотні активи на кінець звітного періоду на

223,4%, що свідчить про формування досить мобільної структури активів і сприяє прискоренню оборотності.

На рисунку 3.2 представлено результати аналізу результатів фінансової діяльності ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК».

З рисунку 3.2 видно, що доходи ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК» на кінець періоду збільшились у порівнянні на початок на 117957,4 тис. грн., або на 58,9 %.

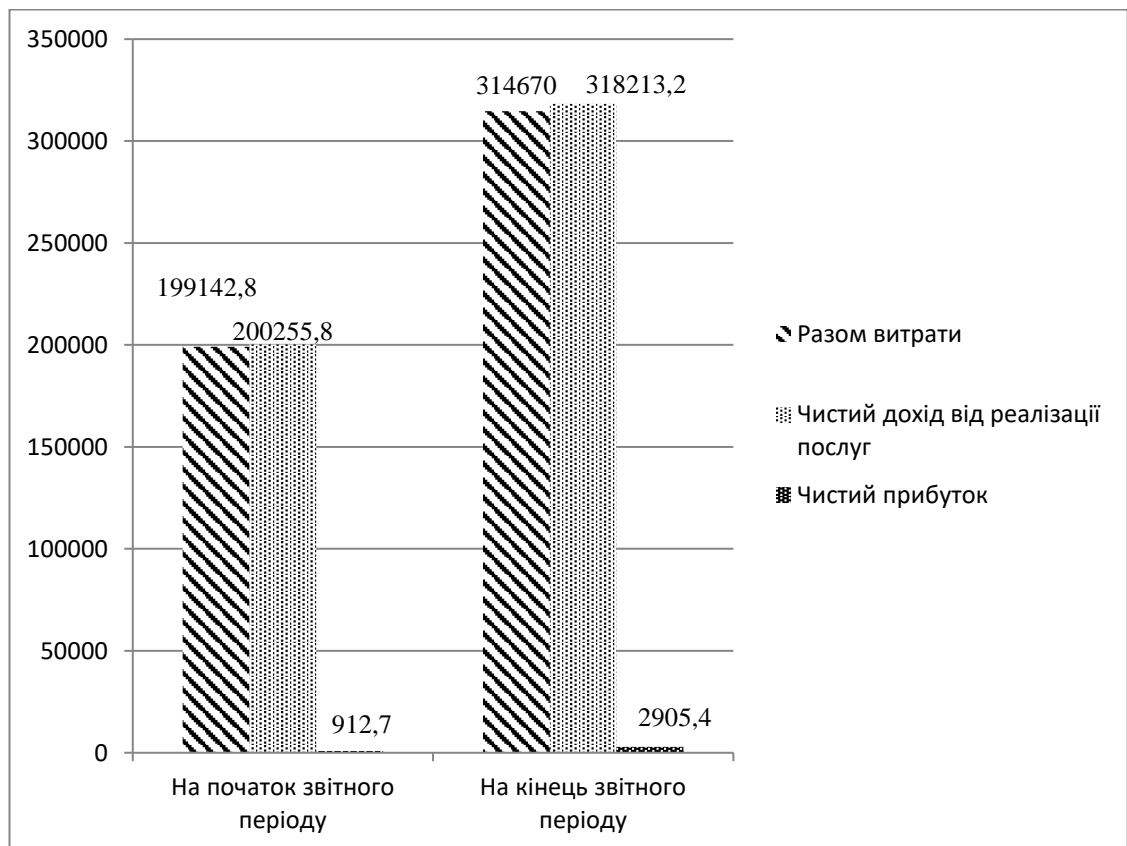


Рисунок 3.2– Результати фінансової діяльності ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК»

Витрати підприємства за досліджуваний період витрати компанії збільшились на 115527,2 тис. грн., або на 58,1 %. Чистий прибуток компанії збільшився 1992,7 тис. грн. або на 218,3 % порівняно з показником на початок. Зазначимо що головну роль у структурі доходів займає чистий дохід від реалізації продукції.

ВИСНОВКИ

Важливим напрямом підвищення ефективності діяльності автотранспортного підприємства є удосконалення механізму обліку та удосконалення методичної бази бухгалтерського та податкового обліку.

Управлінському персоналу ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» в кваліфікаційній роботі запропоновано використовувати такі методичні підходи: просте порівняння суми податків та обов'язкових платежів за звичайної та спрощеної систем; моделювання умов функціонування підприємств, за яких вигідним буде сплата єдиного податку; обґрунтування величини цінових знижок, що можуть бути надані покупцям товарів, коли продавцем не може бути надана податкова накладна; регулювання величини доходів і витрат. Вказані пропозиції в роботі підтверджено розрахунками.

Основними особливостями малого підприємства є те, що фінансові ресурси формуються переважно за рахунок прибутку, амортизаційних відрахувань та кредиторської заборгованості. Таке підприємство не потребує великих накопичень грошових коштів за рахунок повільної оборотності їх оборотних активів. У нього порівняно з великим виробництвом вища питома вага готівкових коштів і водночас менші запаси оборотних активів. Прибуток для ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» є головним джерелом інвестицій.

Підприємство самостійно обирає форму бухгалтерського обліку, виходячи з потреб свого виробництва і управління, їх складності та чисельності працівників.

Бухгалтерський план рахунків містить звичайне цифрове кодування рахунків. З'явилася можливість редагувати рахунки, додавати свої субрахунки, при цьому новостворені рахунки автоматично оброблятимуться документами конфігурації. Бухгалтерський план кодується буквеними позначеннями відповідно до найменувань показників декларації про

прибуток підприємства.

З огляду на те, що облік відіграє важливу роль у прийнятті управлінських рішень, необхідно врахувати вимоги, які ставлять перед ним різні користувачі облікової інформації автотранспортних підприємств. Традиційно виділяють внутрішніх і зовнішніх користувачів. Насамперед облікову інформацію використовують власники, управлінський персонал підприємства. До групи зовнішніх користувачів належать інвестори банківські та кредитні установи постачальники замовники покупці клієнти органи державного регулювання та контролю. Якщо вимоги до обліку визначати потребами користувачів, то виникають відмінності між великими та малими підприємствами. Для перших властива наявність ділових контактів практично з усіма перерахованими вище зовнішніми користувачами, тоді як для малих підприємств вони переважно обмежуються органами державного регулювання та контролю. Отже, на малих підприємствах акцент переноситься на внутрішнє використання облікової інформації. Відповідно, саме на них повинна бути зорієнтована система бухгалтерського обліку малого підприємства, яка має забезпечувати швидку підготовку фінансової звітності; достатній рівень точності суттєвої інформації; обробку бухгалтерської інформації з мінімальними витратами.

В 2022 році загальний капітал ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС» збільшився на 1177,6 тис. грн, або на 2,3%. Розподіл коштів між основним й оборотним капіталом на початок року становить 47,2% й 52,8% відповідно. На кінець року 53% і 47%. Приріст основго капіталу склав 3602,4 тис. грн, або 14,8%, а оборотного – 2425,4 тис. грн, або 8,9 зменшилась. Питома вага основного каіталу збільшилась на 4,8%, а оборотний зменшлась на 5,8%.

На кінець року історичних змін у стурктурі капіталу не можна сказати, що не відбулося: основний капітал збільшився, а оборотний зменшився. Незважаючи на приріст основго капіталу з 24356,6 тис. грн до 27959 тис. грн, або 47,2% до 53%, оборотний капітал зменшився з 27240 тис. грн до 24815,3 тис. грн, або 52,8% до 47%, тобто на - 5.9 % в структурних змін. Отже,

відбувся незначний перерозподіл коштів у бік зростання менш мобільної їхньої частини.

У цілому фінансові результати компанії значно збільшилися на 1992,7 тис. грн., або на 218,3% порівняно з початком звітного періоду. При цьому збільшився чистий дохід від реалізації послуг на 58,9 % (117957,4 тис. грн.). Чистий прибуток виріс с 912,7 до 2905,4 тис. грн. Позиковий капітал зріс на 2905,4 тис. грн., або на 221,8%. Хоча питома вага в структурі активів припала на оборотні активи на кінець звітного періоду на 223,4%, що свідчить про формування досить мобільної структури активів і сприяє прискоренню оборотності.

Тому для удосконалення спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва пропонуємо збереження доступу малого та середнього бізнесу до спрощеної системи оподаткування, а також зменшення адміністративного та фіскального тиску на підприємців. Також впровадження нових ефективних механізмів державної підтримки підприємництва, розвиток відповідної інфраструктури, а також полегшення доступу підприємців до фінансово-кредитних ресурсів.

Необхідно розробити програму дій, виконання якої створить належні умови для розвитку кредитування малого бізнесу, у тому числі залучення міжнародної фінансової допомоги. Важливим для органів влади є підтримка створених у регіонах бізнес-центрів та бізнес-інкубаторів, зокрема їхньої інформаційно-методичної складової.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Базилюк А.В., Малишкін О.І. Бухгалтерський облік автотранспорту та перевезень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 256 с.
2. Базилевич В.Д. Економічна теорія: Політекономія : підручник. Київ : Знання, 2015. 386 с.
3. Батищева Н. Облік оплати праці за національними стандартами. *Всепро бухгалтерський облік*. 2016. №71. 14 с.
4. Дерксен М.Ю. Оптимізація основних аспектів організації обліку. *Управління розвитком*. 2011. №7. С. 20-22.
5. Завгородний В. П. Бухгалтерський облік в Україні (з використанням національних стандартів) : навч. посіб. 5-е вид., перероб. та доп. Київ : АСК, 2015. 65 с.
6. Клименко О.В. Інформаційні системи і технології в обліку : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2008. 320 с.
7. Варналій З.С. Мале підприємництво: основи теорії і практики. Київ : Т-во «Знання» КОО. 2015. 240 с.
8. Голов С.Ф., Єфіменко В.І. Фінансовий та управлінський облік. Київ : ТОВ «Автоінтерсервіс». 2016. 544 с.
9. Гордієнко Н.Г. Автоматизоване робоче місце ревізора. Навчальний посібник. Київ : КНТЕУ. 2018. 132 с.
10. Грабова Н.В. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. 5-е вид., доп. і перероб. Київ : А.С.К. 2002. 223 с.
11. Грабова Н.Н. Добровський В.Н. Бухгалтерський облік в виробничих та торгових підприємствах. Київ : А.С.К. 2001. 624 с.
12. Грабова Н.М., Кривоносов Ю.Г. Облік основних господарських операцій в бухгалтерських проводках : навч. посібник: 3-т. вид., допов. Київ : А.С.К. 2004. 416 с.

13. Гуйда Л. Облікова політика. *Галицькі контракти*. 2021. № 3. С.17.
14. Давидюк Т.В., Манойленко Т.В., Ломаченко Т.І., Резніченко А.В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. 392 с.
15. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затверджена Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 16.11.2023).
16. Іванов Ю.Б. Альтернативні системи оподаткування : монографія. Харків : ХДЕУ-Торнадо. 2020. 517 с.
17. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аналізу : навч. посіб. Київ : Знання-Прес.2015. 349 с.
18. Ільяш Л. Облікова політика підприємства: від аналізу до наказу. *Головбух*. 2014. № 51(153). С. 15.
19. Жук В.М. Галузеві стандарти обліку та фінансової звітності. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2020. 368 с.
20. Каличева Н.Є. Роль транспортно–логістичних систем у забезпеченні стійкого розвитку економіки. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 58. С. 103-109.
21. Каменська Т.О. Філософія складання фінансової звітності: як було так як буде. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2018. № 2. С.3-7.
22. Каруца С.М. Фінансова звітність як предмет державного фінансового контролю. *Фінансовий контроль (всеукраїнський науково-теоретичний, інформаційно практичний журнал)*. 2012. № 1. С.44.
23. Киян І. З чого почати бухгалтерський звіт у новому році? *Баланс*. 2013. № 1(334). С. 49.
24. Ковальчук К.Ф. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій : навч. посіб. Київ : Центр учбової

літератури, 2019. 326 с.

25. Колобляньська О.І. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ :Знання, 2011. 473 с.

26. Коробів М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : навч. посіб.. Київ : Т-во «Знання», КОО. 2009. 378 с.

27. Корніюк О. Карткові розрахунки: пріоритети розвитку. *Бухгалтерія*. 2019. № 14. С. 69-71.

28. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 528 с.

29. Костирко Р.О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Харків : Фактор, 2007. 784 с.

30. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2018 392 с.

31. Кужельний М. Теоретичні аспекти бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік і аудит : Науково-практичний журнал*. 2017. № 8/9. С. 45-49.

32. Кузьменко А.В., Піголь І.Д. Актуальність та перспективи автоматизації бухгалтерського обліку. *Економічні науки*. 2019. №14. С. 56–59.

33. Кушина О. Про облікову політику підприємства. *Баланс*. 2009. №5. С. 45.

34. Левітан О. Наказ про облікову політику: основні моменти. *Податкове планування*. 2015. № 1. С. 69.

35. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні. Основи та практика : навч. посіб. Вид. 4–те. Тернопіль : Навчальна книга, 2017. 752 с.

36. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 695 с.

37. Лісовець Н. Методика коригування статей фінансової звітності під час проведення аналізу. *Вісник податкової служби*. 2012. С.24.

38. Малюга Н.М. Пархоменко В. М. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях : навч. посіб. Київ : ТОВ «Видавництво «Консультант», 2017. 66 с.

39. Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України № 356 від 29.12.2000 р. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 16.08.2023).

40. Мочерний С.В., Довбенко М.В. Економічна теорія : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2009. 856 с.

41. Мушнікова С.А. Фінансовий механізм розвитку підприємств в кризових умовах функціонування. *Вісник економіки, транспорту і промисловості*. 2019. № 52. С. 61-67.

42. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39 (дата оновлення : 17.02.2023 р.) URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 18.11.2023).

43. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» : затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 (дата оновлення : 29.07.2022 р.) URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 29.07.2023).

44. Про затвердження форми Розрахунку сплати єдиного податку суб'єктом малого підприємництва – юридичною особою та Порядку його складання : затв. наказом Державною податковою адміністрацією України від 28.02.2005 р. № 98 (дата оновлення : 01.01.2012 р.). URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 26.10.2023).

45. Про затвердження Інструкції зі статистики кількості працівників : затв. наказом Держкомстату України від 28.09.2008 р. № 286 (дата оновлення : 29.10.2006 р.) URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 02.11.2023).

46. Про затвердження спрощеного Плану рахунків бухгалтерського обліку : затв. наказом Міністерства фінансів України від 19.04.2001 р. №186 (дата оновлення : 23.07.2019 р.) URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення :

24.11.2023).

47. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (дата оновлення : 29.07.2022 р.) URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 28.10.2023).

48. Нападівська Л.В. Управлінський облік. Київ : Книга. 2009. 544 с.

49. Огійчук М.Ф. та ін. Фінансовий та управлінський облік за міжнародними стандартами : підручник ; 7– ме вид., перероб. і допов. Київ : Алерта, 2016. 1040 с.

50. Плаксієнко В. Я. Концептуальні основи організації безпаперової бухгалтерії. *Агросвіт*. 2018. № 12. С.3-7.

51. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 23.11.2023).

52. Подольська В.О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2007. 488 с.

53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2000р. № 137. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 14.10.2023).

54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99р. № 290. URL: <http://www.rada.gov.ua> (дата звернення : 26.10.2023).

55. Портна О.В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Київ : Патерик, 2020. 312 с.

56. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 999-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/> (дата звернення : 02.10.2023).

57. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/> (дата звернення : 02.11.2023).

58. Романів Р.В. Бухгалтерський облік: збірник задач і тестів :

навч. посіб. Тернопіль : 2019. 192 с.

59. Рудницький, В.С. Методологія і організація аудиту. Тернопіль : Економічна думка, 2008. 192 с.

60. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємства. Харків : Нове знання, 2009. 704с.

61. Савчук, В. Внутрішній аудит в системі управління корпоративним підприємством . *Економіка України*. 2011. № 5. С. 50-56.

62. Самарченко О. Облік і списання грошової заборгованості. *Бухгалтерія*. 2013. № 48. С. 33-38.

63. Сіменко І.В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 357 с.

64. Скоробогата Н.Л. Бухгалтерський облік за національними стандартами : навч. посіб. Київ : НАУ, 2007. 422 с.

65. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України : підручник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. Київ: А.С.К. 2011.784 с.

66. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ, 2012. 115 с.

67. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз : підручник Київ : Центр учбової літератури, 2008. 566 с.

68. Шевченко Л.С. Економічна теорія : навч. посіб. Харків : Право, 2016. 268 с.

69. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ : Знання, 2013. 375 с.

70. Юрловський Б., Шеломков В., Карпушенко М. Як розкривати інформацію про облікову політику у річному звіті. *Експрес-аналіз законодавчих і нормативних актів*. 2014. № 6 (268). С. 20.

71. Blaniz, E., Gindling, T.H. and Terrell, K. The impact of minimum wages on wages, work. 2018. 312 p.

72. Bryson Alex, Erling Barth, Harald Dale-Olsen. Do higher wages come

at a price?, *Journal of Economic Psychology*. 2018. pp. 251–263.

73. Elsby M.W.L. Evaluating the economic significance of downward nominal wage rigidity, *Journal of Monetary Economics*. 2015. pp. 154-169.

74. Majumdar S.K. Institutional changes, firm size and wages in the telecommunications sector, *Information Economics and Policy*. 2014. pp. 201-217.

75. Angeles Luis. GDP per capita or real wages? Making sense of conflicting views on pre-industrial Europe, *Explorations in Economic History*. 2012. pp. 147–163.

76. Юзва Р. П. Моделювання в системі обліку, аналізу та аудиту. *Інноваційна економіка*. 2019. № 2. С. 168-171.

77. Сопко В.Д., Завгородний В. О. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : навч.-метод. посіб. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.

78. Зворикін А. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 72 с.

79. Кірнднер. А. Л. Бухгалтерський облік на виробничих і торгівельних підприємствах : навч. посіб. для ВНЗ. Київ : А.С.К., 2018. 132 с.

80. Корнілов А. О. Інформаційні системи і технології в обліку. Актуальні проблеми економіки. Київ. 2019. URL : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpchdtu/.

81. Сопко В. П. Облікова політика підприємства. *Бухгалтерія в промислових підприємствах*. 2018. № 8. С. 8-13.

82. Пушкар М.С. Фінансовий облік. *Бухгалтерія, податки, бізнес*. 2020. № 12. С. 38-46.

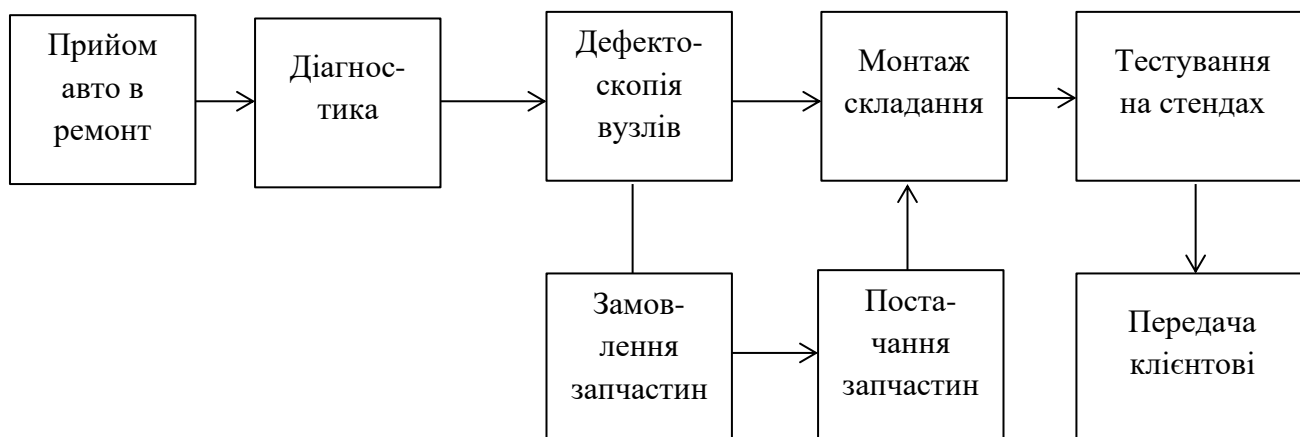
83. Грачова Р. П. Основні засоби у бухгалтерському обліку. *Бухгалтерія*. 2018. № 8. С. 8-13.

84. Кірейцев Г. Г. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України. *Комунальне господарство міст*. 2019. № 28. С.42-43.

85. Оспіщев В. І. Бухгалтерський облік основних фондів. *Фінанси України*. 2020. № 1. С. 54-60.
86. Труш В. Є., Моргунова Т. І. Бухгалтерський облік з урахуванням національних стандартів. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2021. № 2. С. 50-52.
87. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. *Фінанси України*. 2020. № 1. С. 94-106.
88. Клепар Г. І. Витрати підприємства в податковому кодексі України та національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку: узгодженість та суперечності. *Науковий вісник ужгородського університету*, 2011. № 33. С. 96-100.
89. Нідлз Б. К. та ін. Принципи бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік, контроль і аналіз*. 2019. № 1. С. 96-106.
90. Грабова Н. М., Кривонос Ю. Г. Облік основних господарських операцій у бухгалтерських проводках : навч. посіб. 3-тє вид., перероб. та доп. Київ : АСК, 2009. 320 с.

ДОДАТОК А

Рисунок А – Організація технічного обслуговування машин



Топограма розміщення обладнання технічного сервісу автомобілів



ДОДАТОК Б

Таблиця Б – Звіт про фінансовий стан ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК»

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Основні засоби:	1010	24356,6	27959,0
Первісна вартість	1011	28276,6	31165,0
Знос	1012	3920,0	4206,0
Усього за розділом I	1095	24356,6	27959,0
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	570,2	460,2
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	22622,0	16501,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1240,0	765,8
Інша дебіторська заборгованість	1155		3586,0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2808,5	3502,3
Усього за розділом II	1195	27240,7	24815,3
Баланс	1300	51597,3	52774,3

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Капітал	1400	5,0	5,0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1304,4	4209,8
Усього за розділом I	1495	1309,4	4214,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	1000,0	700,0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
товари, роботи, послуги	1615	15953,0	14071,1
розрахунками з бюджетом	1620	105,3	105,3
розрахунками зі страхування	1625	7,2	7,4
розрахунками з оплати праці	1630	26,2	27,0
Інші поточні зобов'язання	1690	33196,2	33610,6
Усього за розділом III	1695	50287,9	48559,5
Баланс	1900	51597,3	52774,3

ДОДАТОК В

Таблиця Б – Звіт про фінансові результати ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИСТИК»

Стаття	Код рядка	За звітний періоду	За попередній періоду
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	318 212,2	200 255,8
Інші доходи	2160	-	-
Разом доходи (2000+2160)	2280	318 213,2	200 255,8
Собівартість реалізованої продукції (товарі, послуг, робіт)	2050	(314 670,0)	(199 142,8)
Інші витрати	2165	(-)	(-)
Разом витрати (2050+2165)	2285	(314 670,0)	(199 142,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280-2285)	2290	3 543,2	1 113,0
Податок на прибуток	2300	(637,8)	(200,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290-(+)2310)	2350	2905,4	912,7

ДОДАТОК Д

Таблиця Д – Класифікація витрат на утримання автотранспорту ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

Класифікаційна ознака	№ з/п	Вид витрат	Склад витрат
1	2	3	4
За технологічним призначенням	1.1.	Основні	Безпосередньо пов'язані з переміщенням вантажів автомобільним транспортом (витрати на основну заробітну плату водіїв з відрахуваннями на соціальне страхування, паливо, мастильні та інші експлуатаційні матеріали, на відновлення і ремонт автомобільних шин, амортизаційні відрахування по рухомому складу)
	1.2.	Накладні	Пов'язані з підтриманням рухомого складу в технологічно справному стані (витрати на технологічне, виробничо-технічне і господарське обслуговування, управління виробництвом)
За однорідністю ресурсів	2.1.	Матеріальні витрати	Витрати матеріальних цінностей, які забезпечують технічну експлуатацію автотранспортних засобів
	2.2.	Витрати на оплату праці	Витрати на оплату праці працівників, які забезпечують технічну експлуатацію автотранспортних засобів
	2.3.	Відрахування на соціальні заходи	Відрахування на соціальні заходи, розраховані від фонду оплат праці працівників, які забезпечують технічну експлуатацію автотранспортних засобів
	2.4.	Амортизація	Суми амортизаційних відрахувань на транспортні засоби, які знаходяться в технічній експлуатації
	2.5.	Інші витрати	Інші витрати, пов'язані з технічною експлуатацією автотранспортних засобів

Продовження ДОДАТКУ Д

1	2	3	4
За статтями витрат	3.1.	Витрати на оплату праці	Витрати на оплату праці працівників, які забезпечують технічну експлуатацію автотранспортних засобів
	3.2	Витрати на соціальні заходи	Відрахування на соціальні заходи, розраховані від фонду оплат праці працівників, які забезпечують технічну експлуатацію автотранспортних засобів
	3.3	Витрати паливно-мастильних матеріалів	Витрати паливно-мастильних матеріалів для технічної експлуатації автотранспортних засобів
	3.4	Знос автомобільної гуми та акумуляторів	Сума амортизаційних відрахувань на автомобільні шини, що експлуатуються, витрати на їх відновлення
	3.5	Експлуатаційний ремонт і технічне обслуговування автомобілів та причепів	Сума витрат на проведення ремонту і технічного обслуговування автотранспортних засобів та причепів
	3.6	Амортизаційні відрахування	Сума амортизаційних відрахувань на автомобільні шини, що експлуатуються, витрати на їх відновлення

ДОДАТОК Е

Таблиця Е – Кореспонденція з обліку паливно-мастильних матеріалів залежно від місць його зберігання

№ п/п	Групи господарських операцій		Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
Д-т			К-т		
1	2	3	4	5	6
1.	Використання палива, що зберігається на складі	1.1.	Відображено здійснену попередню оплату продавцеві	371	311
		1.2.	Відображено податковий кредит з ПДВ при попередній оплаті	641	644
		1.3.	Відображено оприбуткування бензину на склад ПММ	203.1	631
		1.4.	Відображено податковий кредит з ПДВ	644	631
		1.5.	Закрито розрахунки за виданими авансами	631	371
		1.6.	Здійснено заправку автотранспортних засобів	203.2	203.1
		1.7.	Списано бензин за подорожніми листами у кількісних показниках з подальшою оцінкою відповідно до обраного методу, передбаченого П(С)БО 9 «Запаси»	23	203.2
2.	Придбання ПММ підзвітною особою за готівку та його використання	2.1.	Видано аванс підзвітній особі з каси	372	301
		2.2.	На підставі затвердженого авансового звіту оприбутковано ПММ, придбані шляхом заправки автотранспортного засобу	203.2	372
		2.3.	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	372
		2.4.	Списано бензин за подорожніми листами у кількісних показниках з подальшою оцінкою відповідно до обраного методу, передбаченого П(С)БО 9 «Запаси»	23	203.2
3.	Придбання ПММ підзвітною особою за талонами та його використання	3.1.	Відображено здійснену попередню оплату продавцеві	371	311
		3.2.	Відображено податковий кредит з ПДВ при попередній оплаті	641	644
		3.3.	Відображено перехід права власності на бензин, талони на який оплачено	203.3	631
		3.4.	Відображено податковий кредит з ПДВ	644	631
		3.5.	Закрито розрахунки за виданими авансами	631	371

Продовження ДОДАТКУ Е

1	2	3	4	5	6
		3.6.	Здійснено заправку автотранспортних засобів на основі використання талонів	203.2	203.3
		3.7.	Списано бензин за подорожніми листами у кількісних показниках з подальшою оцінкою відповідно до обраного методу, передбаченого П(С)БО 9 «Запаси»	23	203.2

Таблиця И – Рахунки синтетичного та аналітичного обліку для відображення витрат матеріальних цінностей, пов'язаних з технічною експлуатацією автотранспортних засобів на ТОВ «ЮНАЙТЕД ГЛОБАЛ ЛОДЖИС»

Рахунок		Субрахунки				Види об'єктів аналітичного обліку
Шифр	Назва	III рівня		IV рівня		
		Шифр	Назва	Шифр	Назва	
20	Виробничі запаси	203	Паливо	203.1	Паливо на складі	1) за матеріально-відповідальними особами; 2) за видами палива (дизельне пальне (за сортами), бензин (за марками))
				203.2	Паливо у баках	1) видами палива (дизельне пальне (за сортами), бензин (за марками))
				203.3	Паливо на відповідальному зберіганні	1) за постачальниками; 2) за видами палива (дизельне пальне (за сортами), бензин (за марками))
		207	Запасні частини	207.1	Запасні частини, придатні до експлуатації	1) за матеріально відповідальними особами; 2) за видами запасних частин; 3) за станом запасних частин (нові, ті, що були в експлуатації)
				207.2	Запасні частини, що потребують ремонту	1) за матеріально відповідальними особами; 2) за видами запасних частин
				207.3	Агрегати	1) за матеріально відповідальними особами; 2) за видами агрегатів; 3) за рівнем використання (на складі, в експлуатації)
		209	Інші матеріали	209.1	Автотранспортні рідини	1) за матеріально відповідальними особами; 2) за видами рідин
				209.2	Мастильні матеріали	1) за матеріально відповідальними особами; 2) за видами мастильних матеріалів
				209.3	Інші матеріали	1) за матеріально відповідальними особами; 2) за видами матеріалів